

ΑΤΤΙΚΑ
ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ
για τη χρήση 2017 (1/1-31/12/2017)
Με βάση το άρθρο 4 του ν.3556/2007

(ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ
ΑΡ.Μ.Α.Ε. 7702/06/Β/86/128
ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ: 5780001000
Α.Φ.Μ. 094008311, ΔΟΥ Φ.Α.Ε. ΑΘΗΝΩΝ
Λυσικράτους 1 – 7 & Ευριπίδου
Καλλιθέα 17674

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δηλώσεις μελών του Διοικητικού Συμβουλίου	5
Έκθεση Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών	6
Ετήσια έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου της «Attica Ανώνυμος Εταιρία Συμμετοχών» επι των Ενοποιημένων και Εταιρικών Οικονομικών Καταστάσεων για τη χρήση 1.1.2017 - 31.12.2017	11
Ετήσιες Εταιρικές και Ενοποιημένες Οικονομικές Καταστάσεις χρήσεως 2017	36
Κατάσταση συνολικού εισοδήματος για την περίοδο που έληξε την 31/12/2017 και 2016 και 2017	37
Κατάσταση Οικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 οικονομικής Θέσης 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016	38
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου για την περίοδο 1/1 – 31/12/2017	39
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Ομίλου για την περίοδο 1/1 – 31/12/2016	39
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρίας για την περίοδο 1/1 – 31/12/2017	40
Κατάσταση Μεταβολών Ιδίων Κεφαλαίων Εταιρίας για την περίοδο 1/1 – 31/12/2016	40
Κατάσταση Ταμειακών Ροών της 31ης Δεκεμβρίου 2017 & 2016.....	41
Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων	42
1. Γενικές Πληροφορίες	42
2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.....	42
2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων	42
2.1.1. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις και κύριες πηγές αβεβαιότητας λογιστικών εκτιμήσεων	43
2.2. Ενοποίηση.....	44
2.2.1. Λογιστική Πολιτική σχετικά με την παρουσίαση της Κοινοπραξίας ANEK A.E. & SUPERFAST ENDEKA HELLAS INC & ΣΙΑ στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.....	44
2.2.2. Θυγατρικές εταιρείες.....	44
2.2.3. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις	44
2.3. Επενδύσεις σε εταιρείες	45
2.4. Συγγενείς εταιρείες.....	45
2.5. Σχήματα υπό κοινό έλεγχο	46
2.6. Ενσώματα Πάγια	46
2.7. Αύλα Πάγια	47
2.8. Απομείωση / Αναστροφή απομείωσης αξίας περιουσιακών στοιχείων	48
2.9. Αποθέματα	48
2.10. Απαιτήσεις από πελάτες.....	48
2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα	49
2.12. Μετοχικό Κεφάλαιο	49
2.13. Διανομή μερισμάτων	49
2.14. Έσοδα.....	49
2.14.1. Έσοδα από ναύλους επιβατών και οχημάτων	49
2.14.2. Έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων	49
2.14.3. Έσοδα από τόκους.....	49
2.14.4. Έσοδα από μερίσματα	49
2.14.5. Έσοδα από ναύλωση πλοίου	50
2.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις – Κρατική Υποστήριξη.....	50
2.15.1. Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία	50
2.15.2. Επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα	50
2.16. Λειτουργικοί τομείς	50
2.17. Έξοδα	51
2.17.1. Αναγνώριση εξόδων.....	51
2.17.2. Χρηματοοικονομικά έξοδα	51
2.17.3. Κόστος Δανεισμού.....	51
2.17.3.1. Κόστος μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου σε μετοχές.....	51

2.17.4.	Παροχές στο προσωπικό	51
2.17.4.1.	Βραχυπρόθεσμες παροχές	51
2.17.4.2.	Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	51
2.17.5.	Μισθώσεις	52
2.17.5.1.	Χρηματοδοτικές Μισθώσεις	52
2.17.5.2.	Λειτουργικές Μισθώσεις	53
2.17.6.	Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις	53
2.17.7.	Περιοδική κατανομή.....	53
2.17.7.1.	Επιμερισμός των κοινών εσόδων και εξόδων	53
2.17.7.2.	Περιοδική κατανομή εξόδων	53
2.18.	Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος	53
2.18.1.	Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες	54
2.18.2.	Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες	54
2.19.	Επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος.....	54
2.20.	Χρηματοοικονομικά μέσα	54
2.21.	Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση.....	55
2.22.	Κέρδη ανά μετοχή.....	56
2.23.	Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές	56
2.23.1.	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	56
2.23.2.	Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.....	57
3.	Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου	61
3.1.	Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου	61
3.1.1.	Συναλλαγματικός κίνδυνος	62
3.1.2.	Πιστωτικός κίνδυνος	62
3.1.3.	Κίνδυνος ρευστότητας	63
3.1.4.	Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα.....	64
3.1.5.	Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων.....	65
3.1.6.	Διαχείριση Κεφαλαιουχικού κινδύνου	65
3.1.7.	Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Καυσίμων	66
3.1.8.	Ανταγωνισμός.....	66
3.2.	Προσδιορισμός των εύλογων αξιών	67
4.	Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων	67
4.1.	Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	67
4.2.	Συμμετοχές, αποτιμώμενες σε εύλογες αξίες	67
4.3.	Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / υποχρεώσεων στην εύλογη αξία	68
5.	Ενοποίηση – Κοινοπραξία εσόδων πλοίων	69
5.1.1.	Ενοποίηση θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ΑΤΤΙCΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ	69
5.1.2.	Ενοποίηση συγγενών εταιριών / Κοινοπραξιών	69
5.2.	Σύμβαση του Ομίλου ΑΤΤΙCΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με τον Όμιλο ΑΝΕΚ	70
6.	Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων μερών.....	70
6.1.	Διεταιρικές συναλλαγές.....	70
6.1.1.	Διαιτηρικές συναλλαγές με εταιρίες του Ομίλου ΜΑRFIN ΙNVESTMENT GROUP και του Ομίλου ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ.....	71
6.2.	Συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΤΤΙCΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιριών	71
6.3.	Εγγυήσεις	71
6.4.	Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου	72
7.	Παρατηρήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1/1- 31/12/2017	72
7.1.	Λειτουργικοί Τομείς - Παρουσίαση Γεωγραφικών τομέων	72
7.2.	Κόστος Πωληθέντων – Έξοδα Διοίκησης – Έξοδα Διάθεσης.....	75
7.3.	Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης.....	76

7.4.	Απομείωση στοιχείων ενεργητικού.....	77
7.5.	Κέρδος από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού.....	77
7.6.	Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα.....	77
7.7.	Χρηματοοικονομικά έξοδα.....	77
7.8.	Χρηματοοικονομικά έσοδα.....	78
7.9.	Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης.....	78
7.10.	Φόροι εισοδήματος.....	78
7.11.	Κέρδη ανά μετοχή βασικά.....	79
7.12.	Ενσώματα πάγια.....	80
7.13.	Αύλα Περουσιακά Στοιχεία.....	82
7.14.	Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες.....	83
7.15.	Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες.....	85
7.16.	Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο.....	86
7.17.	Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού.....	86
7.18.	Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις.....	87
7.19.	Αποθέματα.....	87
7.20.	Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις.....	87
7.21.	Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού.....	88
7.22.	Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία.....	88
7.23.	Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα.....	89
7.24.	Μετοχικό Κεφάλαιο – Αποθεματικά.....	89
7.25.	Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.....	90
7.26.	Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις.....	92
7.27.	Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις.....	93
7.28.	Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι.....	93
7.29.	Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις,.....	93
7.30.	Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις.....	94
8.	Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.....	95
9.	Σημαντικά Γεγονότα.....	96
10.	Μεταγενέστερα του Ισολογισμού Γεγονότα.....	97
11.	Μη διανομή μερίσματος.....	97
	Στοιχεία και Πληροφορίες από 1 ^η Ιανουαρίου 2017 έως 31 ^η Δεκεμβρίου 2017.....	98

ΔΗΛΩΣΕΙΣ ΜΕΛΩΝ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

(σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 2 του ν.3556/2007)

Τα κατωτέρω μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου της Attica A.E. Συμμετοχών:

1. Κυριάκος Μάγειρας, Πρόεδρος του Διοικητικού Συμβουλίου,
2. Σπύρος Πασχάλης, Διευθύνων Σύμβουλος του Διοικητικού Συμβουλίου και
3. Ηρακλής Σιμιτσιδέλλης, Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου, ορισθείς προς τούτο από το Διοικητικό Συμβούλιο,

υπό την ανωτέρω ιδιότητά μας, ειδικώς προς τούτο ορισθέντες από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. Συμμετοχών, δηλώνουμε και βεβαιώνουμε με τη παρούσα, ότι εξ' όσων γνωρίζουμε:

α) οι συνημμένες Οικονομικές Καταστάσεις της Attica A.E. Συμμετοχών για την χρήση 01.01.2017 – 31.12.2017, οι οποίες καταρτίστηκαν σύμφωνα με τα ισχύοντα λογιστικά πρότυπα, απεικονίζουν κατά τρόπο αληθή τα στοιχεία του ενεργητικού και του παθητικού, την καθαρή θέση και τα αποτελέσματα χρήσεως της Attica A.E. Συμμετοχών καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, κατά τα οριζόμενα στις παραγράφους 3 έως 5 του άρθρου 5 του ν.3556/2007 και των κατά εξουσιοδότηση αποφάσεων του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς.

β) η συνημμένη Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου απεικονίζει κατά τρόπο αληθή την εξέλιξη, τις επιδόσεις και τη θέση της Attica A.E. Συμμετοχών, καθώς και των επιχειρήσεων που περιλαμβάνονται στην ενοποίηση εκλαμβανομένων ως σύνολο, συμπεριλαμβανομένης της περιγραφής των κυριότερων κινδύνων και αβεβαιοτήτων που αντιμετωπίζουν.

γ) οι Ετήσιες Οικονομικές Καταστάσεις είναι εκείνες που εγκρίθηκαν από το Διοικητικό Συμβούλιο της Attica A.E. Συμμετοχών την 27/04/2018 και έχουν δημοσιοποιηθεί με την αναρτησή τους στο διαδίκτυο, στη διεύθυνση www.attica-group.com.

Αθήνα, 27 Απριλίου, 2018

Οι δηλούντες**Ο Πρόεδρος****Κυριάκος Δ. Μάγειρας**
Α.Δ.Τ.: ΑΚ 109642**Ο Διευθύνων Σύμβουλος****Σπύρος Χ. Πασχάλης**
Α.Δ.Τ.: ΑΒ 215327**Ο Σύμβουλος**
Ορισθείς από το Δ.Σ.**Ηρακλής Ι. Σιμιτσιδέλλης**
Α.Δ.Τ.: ΑΜ 140292

Έκθεση Ανεξάρτητων Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών
Προς τους μετόχους της εταιρείας «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ»

Έκθεση Ελέγχου επί των Εταιρικών και Ενοποιημένων Χρηματοοικονομικών Καταστάσεων
Γνώμη

Έχουμε ελέγξει τις συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της εταιρείας «ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» (η Εταιρεία), οι οποίες αποτελούνται από την εταιρική και ενοποιημένη κατάσταση χρηματοοικονομικής θέσης της 31^{ης} Δεκεμβρίου 2017, τις εταιρικές και ενοποιημένες καταστάσεις συνολικού εισοδήματος, μεταβολών ιδίων κεφαλαίων και ταμειακών ροών της χρήσεως που έληξε την ημερομηνία αυτή, καθώς και περίληψη σημαντικών λογιστικών αρχών και μεθόδων και λοιπές επεξηγηματικές πληροφορίες.

Κατά τη γνώμη μας, οι συνημμένες εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα, από κάθε ουσιώδη άποψη, τη χρηματοοικονομική θέση της Εταιρείας και των θυγατρικών αυτής (ο Όμιλος) κατά την 31η Δεκεμβρίου 2017, την χρηματοοικονομική τους επίδοση και τις ταμειακές τους ροές για τη χρήση που έληξε την ημερομηνία αυτή, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ), όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Βάση γνώμης

Διενεργήσαμε τον έλεγχο μας σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Ελέγχου (ΔΠΕ) όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία. Οι ευθύνες μας, σύμφωνα με τα πρότυπα αυτά περιγράφονται περαιτέρω στην παράγραφο της έκθεσής μας «Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων». Είμαστε ανεξάρτητοι από την Εταιρεία και τις ενοποιούμενες θυγατρικές της καθ' όλη τη διάρκεια του διορισμού μας σύμφωνα με τον Κώδικα Δεοντολογίας για Επαγγελματίες Ελεγκτές του Συμβουλίου Διεθνών Προτύπων Δεοντολογίας Ελεγκτών, όπως αυτός έχει ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία και τις απαιτήσεις δεοντολογίας που σχετίζονται με τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων στην Ελλάδα και έχουμε εκπληρώσει τις δεοντολογικές μας υποχρεώσεις σύμφωνα με τις απαιτήσεις της ισχύουσας νομοθεσίας και του προαναφερόμενου Κώδικα Δεοντολογίας. Πιστεύουμε ότι τα ελεγκτικά τεκμήρια που έχουμε αποκτήσει είναι επαρκή και κατάλληλα να παρέχουν βάση για τη γνώμη μας.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου

Τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου είναι εκείνα τα θέματα που, κατά την επαγγελματική μας κρίση, ήταν εξέχουσας σημασίας στον έλεγχο μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας χρήσεως. Τα θέματα αυτά και οι σχετιζόμενοι κίνδυνοι ουσιώδους ανακρίβειας αντιμετωπίστηκαν στο πλαίσιο του ελέγχου των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ως σύνολο, για τη διαμόρφωση της γνώμης μας επί αυτών και δεν εκφέραμε ξεχωριστή γνώμη για τα θέματα αυτά.

Σημαντικότερα θέματα ελέγχου
Πώς αντιμετωπίστηκε το σημαντικότερο θέμα ελέγχου στον έλεγχο μας
Λογιστική αξία πλοίων (ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε στη χρήση 2017 με επιβατηγά-οχηματαγωγά πλοία αναπόσβεστης αξίας € 525,2 εκ. Σύμφωνα με την λογιστική πολιτική του Ομίλου τα πλοία αυτά επιμετρώνται στο κόστος κτήσης τους, το οποίο μειώνεται κατά το ποσό των σωρευμένων αποσβέσεων, ενώ μειώνεται/αυξάνεται κατά το ποσό των σωρευμένων ζημιών απομείωσης/αναστροφών ζημιών απομείωσης.

Στη χρήση 2017 αναγνωρίστηκε αναστροφή απομείωσης ύψους € 2,8 εκ.. Ο Όμιλος σε προηγούμενες χρήσεις, έχει αναγνωρίσει σωρευτική ζημιά απομείωσης ποσού € 47,8 εκ. ενώ συμπεριλαμβανομένης της παρούσας χρήσης έχει

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τις διαδικασίες εντοπισμού από τη Διοίκηση τυχόν ενδείξεων απομείωσης/αναστροφής απομείωσης της αξίας των πλοίων.
- Εξετάσαμε τη διαδικασία της Διοίκησης αναφορικά με την κατάρτιση επιχειρηματικών πλάνων με σκοπό τον προσδιορισμό της αξίας λόγω χρήσης.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων των προεξοφλημένων ταμειακών ροών καθώς και τη λογικότητα των παραδοχών και εκτιμήσεων της

προβεί σωρευτικά σε αναστροφή ζημιών απομείωσης ποσού € 7,9 εκ.

Η Διοίκηση του Ομίλου στο τέλος κάθε χρήσης εκτιμά την ανακτήσιμη αξία των πλοίων, η οποία προσδιορίζεται ως το υψηλότερο ποσό μεταξύ της εύλογης αξίας μετά την αφαίρεση των εκτιμώμενων εξόδων διάθεσης και της αξίας λόγω χρήσης τους. Η εύλογη αξία των πλοίων προσδιορίζεται βάσει αποτιμήσεων που λαμβάνονται από ανεξάρτητους εκτιμητές, αφαιρώντας τα εκτιμώμενα κόστη πώλησης. Η αξία λόγω χρήσης αποτελεί την παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν. Από τις Μονάδες Δημιουργίας Ταμειακών Ροών (Μ.Δ.Τ.Ρ.) που έχει προσδιορίσει η Διοίκηση. Η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, εξαρτάται από εκτιμήσεις της Διοίκησης κυρίως για το μεταφορικό έργο, τις διεθνείς τιμές των καυσίμων, τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και το προεξοφλητικό επιτόκιο

Εξαπίας της σημαντικής αξίας των πλοίων καθώς και της σημαντικότητας των παραδοχών/λογιστικών εκτιμήσεων και χρήσης ειδικών εκτιμητών από τη Διοίκηση σχετικά με τον υπολογισμό της ανακτήσιμης αξίας των πλοίων, η περιοχή αυτή θεωρείται κρίσιμη για τον έλεγχό μας.

Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τη λογιστική πολιτική και την ανάλυση των εν λόγω στοιχείων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 2.6, 2.8, 7.5, 7.12 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

Διοίκησης.

- Εξετάσαμε τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των πλοίων λαμβάνοντας υπόψη τις αποτιμήσεις που έλαβε η Διοίκηση από ανεξάρτητους εκτιμητές.
- Αξιολογήσαμε την ανεξαρτησία και επάρκεια των εκτιμητών της Διοίκησης.
- Στις ανωτέρω διαδικασίες, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, χρησιμοποιήσαμε ειδικό εμπειρογνώμονα της εταιρείας μας.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το θέμα αυτό.

Λογιστική αξία επενδύσεων σε θυγατρικές (εταιρικές χρηματοοικονομικές καταστάσεις)

Η μητρική εταιρεία, Attica A.E. Συμμετοχών τηρεί επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες, των οποίων η αξία την 31/12/2017 ανέρχεται σε € 508 εκ. Όπως περιγράφεται και στις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις η μητρική αποτιμά τις συμμετοχές της στην εύλογη αξία με τις διαφορές αποτίμησης να αναγνωρίζονται στην καθαρή θέση και όποιες διαφορές αποτελούν ζημιές μη αναστρέψιμες και μόνιμες, να αναγνωρίζονται στα αποτελέσματα. Το σύνολο των θυγατρικών εταιρειών δεν δραστηριοποιούνται σε ενεργό αγορά. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας τους, χρησιμοποιείται η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ροών που αναμένεται να αντληθούν από τις θυγατρικές εταιρείες, η οποία σταθμίζεται με την αξία που προκύπτει βάσει των αναπροσαρμοσμένων (κατά την εύλογη αξία των πλοίων) καθαρών στοιχείων ενεργητικού της κάθε θυγατρικής.

Η εκτίμηση των μελλοντικών ταμειακών ροών, εξαρτάται από εκτιμήσεις της Διοίκησης κυρίως για το μεταφορικό έργο, τις διεθνείς τιμές των καυσίμων, τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και το προεξοφλητικό επιτόκιο.

Εξαπίας της σημαντικής αξίας των θυγατρικών καθώς και της σημαντικότητας των παραδοχών/λογιστικών

Η ελεγκτική μας προσέγγιση περιέλαβε μεταξύ άλλων τις κάτωθι διαδικασίες:

- Εξετάσαμε τη διαδικασία της Διοίκησης αναφορικά με την κατάρτιση επιχειρηματικών πλάνων.
- Εξετάσαμε τη μαθηματική ακρίβεια των μοντέλων των προεξοφλημένων ταμειακών ροών καθώς και τη λογικότητα των βασικών παραδοχών των μελλοντικών ταμειακών ροών και εκτιμήσεων της Διοίκησης.
- Εξετάσαμε τον υπολογισμό της αναπροσαρμοσμένης αξίας των καθαρών στοιχείων ενεργητικού των θυγατρικών, λαμβάνοντας υπόψη και τις αποτιμήσεις της εύλογης αξίας των πλοίων που έλαβε η Διοίκηση από ανεξάρτητους εκτιμητές.
- Αξιολογήσαμε την ανεξαρτησία και επάρκεια των εκτιμητών της Διοίκησης.
- Στις ανωτέρω διαδικασίες, όπου αυτό κρίθηκε απαραίτητο, χρησιμοποιήσαμε ειδικό εμπειρογνώμονα της εταιρείας μας.
- Αξιολογήσαμε την επάρκεια των γνωστοποιήσεων στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις σε σχέση με το

εκτιμήσεων και χρήσης ανεξάρτητων εκτιμητών από τη Διοίκηση σχετικά με τον υπολογισμό της εύλογης αξίας των πλοίων, η περιοχή αυτή θεωρείται κρίσιμη για τον έλεγχό μας.

Οι γνωστοποιήσεις της Διοίκησης σχετικά με τη λογιστική πολιτική, τις κρίσεις και εκτιμήσεις που χρησιμοποιήθηκαν και την ανάλυση των εν λόγω στοιχείων περιλαμβάνονται στις σημειώσεις 4.2, 7.14 των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

θέμα αυτό.

Άλλες πληροφορίες

Η διοίκηση είναι υπεύθυνη για τις άλλες πληροφορίες. Οι άλλες πληροφορίες που περιλαμβάνονται στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση, είναι η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου, για την οποία γίνεται σχετική αναφορά στην “Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων” και οι Δηλώσεις των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου, αλλά δεν περιλαμβάνουν τις χρηματοοικονομικές καταστάσεις και την έκθεση ελέγχου επί αυτών.

Η γνώμη μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων δεν καλύπτει τις άλλες πληροφορίες και δεν εκφράζουμε με τη γνώμη αυτή οποιασδήποτε μορφής συμπέρασμα διασφάλισης επί αυτών.

Σε σχέση με τον έλεγχό μας επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η ευθύνη μας είναι να αναγνώσουμε τις άλλες πληροφορίες και, με τον τρόπο αυτό, να εξετάσουμε εάν οι άλλες πληροφορίες είναι ουσιωδώς ασυνεπείς με τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις ή τις γνώσεις που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχο ή αλλιώς φαίνεται να είναι ουσιωδώς εσφαλμένες. Εάν, με βάση τις εργασίες που έχουμε εκτελέσει, καταλήξουμε στο συμπέρασμα ότι υπάρχει ουσιώδες σφάλμα σε αυτές τις άλλες πληροφορίες, είμαστε υποχρεωμένοι να αναφέρουμε το γεγονός αυτό. Δεν έχουμε τίποτα να αναφέρουμε σχετικά με το θέμα αυτό.

Ευθύνες της διοίκησης και των υπευθύνων για τη διακυβέρνηση επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση και εύλογη παρουσίαση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων σύμφωνα με τα ΔΠΧΑ, όπως αυτά έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση, όπως και για εκείνες τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου, που η διοίκηση καθορίζει ως απαραίτητες, ώστε να καθίσταται δυνατή η κατάρτιση εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων απαλλαγμένων από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος.

Κατά την κατάρτιση των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, η διοίκηση είναι υπεύθυνη για την αξιολόγηση της ικανότητας της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους, γνωστοποιώντας όπου συντρέχει τέτοια περίπτωση, τα θέματα που σχετίζονται με τη συνεχιζόμενη δραστηριότητα και τη χρήση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας, εκτός και αν η διοίκηση είτε προτίθεται να ρευστοποιήσει την Εταιρεία και τον Όμιλο ή να διακόψει τη δραστηριότητά τους, ή δεν έχει άλλη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή από το να προχωρήσει σε αυτές τις ενέργειες.

Η Επιτροπή Ελέγχου (άρθ. 44 ν.4449/2017) της Εταιρείας έχει την ευθύνη εποπτείας της διαδικασίας χρηματοοικονομικής αναφοράς της Εταιρείας και του Ομίλου.

Ευθύνες ελεγκτή για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων

Οι στόχοι μας είναι να αποκτήσουμε εύλογη διασφάλιση για το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, στο σύνολό τους, είναι απαλλαγμένες από ουσιώδες σφάλμα, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος και να εκδώσουμε έκθεση ελεγκτή, η οποία περιλαμβάνει τη γνώμη μας.

Η εύλογη διασφάλιση συνιστά διασφάλιση υψηλού επιπέδου, αλλά δεν είναι εγγύηση ότι ο έλεγχος που διενεργείται σύμφωνα με τα ΔΠΕ, όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, θα εντοπίζει πάντα ένα ουσιώδες σφάλμα, όταν αυτό υπάρχει. Σφάλματα δύναται να προκύψουν από απάτη ή από λάθος και θεωρούνται ουσιώδη όταν μεμονωμένα ή αθροιστικά, θα μπορούσε εύλογα να αναμένεται ότι θα επηρέαζαν τις οικονομικές αποφάσεις των χρηστών, που λαμβάνονται με βάση αυτές τις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις.

Ως καθήκον του ελέγχου, σύμφωνα με τα ΔΠΕ όπως αυτά έχουν ενσωματωθεί στην Ελληνική Νομοθεσία, ασκούμε επαγγελματική κρίση και διατηρούμε επαγγελματικό σκεπτικισμό καθ' όλη τη διάρκεια του ελέγχου. Επίσης:

- Εντοπίζουμε και αξιολογούμε τους κινδύνους ουσιώδους σφάλματος στις εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις, που οφείλεται είτε σε απάτη είτε σε λάθος, σχεδιάζοντας και διενεργώντας ελεγκτικές διαδικασίες που ανταποκρίνονται στους κινδύνους αυτούς και αποκτούμε ελεγκτικά τεκμήρια που είναι επαρκή και κατάλληλα για να παρέχουν βάση για την γνώμη μας. Ο κίνδυνος μη εντοπισμού ουσιώδους σφάλματος που οφείλεται σε απάτη είναι υψηλότερος από αυτόν που οφείλεται σε λάθος, καθώς η απάτη μπορεί να εμπεριέχει συμπαιγνία, πλαστογραφία, εσκεμμένες παραλείψεις, ψευδείς διαβεβαιώσεις ή παράκαμψη των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου.
- Κατανοούμε τις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου που σχετίζονται με τον έλεγχο, με σκοπό το σχεδιασμό ελεγκτικών διαδικασιών κατάλληλων για τις περιστάσεις, αλλά όχι με σκοπό την διατύπωση γνώμης επί της αποτελεσματικότητας των δικλίδων εσωτερικού ελέγχου της Εταιρείας και του Ομίλου.
- Αξιολογούμε την καταλληλότητα των λογιστικών αρχών και μεθόδων που χρησιμοποιήθηκαν και το εύλογο των λογιστικών εκτιμήσεων και των σχετικών γνωστοποιήσεων που έγιναν από τη διοίκηση.
- Αποφαινόμαστε για την καταλληλότητα της χρήσης από τη διοίκηση της λογιστικής βάσης της συνεχιζόμενης δραστηριότητας και με βάση τα ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτήθηκαν για το εάν υπάρχει ουσιώδης αβεβαιότητα σχετικά με γεγονότα ή συνθήκες που μπορεί να υποδηλώνουν ουσιώδη αβεβαιότητα ως προς την ικανότητα της Εταιρείας και του Ομίλου να συνεχίσουν τη δραστηριότητά τους. Εάν συμπεράνουμε ότι υφίσταται ουσιώδης αβεβαιότητα, είμαστε υποχρεωμένοι στην έκθεση ελεγκτή να επιστήσουμε την προσοχή στις σχετικές γνωστοποιήσεις των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων ή εάν αυτές οι γνωστοποιήσεις είναι ανεπαρκείς να διαφοροποιήσουμε τη γνώμη μας. Τα συμπεράσματά μας βασίζονται σε ελεγκτικά τεκμήρια που αποκτώνται μέχρι την ημερομηνία της έκθεσης ελεγκτή. Ωστόσο, μελλοντικά γεγονότα ή συνθήκες ενδέχεται να έχουν ως αποτέλεσμα η Εταιρεία και ο Όμιλος να παύσουν να λειτουργούν ως συνεχιζόμενη δραστηριότητα.
- Αξιολογούμε τη συνολική παρουσίαση, τη δομή και το περιεχόμενο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων των γνωστοποιήσεων καθώς και το κατά πόσο οι εταιρικές και ενοποιημένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις απεικονίζουν τις υποκείμενες συναλλαγές και τα γεγονότα με τρόπο που επιτυγχάνεται η εύλογη παρουσίαση.
- Συλλέγουμε επαρκή και κατάλληλα ελεγκτικά τεκμήρια αναφορικά με την χρηματοοικονομική πληροφόρηση των οντοτήτων ή των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων εντός του Ομίλου για την έκφραση γνώμης επί των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων. Είμαστε υπεύθυνοι για την καθοδήγηση, την επίβλεψη και την εκτέλεση του ελέγχου της Εταιρείας και των θυγατρικών της. Παραμένουμε αποκλειστικά υπεύθυνοι για την ελεγκτική μας γνώμη.

Μεταξύ άλλων θεμάτων, κοινοποιούμε στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, το σχεδιαζόμενο εύρος και το χρονοδιάγραμμα του ελέγχου καθώς και σημαντικά ευρήματα του ελέγχου, συμπεριλαμβανομένων όποιων σημαντικών ελλείψεων στις δικλίδες εσωτερικού ελέγχου εντοπίζουμε κατά τη διάρκεια του ελέγχου μας.

Επιπλέον, δηλώνουμε προς τους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση ότι έχουμε συμμορφωθεί με τις σχετικές απαιτήσεις δεοντολογίας περί ανεξαρτησίας και γνωστοποιούμε προς αυτούς όλες τις σχέσεις και άλλα θέματα που μπορεί εύλογα να θεωρηθεί ότι επηρεάζουν την ανεξαρτησία μας και τα σχετικά μέτρα προστασίας, όπου συντρέχει περίπτωση.

Από τα θέματα που γνωστοποιήθηκαν στους υπεύθυνους για τη διακυβέρνηση, καθορίζουμε τα θέματα εκείνα που ήταν εξέχουσας σημασίας για τον έλεγχο των εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων της τρέχουσας περιόδου και ως εκ τούτου αποτελούν τα σημαντικότερα θέματα ελέγχου.

Έκθεση επί Άλλων Νομικών και Κανονιστικών Απαιτήσεων

1. Έκθεση Διαχείρισης Διοικητικού Συμβουλίου

Λαμβάνοντας υπόψη ότι η διοίκηση έχει την ευθύνη για την κατάρτιση της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου και της Δήλωσης Εταιρικής Διακυβέρνησης που περιλαμβάνεται στην έκθεση αυτή, κατ' εφαρμογή των διατάξεων της παραγράφου 5 του άρθρου 2 του Ν.4336/2015 (μέρος Β), σημειώνουμε ότι:

- α. Στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου περιλαμβάνεται δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, η οποία παρέχει τα πληροφοριακά στοιχεία που ορίζονται στο άρθρο 43ββ του κ.ν. 2190/1920.
- β. Κατά τη γνώμη μας η Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου έχει καταρτιστεί σύμφωνα με τις ισχύουσες νομικές απαιτήσεις των άρθρων 43α και 107Α και της παραγράφου 1 (περιπτώσεις γ' και δ') του άρθρου 43ββ του κ.ν. 2190/1920 και το περιεχόμενο αυτής αντιστοιχεί με τις συνημμένες χρηματοοικονομικές καταστάσεις της χρήσης που έληξε την 31/12/2017.
- γ. Με βάση τη γνώση που αποκτήσαμε κατά τον έλεγχό μας, για την Εταιρεία «ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» και το περιβάλλον της, δεν έχουμε εντοπίσει ουσιώδεις ανακρίβειες στην Έκθεση Διαχείρισης του Διοικητικού της Συμβουλίου.

2. Συμπληρωματική Έκθεση προς την Επιτροπή Ελέγχου

Η γνώμη μας επί των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων είναι συνεπής με τη Συμπληρωματική Έκθεσή μας προς την Επιτροπή Ελέγχου της Εταιρείας, που προβλέπεται από το άρθρο 11 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

3. Παροχή Μη Ελεγκτικών Υπηρεσιών

Δεν παρείχαμε στην Εταιρεία και τις θυγατρικές της μη ελεγκτικές υπηρεσίες που απαγορεύονται σύμφωνα με το άρθρο 5 του κανονισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΕΕ) αριθ. 537/2014.

Οι επιτρεπόμενες μη ελεγκτικές υπηρεσίες που έχουμε παράσχει στην Εταιρεία και στις θυγατρικές της, κατά τη διάρκεια της χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2017 γνωστοποιούνται στη σημείωση 7.2 των συνημμένων εταιρικών και ενοποιημένων χρηματοοικονομικών καταστάσεων.

4. Διορισμός Ελεγκτή

Διοριστήκαμε για πρώτη φορά ως Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές της Εταιρείας με την από 17/06/2008 απόφαση της ετήσιας τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων. Έκτοτε ο διορισμός μας έχει αδιαλείπτως ανανεωθεί για μία συνολική περίοδο 10 ετών με βάση τις κατ' έτος λαμβανόμενες αποφάσεις της τακτικής γενικής συνέλευσης των μετόχων.

Αθήνα, 27 Απριλίου 2018

Ο Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής

Θανάσης Ξύνας

Α.Μ. Σ.Ο.Ε.Λ. 34081

Grant Thornton

An instinct for growth™

Ορκωτοί Ελεγκτές Σύμβουλοι Επιχειρήσεων
Ζεφύρου 56, 17564 Παλαιό Φάληρο
Α.Μ. ΣΟΕΛ 127

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΗΣ «ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ» ΕΠΙ ΤΩΝ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΩΝ ΚΑΙ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 1.1.2017 - 31.12.2017

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Η παρούσα Ετήσια Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας ως «Έκθεση») συντάχθηκε με βάση τις σχετικές διατάξεις του κ.ν.2190/1920, του ν.3873/2010 (άρθρο 2 παρ. 2) καθώς και τις διατάξεις του ν.3556/2007 (άρθρο 4) και των κατ' εξουσιοδότηση αυτού αποφάσεων της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και ιδίως την Απόφαση 8/754/2016 του Δ.Σ. της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς και αφορά στην εταιρική χρήση 2017 (01.01.2017 - 31.12.2017). Στην ενότητα Δ παρουσιάζεται η δήλωση εταιρικής διακυβέρνησης, σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 2 του ν. 3873/2010, στην ενότητα Ζ η επεξηγηματική έκθεση, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 και 8 του ν. 3556/2007 και στην ενότητα Η παρατίθενται στοιχεία μη χρηματοοικονομικών πληροφοριών που εισήχθησαν με τον ν. 4403/7.7.2016.

Επειδή η Attica A.E. Συμμετοχών (εφεξής καλούμενη για λόγους συντομίας και ως «Εταιρία» ή «Attica») συντάσσει και ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, η παρούσα Έκθεση είναι ενιαία, με κύριο σημείο αναφοράς τα ενοποιημένα οικονομικά δεδομένα της Εταιρίας και των θυγατρικών της και με αναφορά στα επί μέρους (μη ενοποιημένα) οικονομικά στοιχεία, μόνο στα σημεία όπου έχει κριθεί σκόπιμο ή αναγκαίο για την καλύτερη κατανόηση του περιεχομένου της.

Η Έκθεση περιλαμβάνεται μαζί με τις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρίας και του Ομίλου και τα λοιπά απαιτούμενα από το νόμο στοιχεία και δηλώσεις, στην Ετήσια Οικονομική Έκθεση που αφορά στην κλειόμενη χρήση 2017.

Ακολουθεί η παρουσίαση των εκ του νόμου απαιτούμενων στοιχείων ανά θεματική ενότητα:

ΕΝΟΤΗΤΑ Α

ΕΞΕΛΙΞΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΧΡΗΣΗΣ 1.1.2017 – 31.12.2017

Η εξέλιξη και οι επιδόσεις του Ομίλου στη χρήση 2017 έχουν ως ακολούθως:

1. Επισκόπηση δραστηριοτήτων

Κατά τη διάρκεια του έτους 2017 ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε με έντεκα (11) ιδιόκτητα επιβατηγά - οχηματαγωγά πλοία εκ των οποίων τα τρία (3) δρομολογήθηκαν στην Αδριατική θάλασσα και τα οκτώ (8) στην Ελληνική Ακτοπλοΐα. Επίσης, έχει ναυλώσει με μακροχρόνια σύμβαση, το Blue Galaxy το οποίο δρομολογεί στη γραμμή Πειραιάς – Χανιά, Κρήτης.

Τα δρομολόγια των πλοίων σε ετήσια βάση αυξήθηκαν σε ποσοστό 3,4% στην Ακτοπλοΐα και σε ποσοστό 2,6% στην Αδριατική, σε σχέση με τη χρήση 2016.

Ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2017 ανήλθε σε Ευρώ 271,54 εκατ. και τα κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) έφθασαν τα Ευρώ 50,36 εκατ. έναντι κύκλου εργασιών Ευρώ 268,61 εκατ. και κερδών προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων (EBITDA) Ευρώ 70,03 εκατ. στη χρήση 2016.

Συνολικά, τα κέρδη μετά από φόρους του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 1,25 εκατ. έναντι κερδών Ευρώ 20,25 εκατ. στη χρήση 2016.

Οι ανωτέρω αποκλίσεις στα αποτελέσματα σε σχέση με την προηγούμενη χρήση σχετίζονται σε σημαντικό βαθμό με την αύξηση των τιμών των καυσίμων που επιβάρυνε τον Όμιλο με ποσό περί τα Ευρώ 22 εκατ.

2. Αγορές που δραστηριοποιήθηκε ο Όμιλος και μεταφορικό έργο

Το μεταφορικό έργο του Ομίλου ενισχύθηκε σε όλες τις κατηγορίες εσόδων και ειδικότερα κατά 2,2% στους επιβάτες, κατά 5,7% στα Ι.Χ. οχήματα και κατά 3,5% στα φορτηγά αυτοκίνητα. Ειδικότερα, το 2017 διακινήθηκαν με τα πλοία του Ομίλου συνολικά 4,13 εκατ. επιβάτες έναντι 4,04 εκατ. στη χρήση 2016, 635,83 χιλ. Ι.Χ. οχήματα έναντι 601,72 χιλ. το προηγούμενο έτος και 300,61 χιλ. φορτηγά αυτοκίνητα έναντι 290,43 χιλ. στη χρήση 2016. Τα συνολικά δρομολόγια των πλοίων αυξήθηκαν κατά 3,3% σε σχέση με το 2016.

Στην Αδριατική θάλασσα και ειδικότερα στις γραμμές Πάτρα - Ηγουμενίτσα - Ανκόνα και Πάτρα – Ηγουμενίτσα - Μπάρι, ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε με τρία πλοία. Στην αγορά αυτή το μεταφορικό έργο των πλοίων Superfast XI, Superfast I και Superfast II αυξήθηκε κατά 17,3% στους επιβάτες, κατά 17% στα Ι.Χ. οχήματα και κατά 8% στα φορτηγά αυτοκίνητα. Τα δρομολόγια των πλοίων στην Αδριατική αυξήθηκαν κατά 2,6% σε σχέση με το 2016.

Επισημαίνεται ότι η Attica Group συνεργάζεται με την ANEK στα πλαίσια της Κοινοπραξίας ANEK – SUPERFAST με την εκτέλεση συνδυασμένων δρομολογίων από πλοία των δύο εταιριών στις διεθνείς γραμμές της Αδριατικής θάλασσας (Ελλάδα – Ιταλία) καθώς και στις ακτοπλοϊκές γραμμές της Κρήτης. Η συνεργασία αυτή επέφερε περαιτέρω εξορθολογισμό της χωρητικότητας και διασφάλισε την καλή και απρόσκοπτη εξυπηρέτηση των επιβατών και εμπορευμάτων στις εν λόγω γραμμές.

Στην Ελληνική Ακτοπλοΐα ο Όμιλος Attica δραστηριοποιήθηκε με εννέα πλοία στις γραμμές Πειραιάς – Κυκλάδες, Πειραιάς - Δωδεκάνησα, Πειραιάς – Κρήτη (σε κοινοπραξία με την ANEK) και Πειραιάς – Βόρειο Αιγαίο. Βάσει των στοιχείων της Εταιρίας το μεταφορικό έργο στη χρήση 2017 αυξήθηκε 0,8% στους επιβάτες, κατά 4,0% στα Ι.Χ. οχήματα και κατά 1,5% στα φορτηγά αυτοκίνητα. Τα δρομολόγια των πλοίων στην Ελληνική Ακτοπλοΐα αυξήθηκαν κατά 3,4% σε σχέση με το 2016.

3. Οικονομικά αποτελέσματα Ομίλου

Για τη χρήση 2017, ο κύκλος εργασιών προέρχεται από την Ακτοπλοΐα σε ποσοστό 68% και από την Αδριατική θάλασσα σε ποσοστό 32%. Τα αντίστοιχα ποσοστά στη χρήση 2016 ήταν περίπου τα ίδια.

Η δραστηριοποίηση του Ομίλου ανά γεωγραφική περιοχή έχει ως ακολούθως:

Στην Ακτοπλοΐα ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε στις γραμμές των Κυκλάδων, της Δωδεκανήσου, της Κρήτης και του Βορείου Αιγαίου όπου εκτέλεσαν δρομολόγια τα πλοία Blue Star Paros, Blue Star Naxos, Blue Star Delos, Blue Star Patmos, Blue Star 1, Blue Star 2, Blue Horizon, Blue Galaxy και Superfast XII.

Στην αγορά αυτή ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2017 ανήλθε σε Ευρώ 183,45 εκατ. έναντι Ευρώ 182,96 εκατ. στη χρήση 2016, σημειώνοντας αύξηση 0,3% ενώ τα δρομολόγια των πλοίων αυξήθηκαν σε ποσοστό 3,4% σε σχέση με τη χρήση 2016.

Στην Αδριατική θάλασσα ο Όμιλος δραστηριοποιήθηκε στις γραμμές Πάτρα - Ηγουμενίτσα – Ανκόνα, όπου εκτέλεσε δρομολόγια το πλοίο Superfast XI και Πάτρα - Ηγουμενίτσα - Μπάρι όπου δρομολογήθηκαν τα πλοία Superfast I και Superfast II.

Στην αγορά αυτή ο κύκλος εργασιών του Ομίλου στη χρήση 2017 ανήλθε σε Ευρώ 88,09 εκατ. έναντι Ευρώ 85,65 εκατ. στη χρήση 2016, ενώ τα δρομολόγια των πλοίων αυξήθηκαν κατά 2,6% έναντι της χρήσης 2016.

Λειτουργικά έξοδα και άλλοι λογαριασμοί

Στη χρήση 2017 αυξήθηκαν τα λειτουργικά έξοδα του Ομίλου σε Ευρώ 211,52 εκατ. από Ευρώ 187,76 εκατ. στη χρήση 2016, κυρίως λόγω της αύξησης του κόστους καυσίμων κατά Ευρώ 22 εκατ. περίπου.

Τα έξοδα διοίκησης του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 20,74 εκατ. έναντι Ευρώ 19,00 εκατ. στη χρήση 2016, ενώ τα έξοδα διάθεσης έφθασαν τα Ευρώ 18,68 εκατ. έναντι Ευρώ 18,79 εκατ. στη χρήση 2016.

Τα λοιπά έσοδα της χρήσης 2017 αυξήθηκαν σε Ευρώ 5,01 εκατ. έναντι Ευρώ 3,16 εκατ. στη χρήση 2016, και σε μεγάλο βαθμό αφορούν έσοδα προερχόμενα από τη συγγενή εταιρία Africa Morocco Links (AML).

Τα λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα αφορούν πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής των καυσίμων και εμφανίζουν ζημίες Ευρώ 1,17 εκατ. έναντι ζημιών Ευρώ 2,59 εκατ. στη χρήση 2016.

Στη χρήση 2017 προέκυψε κέρδος Ευρώ 2,8 εκατ. περίπου από αναστροφή απομειώσεων αξίας πλοίων έναντι κέρδους Ευρώ 2,05 εκατ. στη χρήση 2016.

Τα χρηματοοικονομικά έξοδα του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 18,24 εκατ. από Ευρώ 22,60 εκατ. στη χρήση 2016. Στο ποσό αυτό των χρηματοοικονομικών εξόδων, περιλαμβάνεται και ποσό Ευρώ 1,6 εκατ. το οποίο αφορά τη μεταβολή για το έτος 2017 της εύλογης αξίας του μετατρέψιμου σε μετοχές της Attica, ομολογιακού δανείου της Blue Star Ferries NAE (ποσό Ευρώ 6,4 εκατ. η σχετική μεταβολή για το έτος 2016). Σημειώνεται ότι το έξοδο αυτό προκύπτει από το λογιστικό χειρισμό του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου της Blue Star Ferries NAE το οποίο στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις αποτελεί ένα σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο και επιμετράται στην εύλογη αξία.

Τα χρηματοοικονομικά έσοδα ανήλθαν σε Ευρώ 0,07 εκατ. έναντι Ευρώ 0,29 εκατ. στη χρήση 2016.

Επίσης, στη χρήση 2017 προέκυψαν ζημίες Ευρώ 7,52 εκατ. (ζημίες Ευρώ 2,41 εκατ. το 2016) από τη συγγενή εταιρία Africa Morocco Links (AML), η οποία ενοποιείται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης και το 2017 ήταν η πρώτη πλήρης εταιρική της χρήση.

Συνολικά, τα κέρδη μετά από φόρους του Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 1,25 εκατ. έναντι κερδών Ευρώ 20,25 εκατ. στη χρήση 2016.

Το σύνολο των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ελέγχονται κατά 100% από την μητρική εταιρία και συνεπώς δεν υφίστανται δικαιώματα μειοψηφίας στον Όμιλο.

Στην ανάλυση των αποτελεσμάτων θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο με έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και Ι.Χ. οχήματα, με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο με Σεπτέμβριο και χαμηλότερη τους μήνες Νοέμβριο με Φεβρουάριο. Αντίθετα η κίνηση των φορτηγών αυτοκινήτων εμφανίζεται κατανομημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

4. Στοιχεία Ισολογισμού και ταμειακών ροών

Τα ενσώματα πάγια του Ομίλου ανέρχονται στις 31.12.2017 σε Ευρώ 527,07 εκατ. έναντι Ευρώ 547,91 εκατ. το 2016 και αφορούν κυρίως τα ιδιόκτητα πλοία του Ομίλου. Η μείωση των παγίων αφορά κατά κύριο λόγο τις αποσβέσεις περιόδου.

Τα «Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» ανήλθαν σε Ευρώ 8,56 εκατ. από Ευρώ 8,24 εκατ. το προηγούμενο έτος και αφορούν κυρίως λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις.

Το Επενδυτικό χαρτοφυλάκιο Ευρώ 5 εκατ. αφορούν την αξία κτήσης μετοχών της εταιρίας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΕ (HSW).

Ο λογαριασμός «αποθέματα» που αφορά κατά κύριο λόγο πρώτες ύλες και καύσιμα –λιπαντικά των πλοίων, ανήλθε σε Ευρώ 3,31 εκατ. από Ευρώ 3,54 εκατ. στη χρήση 2016.

Ο λογαριασμός «πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» ανήλθε σε Ευρώ 47,28 εκατ. από Ευρώ 41,86 εκατ. στη χρήση 2016. Η αύξηση του λογαριασμού σε σχέση με την προηγούμενη χρήση προέρχεται από την αύξηση των εμπορικών απαιτήσεων από τρίτους.

Τα «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» ανήλθαν σε Ευρώ 37,37 εκατ. από Ευρώ 33,43 στη χρήση 2016 και τα σημαντικότερα κονδύλια αφορούν τους «Χρεώστες διάφοροι», όπου περιλαμβάνονται κατά κύριο λόγο απαιτήσεις του Ομίλου από τη συγγενή εταιρία AML καθώς και τα «Προπληρωθέντα έξοδα», όπου περιλαμβάνονται τα έξοδα δεξαμενισμού των πλοίων.

Τα «παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία» (Ευρώ 4,43 εκατ. έναντι Ευρώ 5,88 εκατ. το 2016) αφορούν πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής των καυσίμων και η αποτίμηση τους γίνεται στην εύλογη αξία.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα του Ομίλου στις 31.12.2017 ανήλθαν σε Ευρώ 44,10 εκατ. έναντι Ευρώ 51,22 εκατ. στις 31.12.2016.

Το σύνολο των ιδίων κεφαλαίων του Ομίλου αυξήθηκε σε Ευρώ 402,92 εκατ. από Ευρώ 401,59 εκατ. στη χρήση 2016.

Ο Όμιλος στις 31.12.2017 έχει μακροπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις Ευρώ 214,43 εκατ. έναντι Ευρώ 229,81 εκατ. στις 31.12.2016 και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις Ευρώ 24,30 εκατ. έναντι Ευρώ 25,64 εκατ. στις 31.12.2016.

Ο λογαριασμός «προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» στις 31.12.2017 ανέρχεται σε Ευρώ 20,30 εκατ. από Ευρώ 18,06 εκατ. στις 31.12.2016.

Ο λογαριασμός «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» ανήλθε στις 31.12.2017 σε Ευρώ 12,99 εκατ. έναντι Ευρώ 15,01 εκατ. στις 31.12.2016.

Ταμειακές ροές

Στη χρήση 2017 προέκυψαν θετικές ταμειακές ροές (εισροές) από τις λειτουργικές δραστηριότητες Ευρώ 25,67 εκατ. έναντι επίσης θετικών ταμειακών ροών Ευρώ 45,82 εκατ. στη χρήση 2016.

Από τις επενδυτικές δραστηριότητες προέκυψαν το 2017 εκροές Ευρώ 7,11 εκατ. έναντι εκροών Ευρώ 10,81 εκατ. το 2016.

Από τις χρηματοδοτικές δραστηριότητες, ο Όμιλος το 2017 είχε εκροές Ευρώ 25,64 εκατ. έναντι εκροών Ευρώ 55,33 εκατ. το 2016 που αφορούν κατά κύριο λόγο καταβολές για αποπληρωμές δανείων.

Χρηματοοικονομικοί Δείκτες (Εναλλακτικοί Δείκτες Μέτρησης Απόδοσης «ΕΔΜΑ»)

Ορισμένοι βασικοί χρηματοοικονομικοί δείκτες του Ομίλου παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα:

	2017	2016
Γενική Ρευστότητα <u>Σύνολο Κυκλοφορούντων Στοιχείων Ενεργητικού</u> Σύνολο Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων	2,34	2,30
Σχέση Ιδίων προς Ξένα Κεφάλαια <u>Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων</u> Σύνολο Υποχρεώσεων	1,46	1,37
Συντελεστής Μόχλευσης <u>Καθαρός Δανεισμός</u> Συνολικά Απασχολούμενα Κεφάλαια	0,33	0,34
<u>Καθαρός Δανεισμός</u> EBITDA	3,86	2,92

Ορισμοί/ συμφωνίες ΕΔΜΑ

Οι δείκτες Γενικής Ρευστότητας και Ίδια προς Ξένα Κεφάλαια, προκύπτουν από κονδύλια του Ισολογισμού του Ομίλου. Το EBITDA (κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και συνολικών αποσβέσεων) εξυπηρετεί στην καλύτερη ανάλυση των λειτουργικών αποτελεσμάτων του Ομίλου.

Ο Συντελεστής Μόχλευσης χρησιμοποιείται για να αξιολογηθεί η κεφαλαιακή διάρθρωση του Ομίλου και η δυνατότητα μόχλευσης. Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται προσθέτοντας στα μακροπρόθεσμα δάνεια το βραχυπρόθεσμο μέρος μακροπρόθεσμων δανείων και τα βραχυπρόθεσμα δάνεια, και αφαιρώντας από το σύνολο τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα. Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται προσθέτοντας στον καθαρό δανεισμό τα Ίδια κεφάλαια.

Ο δείκτης Καθαρός δανεισμός προς EBITDA χρησιμοποιείται ως ένα ακόμη εργαλείο σχεδιασμού της κατάλληλης κεφαλαιακής διάρθρωσης του Ομίλου σε σχέση με τον βαθμό ικανότητας του να παράγει ταμειακές ροές και λειτουργικά κέρδη. Ο υπολογισμός του δείκτη προκύπτει από τις ανωτέρω αναφορές μας για τους λοιπούς δείκτες ΕΔΜΑ.

5. Οικονομικά αποτελέσματα μητρικής εταιρίας

Η Attica A.E. Συμμετοχών είναι αμιγώς εταιρία συμμετοχών και τα έσοδά της προέρχονται κατά κύριο λόγο από τις συμμετοχές της και από τόκους.

Η Εταιρία συμμετείχε σε αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου των κατά 100% θυγατρικών εταιριών Superfast ONE INC, Superfast TWO INC, Superfast ENDEKA INC, NOPNTIA N.E. και Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. με τα ποσά Ευρώ 1,4 εκατ., Ευρώ 1,9 εκατ., Ευρώ 2,9 εκατ., Ευρώ 1,2 εκατ. και Ευρώ 2 χιλ. αντίστοιχα. Το σύνολο της συμμετοχής της Εταιρίας σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών στη χρήση 2016 ανήλθε Ευρώ 11,6 εκατ.

Η κατά 100% θυγατρική εταιρία Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. επέστρεψε στην Εταιρία με μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου ποσό ύψους Ευρώ 7,4 εκατ. Στη χρήση 2016 υπήρξε αντίστοιχη επιστροφή κεφαλαίου ύψους Ευρώ 22,6 εκατ.

Οι συμμετοχές της Εταιρίας στις 31.12.2017 ανήλθαν σε Ευρώ 508,19 εκατ. έναντι Ευρώ 507,81 εκατ. στις 31.12.2016. Η Εταιρία αποτιμά τις συμμετοχές της στην εύλογη αξία.

Στη χρήση 2017 η Εταιρία είχε έσοδα από μερίσματα Ευρώ 3,11 εκατ.

Τα έξοδα διοίκησης της Εταιρίας το 2017 ανήλθαν σε Ευρώ 1,29 εκατ. έναντι Ευρώ 1,04 εκατ. στη χρήση 2016.

Ως αποτέλεσμα των ανωτέρω, για τη χρήση 2017 η Εταιρία είχε κέρδη Ευρώ 1,82 εκατ. έναντι ζημιών Ευρώ 1,10 εκατ. στη χρήση 2016.

Τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα της Εταιρίας ανήλθαν στις 31.12.2017 σε Ευρώ 2,18 εκατ. έναντι Ευρώ 1,23 εκατ. στις 31.12.2016.

Τα ίδια κεφάλαια της Εταιρίας ανήλθαν σε Ευρώ 511,14 εκατ. έναντι Ευρώ 508,95 εκατ. στις 31.12.2016.

Η Εταιρία δεν έχει μακροπρόθεσμο, ούτε βραχυπρόθεσμο δανεισμό.

Η Εταιρεία δεν κατέχει ίδιες μετοχές. Επίσης δεν κατέχουν μετοχές της Attica A.E. Συμμετοχών οι θυγατρικές της εταιρίες.

Οι εταιρίες στις οποίες συμμετέχει η Attica A.E. Συμμετοχών, τα βασικά στοιχεία των οικονομικών καταστάσεων του Ομίλου καθώς και οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος περιγράφονται αναλυτικά στις «Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων» οι οποίες αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της Ετήσιας Οικονομικής Έκθεσης.

ΕΝΟΤΗΤΑ Β

ΣΗΜΑΝΤΙΚΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΟΜΙΛΟΥ

Τα σημαντικά γεγονότα κατά τη διάρκεια του 2017 και μεταγενέστερα, έως την ημερομηνία δημοσιοποίησης των ετήσιων οικονομικών καταστάσεων έχουν ως ακολούθως:

Στις 13.2.2017 η Εταιρία ανακοίνωσε την παραίτηση του Ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους του Δ.Σ., κ. Αλέξανδρου Εδιπίδη.

Στις 14.2.2017 η Εταιρία ανακοίνωσε τη Χρυσή διάκρισή της στα Transport & Logistics AWARDS 2017 by ΠΑΕΓΑΕ που διοργανώθηκαν από το Supply Chain Institute και τη Boussias Communications. Η Χρυσή διάκριση απονεμήθηκε για τη δημιουργία των προϊόντων Eurail και Interrail Greek Islands Pass. Πρόκειται για κάρτες συνδυασμένης μεταφοράς τρένου και πλοίου οι οποίες επιτρέπουν στους κατόχους τους να ταξιδεύουν σε διαδοχικούς προορισμούς καταβάλλοντας έναν κοινό ναύλο.

Στις 20.3.2017 συνεδρίασε το Διοικητικό Συμβούλιο και όρισε το Μη Εκτελεστικό Μέλος κ. Μιχάλη Σακέλλη, ως Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος καθώς και ως μέλος της Επιτροπής Ελέγχου της Εταιρίας, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, σε αναπλήρωση του παραιτηθέντος Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους κ. Αλέξανδρου Εδιπίδη. Κατά την ίδια συνεδρίαση επανακαθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως ακολούθως: Κυριάκος Δ. Μάγειρας (Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος), Μιχάλης Γ. Σακέλλης (Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος), Σπυρίδων Χ. Πασχάλης (Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος), Ηρακλής Ι. Σιμιτσιδέλλης (Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος), Γεώργιος Ε. Ευστρατιάδης (Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος), Εμμανουήλ Δ. Ξανθάκης (Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος). Μετά την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Επιτροπή Ελέγχου είχε ως μέλη της, τους κ.κ. Εμμανουήλ Ξανθάκη (Πρόεδρο), Μιχάλη Σακέλλη και Γεώργιο Ευστρατιάδη.

Στις 16.5.2017 η Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων της Εταιρίας ενέκρινε, μεταξύ άλλων θεμάτων, τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και την απαλλαγή των μελών του Δ.Σ. για τα πεπραγμένα της χρήσης 2016. Επίσης, επικύρωσε και όρισε τον κ. Μιχάλη Σακέλλη, ως ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου σε αντικατάσταση παραιτηθέντος ανεξάρτητου μη εκτελεστικού μέλους, και ως μέλος της Επιτροπής Ελέγχου σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

Στις 11.8.2017, η Εταιρία ανακοίνωσε ότι, επήλθε καταρχήν συμφωνία με την Τράπεζα Πειραιώς και άλλους μετόχους μειοψηφίας για την απόκτηση από την Attica Group συνολικά 39.039.833 μετοχών της εταιρίας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «HSW»), ήτοι ποσοστού 50,30% του μετοχικού κεφαλαίου της HSW. Στο πλαίσιο της ως άνω συναλλαγής, η Attica Group θα καταβάλλει Ευρώ 30,61 εκατ. τοις μετρητοίς και θα διαθέσει 24.145.523 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές της, οι οποίες θα προέλθουν από αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου. Η αγορά των 1.250.000 μετοχών εκ του ανωτέρω πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της HSW, έχει ήδη ολοκληρωθεί, δια καταβολής τοις μετρητοίς, ενώ οι υπόλοιπες μετοχές θα αποκτηθούν βάσει συμφωνίας, η οποία τελεί υπό την έγκριση των αρμοδίων κανονιστικών και λοιπών αρχών.

Στις 18.8.2017 η Εταιρία ανακοίνωσε την πιστοποίηση των Σχεδίων Παρακολούθησης των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα («Σχέδια Παρακολούθησης») όλων των πλοίων του Ομίλου. Η πιστοποίηση επιβεβαιώνει στην Attica Group την ορθή και συστηματική παρακολούθηση, καταγραφή και κοινοποίηση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Ευρωπαϊκού Κανονισμού EU MRV 757/2015. Η Attica Group είναι η πρώτη Ελληνική εταιρία επιβατηγού ναυτιλίας που συμμορφώνεται με τον ευρωπαϊκό Κανονισμό MRV.

Στις 30.8.2017 το πλοίο Blue Star Patmos προσάραξε σε αβαθή, κατά την είσοδό του στο λιμένα της Ίου. Οι εργασίες αποκατάστασης των ζημιών στο πλοίο ολοκληρώθηκαν στα τέλη Ιανουαρίου και το πλοίο εκτελεί πλέον κανονικά τα δρομολόγια του. Το κόστος πλήρους αποκατάστασης των ζημιών του πλοίου θα καλυφθεί από ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Με την από 23.10.2017 συνεδρίαση του το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας αποφάσισε την εκλογή του κ. Παναγιώτη Θρουβάλα ως Μη Εκτελεστικού Μέλους, σε αναπλήρωση θέσης μέλους στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Στις 26.10.2017 η Εταιρία ανακοίνωσε τη σύναψη συμφωνίας με τις Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε. («Minoan Lines») για: (i) την εξαγορά (εφεξής η «Εξαγορά») από την Attica Group 37.667.504 μετοχών της εταιρίας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «HSW»), ήτοι ποσοστού 48,53% του μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι τιμήματος τοις μετρητοίς Ευρώ 78,5 εκατ. και (ii) την πώληση του πλοίου SUPERFAST XII σε εταιρία του Ομίλου Grimaldi έναντι τιμήματος τοις μετρητοίς Ευρώ 74,5 εκατ. και (iii) την πώληση του πλοίου HIGHSPEED 7 στην Minoan Lines έναντι τιμήματος τοις μετρητοίς Ευρώ 25 εκατ., μετά την ολοκλήρωση της Εξαγοράς και τη λήψη των σχετικών εταιρικών και άλλων εγκρίσεων. Η ολοκλήρωση της συμφωνίας με την Minoan Lines τελεί υπό συνήθεις αναβλητικές αιρέσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εγκρίσεις από αρμόδιες Αρχές, όπου αυτό απαιτείται. Με την ολοκλήρωση της Εξαγοράς και της απόκτησης του 50,30% του μετοχικού κεφαλαίου της HSW κατά τα διαλαμβανόμενα στην από 11.8.2017 ανακοίνωσή της, η Attica Group θα κατέχει συνολικά ποσοστό 98,83% του μετοχικού κεφαλαίου της HSW.

Στις 27.11.2017 η Εταιρία ανακοίνωσε ότι προχώρησε στην έκδοση του 8ου Απολογισμού Εταιρικής Υπευθυνότητας, ο οποίος ακολουθεί τις κατευθυντήριες οδηγίες GRI Standards του Global Reporting Initiative (σε επίπεδο συμφωνίας «Core»). Με την έκδοση αυτή, η Attica Group γίνεται η πρώτη εταιρεία στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας παγκοσμίως με Απολογισμό που ακολουθεί τις οδηγίες GRI Standards. Ο Απολογισμός αποτέλεσε το επιστέγασμα μιας προσπάθειας που υποστηρίχθηκε από το σύνολο των εργαζομένων του Ομίλου, στο πλαίσιο του οποίου γίνεται αναφορά σε 200 ποσοτικούς δείκτες (από 185 την προηγούμενη χρονιά) και παρουσιάζονται 33 μελλοντικοί στόχοι (από 24 την προηγούμενη χρονιά).

Στις 21.12.2017 ο Όμιλος ανακοίνωσε τη διάκριση του για τρίτη συνεχόμενη χρονιά ως «True Leader», Όμιλος–Ηγέτης, στα πλαίσια του ομώνυμου θεσμού της ICAP Group. Η ICAP Group, η μοναδική εταιρεία αναγνωρισμένη ως Credit Rating Agency από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς και την αντίστοιχη Ευρωπαϊκή αρμόδια αρχή (ESMA – European Securities and Markets Authority), από το 2011 αναδεικνύει τις Εταιρίες και τους Ομίλους – Ηγέτες βασιζόμενη σε τέσσερα μετρήσιμα κριτήρια, ήτοι Κερδοφορία, Αύξηση Προσωπικού, υψηλή Πιστοληπτική Ικανότητα (ICAP Score) και κορυφαία θέση στον Κλάδο.

Στις 16.3.2018 η Εταιρία με μεγάλη θλίψη ανακοίνωσε την απώλεια του Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου Μανώλη Ξανθάκη. Η παρουσία του Μανώλη Ξανθάκη στο Διοικητικό Συμβούλιο ήταν πάντα δημιουργική και η εμπειρία του ιδιαίτερα χρήσιμη στα στελέχη του Ομίλου.

Στις 28.3.2018 ο Όμιλος ανακοίνωσε την τριπλή διάκρισή του στα Tourism AWARDS 2018 που διοργανώθηκαν από την Boussias Communications. Στην τελετή απονομής που πραγματοποιήθηκε στο Κέντρο Πολιτισμού Ελληνικός Κόσμος, η Attica Group βραβεύτηκε ως ακολούθως:

- Gold βραβείο στην κατηγορία «Υποστήριξη τοπικών κοινοτήτων / Δράσεις ΕΚΕ» – Συνολική Κοινωνική Προσφορά
- Silver βραβείο στην κατηγορία «Technology enhanced experience» - Υπηρεσία @sea Infotainment Platform
- Silver βραβείο στην κατηγορία «Προγράμματα Επιβράβευσης» - Πρόγραμμα Επιβράβευσης Πελατών SEASMILES.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού με την απόφασή της της 25/4/2018 ενέκρινε την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της Hellenic Seaways (HSW) από την ATTICA GROUP (η «Εταιρία»). Η έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού έγινε μετά την ανάληψη δεσμεύσεων από την Εταιρία, οι οποίες κατά την κρίση της Επιτροπής είναι κατάλληλες, επαρκείς και ανάλογες για να διασφαλίσουν συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού στην Ελληνική Ακτοπλοΐα. Οι δεσμεύσεις περιγράφονται αναλυτικά στο Δελτίο Τύπου που εξέδωσε η Επιτροπή Ανταγωνισμού και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού www.epant.gr.

Κατόπιν της εγκρίσεως, η Attica A.E. Συμμετοχών θα προχωρήσει άμεσα στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων συμβατικών ενεργειών για την απόκτηση του 98,83% του μετοχικού κεφαλαίου της HSW.

ΕΝΟΤΗΤΑ Γ

ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗ ΠΟΡΕΙΑ ΚΑΙ ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΟΜΙΛΟΥ ΓΙΑ ΤΗ ΧΡΗΣΗ 2018

Οι βασικοί παράγοντες που θα επηρεάσουν την πορεία και την εξέλιξη του κύκλου εργασιών και των αποτελεσμάτων του Ομίλου το 2018 είναι, μεταξύ άλλων, η κατάσταση της Ελληνικής Οικονομίας, η ένταση του ανταγωνισμού, ο βαθμός επηρεασμού της εγχώριας τουριστικής κίνησης σε σχέση με το διαθέσιμο εισόδημα και η εξέλιξη των τιμών των καυσίμων. Επιπρόσθετα, λαμβάνοντας υπόψη την έντονη εποχικότητα του κλάδου κατά τους καλοκαιρινούς μήνες, ιδιαίτερα στους επιβάτες και Ι.Χ. οχήματα, καθώς και το γεγονός ότι η πορεία των διεθνών τιμών πετρελαίου είναι αστάθμητος παράγοντας, οποιαδήποτε πρόβλεψη για την εξέλιξη του κύκλου εργασιών και των αποτελεσμάτων είναι επισφαλής.

Η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε συνεχή βάση τους προαναφερόμενους παράγοντες και σχεδιάζει ενέργειες βελτιστοποίησης της απόδοσης του Ομίλου στη βάση των δεδομένων που προκύπτουν.

ΕΝΟΤΗΤΑ Δ

ΕΤΑΙΡΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

1. Κώδικας Εταιρικής Διακυβέρνησης

Η Εταιρία κατήρτισε και εφαρμόζει Κώδικα Εταιρικής Διακυβέρνησης, σύμφωνα με το ν.3873/2010 και τις κατευθυντήριες γραμμές της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς, ο οποίος είναι αναρτημένος στην ιστοσελίδα της Εταιρίας www.attica-group.com.

2. Πρακτικές Εταιρικής Διακυβέρνησης που εφαρμόζει η Εταιρία επιπλέον των προβλέψεων του υφιστάμενου νομοθετικού πλαισίου

- Υπάρχει διαχωρισμός αρμοδιοτήτων μεταξύ του Προέδρου του Δ.Σ. και του Διευθύνοντος Συμβούλου.

3. Κύρια χαρακτηριστικά του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και διαχείρισης κινδύνων σχετικά με τη διαδικασία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων

Σύστημα εσωτερικού ελέγχου

Το σύστημα εσωτερικού ελέγχου περιλαμβάνει το σύνολο των πολιτικών, διαδικασιών, καθηκόντων και συμπεριφορών τα οποία τίθενται σε εφαρμογή από το Δ.Σ., τη Διοίκηση και το ανθρώπινο δυναμικό και έχουν στόχους:

- Την αποτελεσματική και αποδοτική λειτουργία της Εταιρίας,
- Τη διασφάλιση της αξιοπιστίας της παρεχόμενης χρηματοοικονομικής πληροφόρησης,
- Τη συμμόρφωση με τους ισχύοντες νόμους και κανονισμούς.

Η επάρκεια του συστήματος εσωτερικού ελέγχου της Εταιρίας, συμπεριλαμβανομένου του συστήματος εσωτερικού ελέγχου για την σύνταξη των οικονομικών καταστάσεων αξιολογείται και ελέγχεται από τη Διοίκηση της Εταιρίας η οποία δίδει και τις κατευθυντήριες γραμμές για επί μέρους ελέγχους. Το Διοικητικό Συμβούλιο έχει την τελική ευθύνη ορισμού του συστήματος εσωτερικού ελέγχου και την παρακολούθηση της επάρκειας αυτού.

Η Εταιρία έχει επενδύσει σημαντικά κεφάλαια στην μηχανοργάνωση των δραστηριοτήτων του Ομίλου. Ειδικότερα λειτουργεί πάνω από μία δωδεκαετία ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα (ERP) το mySAP της SAP το οποίο καλύπτει όλες τις λειτουργίες της Εταιρίας και του Ομίλου, εξασφαλίζει ενιαία πληροφόρηση σε πραγματικό χρόνο και εγγυάται τη σωστή τήρηση των διαδικασιών όπως έχουν οριστεί από τη Διοίκηση.

Υπάρχει σύνδεση του συστήματος ERP με τα συστήματα κρατήσεων διασφαλίζοντας έτσι την αυτοματοποιημένη ροή των εσόδων. Μέσω του ERP πραγματοποιούνται επίσης οι προμήθειες του Ομίλου, καταχωρούνται όλα τα έξοδα λειτουργίας των πλοίων καθώς και τα διοικητικά έξοδα βάσει κανόνων και διαδικασιών που ορίζονται από τη Διοίκηση και ελέγχονται από την υπηρεσία εσωτερικού ελέγχου. Επίσης εντός του ERP υπάρχουν ολοκληρωμένα προγράμματα διαχείρισης του υπαλληλικού προσωπικού και των πληρωμάτων.

Ο Όμιλος βρίσκεται σε προχωρημένο στάδιο εργασιών για την εφαρμογή από τις αρχές του 2019 του S/4 HANA, το οποίο θα αντικαταστήσει το υπάρχον SAP. Το S/4 HANA αποτελεί τη νέα σουίτα εφαρμογών 4ης γενιάς της SAP και είναι ένα εντελώς νέο προϊόν αναπτυγμένο και σχεδιασμένο σύμφωνα με τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις. Με την υλοποίηση του S/4 HANA ο Όμιλος στοχεύει:

- Στη βελτιστοποίηση των επιχειρησιακών του διαδικασιών με χρήση «Best business practices»,
- Αποτελεσματικότερο reporting για γρηγορότερη λήψη αποφάσεων,
- Ενιαίο περιβάλλον εργασίας για όλες τις συσκευές και διευκόλυνση της καθημερινότητας των εργαζομένων,
- Εξοικονόμηση πόρων στον τομέα της Πληροφορικής.

Σε όλα τα στάδια των διαφόρων λειτουργιών υπάρχουν δικλίδες ασφαλείας και πραγματοποιούνται έλεγχοι από τη Διεύθυνση εσωτερικού ελέγχου βάσει ετήσιου πλάνου ελέγχου ή κατόπιν αιτήματος της Διοίκησης ή και της Επιτροπής Ελέγχου.

Τα οικονομικά στοιχεία του Ομίλου προκύπτουν από το ERP αυτοματοποιημένα. Περαιτέρω επεξεργασία των οικονομικών στοιχείων ή ανάλυσή τους γίνεται μέσω προτύπων εγκεκριμένων από τη Διοίκηση. Η Εταιρία έχει λάβει όλα τα απαιτούμενα μέτρα για την διασφάλιση της ενδοεταιρικής διακίνησης της χρηματοοικονομικής πληροφόρησης καθώς και κατά τη δημοσιοποίηση της.

Στον Κώδικα εταιρικής διακυβέρνησης περιλαμβάνονται τα καθήκοντα και οι αρμοδιότητες της Επιτροπής Ελέγχου σχετικά με τις οικονομικές καταστάσεις, τα συστήματα εσωτερικού ελέγχου τη διαχείριση κινδύνων και την εποπτεία λειτουργίας της υπηρεσίας εσωτερικού ελέγχου.

Καθήκοντα και Αρμοδιότητες

Το Διοικητικό Συμβούλιο με απόφασή του έχει παράσχει σε ανώτατα στελέχη την εξουσία εκπροσώπησης της Εταιρίας. Περαιτέρω όρισε σε συγκεκριμένα ανώτατα και ανώτερα στελέχη εγκριτικά όρια για τραπεζικές πράξεις – συναλλαγές.

Διαχείριση κινδύνων

Η Εταιρία έχει προβεί στη δημιουργία Μητρώου Κινδύνων, μετά την αναγνώριση και κατάταξη των διαφόρων πηγών κινδύνων που μπορούν να επηρεάσουν τη λειτουργία και την επίτευξη των στόχων της.

Οι κίνδυνοι κατηγοριοποιήθηκαν, ορίστηκε η συγγενής με τον κίνδυνο λειτουργική μονάδα και αξιολογήθηκαν με βάση την πιθανότητα να συμβεί το γεγονός και το βαθμό επίπτωσης που θα έχει στη δραστηριότητα της Εταιρίας και του Ομίλου. Η Διοίκηση έχει υιοθετήσει το Μητρώο Κινδύνων προκειμένου να παρακολουθούνται συστηματικά και να λαμβάνονται αποφάσεις για τον τρόπο διαχείρισης κινδύνων που επιδρούν στην αποτελεσματικότητα της Εταιρίας.

Το Μητρώο Κινδύνων επικαιροποιείται τουλάχιστον ανά έτος λαμβάνοντας υπόψη τις τρέχουσες οικονομικές συγκυρίες οι οποίες δύνανται να επηρεάσουν τη λειτουργία και αποδοτικότητα του Ομίλου.

4. Πληροφοριακά στοιχεία (γ), (δ), (στ), (η) και (θ) του άρθρου 10, παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ

Σημαντικό μέρος των πληροφοριών των στοιχείων (γ), (δ), (στ) και (θ) της παραγράφου 1 του άρθρου 10 της οδηγίας 2004/25/ΕΚ περιλαμβάνονται στην Ενότητα Ζ «ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ (άρθρο 4, παρ. 7 & 8 του ν.3556/2007). Επιπρόσθετα:

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (δ), δεν υφίστανται κανενός είδους τίτλοι της Εταιρίας οι οποίοι να παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου στους κατόχους.

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (στ), δεν υφίσταται κανενός είδους περιορισμός στα δικαιώματα ψήφου.

Σχετικά με τις απαιτούμενες πληροφορίες του ανωτέρω στοιχείου (η), η τροποποίηση του καταστατικού της Εταιρίας προϋποθέτει την παροχή έγκρισης από τη Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.), σύμφωνα με τα οριζόμενα στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει. Ο διορισμός των μελών του Δ.Σ. γίνεται από τη Γ.Σ. κατόπιν σχετικής πρότασης του Δ.Σ. Σε περίπτωση αντικατάστασης μέλους του Δ.Σ. η απόφαση λαμβάνεται από το Δ.Σ. και υποβάλλεται προς επικύρωση στην επόμενη Γ.Σ.

5. Πληροφοριακά στοιχεία για τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων

Η Γενική Συνέλευση (Γ.Σ.) είναι το ανώτατο όργανο της Εταιρίας, συγκαλείται από το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και δικαιούται να αποφασίζει για κάθε εταιρική υπόθεση. Οι αποφάσεις της Γ.Σ. υποχρεώνουν όλους τους μετόχους, ακόμα και αυτούς που απουσιάζουν ή διαφωνούν. Στη Γ.Σ. δικαιούνται να συμμετέχουν οι μέτοχοι, είτε αυτοπροσώπως είτε δια νομίμως εξουσιοδοτημένου αντιπροσώπου, σύμφωνα με την εκάστοτε προβλεπόμενη νόμιμη διαδικασία.

Το Δ.Σ. διασφαλίζει ότι η προετοιμασία και η διεξαγωγή της Γενικής Συνέλευσης διευκολύνουν την αποτελεσματική άσκηση των δικαιωμάτων των μετόχων, οι οποίοι ενημερώνονται για όλα τα θέματα που σχετίζονται με τη συμμετοχή τους στη Γενική Συνέλευση, συμπεριλαμβανομένων των θεμάτων ημερήσιας διάταξης και των δικαιωμάτων τους κατά τη Γενική Συνέλευση.

Ειδικότερα, σχετικά με την προετοιμασία της Γ.Σ., σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Νόμου 3884/2010, η Εταιρία αναρτά στην ιστοσελίδα της είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν από τη Γ.Σ. πληροφορίες σχετικά με:

- την ημερομηνία, την ώρα και τον τόπο σύγκλησης της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων,
- τους βασικούς κανόνες συμμετοχής, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματος εισαγωγής θεμάτων στην ημερήσια διάταξη και υποβολής ερωτήσεων, καθώς και των προθεσμιών εντός των οποίων τα δικαιώματα αυτά μπορούν να ασκηθούν,
- τις διαδικασίες ψηφοφορίας, τους όρους αντιπροσώπευσης μέσω πληρεξουσίου και τα χρησιμοποιούμενα έντυπα για ψηφοφορία μέσω πληρεξουσίου,
- την προτεινόμενη ημερήσια διάταξη της συνέλευσης, συμπεριλαμβανομένων σχεδίων των αποφάσεων προς συζήτηση και ψήφιση καθώς και τυχόν συνοδευτικών εγγράφων,
- το συνολικό αριθμό των μετόχων και των δικαιωμάτων ψήφου κατά την ημερομηνία της σύγκλησης.

Ο Πρόεδρος του Δ.Σ. της Εταιρίας, ο Διευθύνων Σύμβουλος, ο εσωτερικός ελεγκτής καθώς και ο τακτικός ελεγκτής παρίστανται στη Γ.Σ. προκειμένου να παρέχουν πληροφόρηση και ενημέρωση επί θεμάτων της αρμοδιότητάς τους που τίθενται προς συζήτηση και επί ερωτήσεων ή διευκρινίσεων που ζητούν οι μέτοχοι.

Κατά τις συνεδριάσεις της Γ.Σ. προεδρεύει προσωρινά ο Πρόεδρος ή αν αυτός κωλύεται ο Αντιπρόεδρος ή αν αυτός κωλύεται ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο πρεσβύτερος από τα μέλη του Δ.Σ. Χρέη Γραμματέα εκτελεί προσωρινά αυτός που ορίζεται από τον Πρόεδρο.

Μετά την έγκριση του καταλόγου των μετόχων που έχουν δικαίωμα ψήφου, η Συνέλευση προχωρεί στην εκλογή του Προέδρου και ενός Γραμματέα που εκτελεί και χρέη ψηφοδέκτη. Οι αποφάσεις της Γ.Σ. λαμβάνονται σύμφωνα με τις διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας και της προβλέψεις του Καταστατικού της Εταιρίας.

Στη Γ.Σ. συμμετέχει κάθε μέτοχος που εμφανίζεται με την ιδιότητα αυτή στα αρχεία του φορέα στον οποίο τηρούνται οι κινητές αξίες της Εταιρίας. Η άσκηση των εν λόγω δικαιωμάτων σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία δεν προϋποθέτει την δέσμευση των μετοχών του δικαιούχου ούτε την τήρηση άλλης ανάλογης διαδικασίας.

6. Πληροφοριακά στοιχεία για το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) και τις Επιτροπές του

Σύνθεση & Τρόπος Λειτουργίας Δ.Σ.

Η Εταιρία διοικείται από Διοικητικό Συμβούλιο αποτελούμενο, σύμφωνα με το Καταστατικό, από τρία (3) κατ' ελάχιστο έως εννέα (9) μέλη που εκλέγονται από τη Γ.Σ. για δύο (2) χρόνια.

Η εκλογή του Δ.Σ. έγινε στην Τακτική Γενική συνέλευση της 29ης Ιουνίου 2016 και η θητεία του λήγει με την Τακτική Γενική Συνέλευση που θα συνέλθει μέχρι την 30η Ιουνίου 2018.

Η σύνθεση του Δ.Σ. της Εταιρίας στις 31.12.2016 και οι αρμοδιότητες των μελών του Δ.Σ. έχουν ως ακολούθως:

Κυριάκος Δ. Μάγειρας Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος
Μιχάλης Γ. Σακέλλης Αντιπρόεδρος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυρίδων Χ. Πασχάλης Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ηρακλής Ι. Σιμισιδέλλης Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Ε. Ευστρατιάδης Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Δ. Ξανθάκης Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος
Αλέξανδρος Θ. Εδιπίδης Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος

Κατά τη διάρκεια του 2017 προέκυψαν οι ακόλουθες μεταβολές στη σύνθεση και τις αρμοδιότητες του Δ.Σ.:

α) Τον Φεβρουάριο παραιτήθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο το Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος, κ. Αλέξανδρος Εδιπίδης.

β) Στις 20 Μαρτίου, το Διοικητικό Συμβούλιο αποφάσισε τον ορισμό του κ. Μιχάλη Σακέλλη ως Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους, καθώς και ως Μέλος της Επιτροπής Ελέγχου, σε αναπλήρωση του παραιτηθέντος Μέλους κ. Αλέξανδρου Εδιπίδη. Κατά την ίδια συνεδρίαση επανακαθορίστηκαν οι αρμοδιότητες των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου ως ακολούθως:

Κυριάκος Δ. Μάγειρας	Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος
Μιχάλης Γ. Σακέλλη	Αντιπρόεδρος, Ανεξάρτητο Μη Εκτελεστικό Μέλος
Σπυρίδων Χ. Πασχάλης	Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Ηρακλής Ι. Σιμισιδέλλη	Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος
Γεώργιος Ε. Ευστρατιάδης	Σύμβουλος, Μη Εκτελεστικό Μέλος
Εμμανουήλ Δ. Ξανθάκης	Σύμβουλος, Ανεξάρτητο Μη εκτελεστικό Μέλος

Μετά την ως άνω απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου, η Επιτροπή Ελέγχου αποτελούνταν από τους κ.κ. Εμμανουήλ Ξανθάκη (Πρόεδρο), Μιχάλη Σακέλλη και Γεώργιο Ευστρατιάδη.

Με την από 23.10.2017 συνεδρίαση του το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρίας αποφάσισε την εκλογή του κ. Παναγιώτη Θρουβάλα ως Μη Εκτελεστικού Μέλους, σε αναπλήρωση θέσης μέλους στο Διοικητικό Συμβούλιο.

Στις 16 Μαρτίου 2018 η Εταιρία ανακοίνωσε την απώλεια του Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου Μανώλη Ξανθάκη.

Μετά από κάθε εκλογή το νέο Δ.Σ. συνέρχεται αμέσως και εκλέγει από τα μέλη του για ολόκληρη τη θητεία του τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο καθώς και τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και εφόσον κριθεί απαραίτητο Εντεταλμένο Σύμβουλο. Σε περίπτωση κωλύματος του Προέδρου τον αναπληρώνει ο Αντιπρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος ή ο Εντεταλμένος Σύμβουλος ή ο Σύμβουλος που ορίζεται από το Δ.Σ. Ο Πρόεδρος ή ο αναπληρωτής του προϊστάται των συνεδριάσεων του Συμβουλίου και διευθύνει τις εργασίες του.

Το Δ.Σ. συνέρχεται όταν ο Πρόεδρος ή ο Αντιπρόεδρος ή ο Διευθύνων Σύμβουλος ή τυχόν ο Εντεταλμένος Σύμβουλος ή δύο άλλοι Σύμβουλοι ζητήσουν τη σύγκλησή του. Το Δ.Σ. μπορεί να συνεδριάζει με τηλεδιάσκεψη.

Σύμβουλος που απουσιάζει μπορεί να εκπροσωπείται από άλλο Σύμβουλο. Κάθε Σύμβουλος μπορεί να εκπροσωπεί ένα μόνο Σύμβουλο που απουσιάζει, εφόσον εξουσιοδοτηθεί με ειδική εντολή.

Σε περίπτωση αποχώρησης Συμβούλου πριν από τη λήξη του χρόνου της υπηρεσίας του για οποιοδήποτε λόγο, εάν οι Σύμβουλοι που απομένουν μετά την αποχώρηση αυτή είναι τουλάχιστον τρεις και ο αριθμός τους υπερβαίνει το ήμισυ των μελών όπως έχει πριν την επέλευση των ανωτέρω γεγονότων, δεν είναι υποχρεωτική η αντικατάσταση του Συμβούλου που αποχώρησε αλλά αποφασίζει σχετικά το Συμβούλιο και προβαίνει σε εκλογή αντικαταστάτη όποτε κρίνει αυτό σκόπιμο.

Τα μέλη του Δ.Σ. έχουν το δικαίωμα να ζητούν από τη Διοίκηση μέσω του Διευθύνοντος Συμβούλου κάθε πληροφορία που θεωρούν απαραίτητη για την εκτέλεση των καθηκόντων τους σε οποιαδήποτε χρονική στιγμή.

Οι αποφάσεις του Δ.Σ. λαμβάνονται με απόλυτη πλειοψηφία των μελών που είναι παρόντες ή αντιπροσωπεύονται. Σε περίπτωση ισοψηφίας υπερισχύει η ψήφος του Προέδρου του Δ.Σ. Οι αποφάσεις του Συμβουλίου πιστοποιούνται με πρακτικά που εγγράφονται στο βιβλίο που τηρείται γι' αυτό το σκοπό και υπογράφονται από τους Συμβούλους που ήταν παρόντες στην συνεδρίαση.

Σύνθεση και τρόπος λειτουργίας της Επιτροπής Ελέγχου

Η σύσταση της Επιτροπής Ελέγχου γίνεται με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων στο πλαίσιο της εφαρμογής του υπάρχοντος θεσμικού πλαισίου και των διατάξεων περί εταιρικής διακυβέρνησης. Η Επιτροπή Ελέγχου αναφέρεται στο Δ.Σ.

Κύριος σκοπός της Επιτροπής είναι η υποβοήθηση του Δ.Σ. στην άσκηση των εποπτικών καθηκόντων του, στην εξασφάλιση της διαφάνειας στις εταιρικές δραστηριότητες και στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων και ευθυνών του έναντι των μετόχων και των αρχών εποπτείας. Το άρθρο 44 παρ. 3 του πρόσφατου νόμου 4449/24.1.2017 προσδιορίζει τις αρμοδιότητες, μεταξύ άλλων, της Επιτροπής Ελέγχου.

Ο Πρόεδρος και τα Μέλη της Επιτροπής εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

Τα μέλη της Επιτροπής είναι τρία (δύο ανεξάρτητα μη εκτελεστικά και ένα μη εκτελεστικό μέλος).

Η διάρκεια της θητείας των μελών της Επιτροπής είναι ανάλογη της θητείας του Δ.Σ.

Η Επιτροπή Ελέγχου συνεδριάζει τουλάχιστον μία φορά το τρίμηνο σε ημερομηνίες που καθορίζονται αναλόγως της εξέλιξης των θεμάτων. Μπορούν επίσης να πραγματοποιηθούν έκτακτες συνεδριάσεις. Στη συνεδρίαση μετέχουν τα μέλη της Επιτροπής, ο υπεύθυνος Εσωτερικού Ελέγχου και, εάν κριθεί απαραίτητο, μέλη της Διοίκησης και Διευθυντικά στελέχη για παροχή πρόσθετης ενημέρωσης. Η Επιτροπή τηρεί πρακτικά των συνεδριάσεων.

Πολιτική ίσων ευκαιριών και πολυμορφίας που εφαρμόζεται για τα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα:

Η Attica Group παρέχει ίσες ευκαιρίες για όλους τους εργαζόμενους και τους υποψηφίους, σε όλα τα επίπεδα της ιεραρχίας χωρίς οποιοσδήποτε περιορισμό πρόσβασης σχετικά με το φύλλο, την ηλικία, το χρώμα, την εθνικότητα ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο.

Στους εργαζομένους μας καλλιεργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον με κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας και προσφέρουμε ευκαιρίες εκπαίδευσης, ώστε να παρέχουμε τις καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης. Επίσης δουλεύουμε συνειδητά για να εμπεδώσουμε την εταιρική υπευθυνότητα σε κάθε πράξη των εργαζομένων μας.

Στην προσπάθεια που καταβάλουμε για επέκταση των δραστηριοτήτων σε νέες αγορές προσλαμβάνουμε στελέχη στις δομές που δημιουργούμε με αξιοκρατικά κριτήρια στοχεύοντας σε μία βιώσιμη ανάπτυξη, αφήνοντας παράλληλα θετικό περιβαλλοντικό αποτύπωμα και λειτουργώντας προς όφελος των συνεργατών και των τοπικών κοινωνιών.

Στα διοικητικά, διαχειριστικά και εποπτικά όργανα της Εταιρίας και του Ομίλου δεν υπάρχει οποιοσδήποτε περιορισμός πρόσβασης σχετικά με το φύλλο, την ηλικία ή την εθνικότητα των υποψηφίων στελεχών ή οποιοδήποτε άλλο χαρακτηριστικό προστατεύεται από το νόμο. Οι υποψήφιοι σε κάθε όργανο της Εταιρίας ή των εταιριών του Ομίλου θα πρέπει να διαθέτουν, επαρκή γνώση και εμπειρία στον κλάδο που δραστηριοποιείται ο Όμιλος, τα κατάλληλα προσόντα καθώς και τις δεξιότητες εκείνες που θα υποστηρίξουν τη βιώσιμη ανάπτυξη των εργασιών και της αξίας του Ομίλου. Επιπρόσθετα, στα προαναφερόμενα όργανα συμμετέχουν στελέχη που κομίζουν σε κάθε τους πράξη τις αξίες του Ομίλου μας που είναι: η Ακεραιότητα, η Διαφάνεια, η Αξιοπιστία, η Ποιότητα, η Καινοτομία και η Εταιρική Υπευθυνότητα.

Η ποικιλομορφία στη στελέχωση των οργάνων, ιδιαίτερα ως προς το πολιτιστικό και εκπαιδευτικό υπόβαθρο είναι ιδιαίτερα χρήσιμη για τον Όμιλο διότι προσδίδει, μεταξύ άλλων, την απαραίτητη γνώση των ιδιαιτεροτήτων στις αγορές που δραστηριοποιούμαστε, επιτρέπει τη διεύρυνση των εμπειριών των στελεχών του Ομίλου μας και μακροπρόθεσμα συμβάλλει στη μεγιστοποίηση των αποδόσεων του ανθρώπινου στελεχιακού δυναμικού.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ε

ΚΥΡΙΟΤΕΡΟΙ ΚΙΝΔΥΝΟΙ ΚΑΙ ΑΒΕΒΑΙΟΤΗΤΕΣ

Παρακάτω παρουσιάζονται οι κυριότεροι κίνδυνοι και αβεβαιότητες που αφορούν τις δραστηριότητες του Ομίλου μας:

Οι οικονομικές προκλήσεις που αντιμετωπίζει η χώρα μας, η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος και άλλοι αστάθμητοι παράγοντες περιορίζουν τη διακίνηση επιβατών και οχημάτων

Η κατάσταση της Ελληνικής οικονομίας, οι συνεχιζόμενοι περιορισμοί στη κίνηση κεφαλαίων, η μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος σημαντικής μερίδας πληθυσμού, είναι παράγοντες που δεν μπορούν να ελεγχθούν και δύνανται να επηρεάσουν σημαντικά τη διακίνηση επιβατών και οχημάτων.

Κίνδυνος ρευστότητας

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31.12.2017 ανέρχεται σε Ευρώ 238,73 εκατ. (Ευρώ 255,44 εκατ. στις 31.12.2016) εκ των οποίων Ευρώ 214,43 εκατ. είναι μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις (Ευρώ 229,81 εκατ. στις 31.12.2016) και Ευρώ 24,30 εκατ. είναι βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις (Ευρώ 25,64 εκατ. στις 31.12.2016).

Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση μέσω συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων εισπράξεων. Παράλληλα ο Όμιλος παρακολουθεί τον κίνδυνο ρευστότητας μελετώντας προσεκτικά την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με σκοπό να διατηρεί μια ισορροπία μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας (βλέπε επίσης παρακάτω ενότητα «Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα).

Κίνδυνος διακύμανσης τιμών καυσίμων

Ο Όμιλος, όπως το σύνολο των εταιριών που δραστηριοποιούνται στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας, επηρεάζεται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Επισημαίνεται ότι το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι με μεγάλη διαφορά το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος.

Μία αύξηση ή μείωση στην τιμή των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση θα είχε επίδραση στα αποτελέσματα και στην καθαρή θέση του Ομίλου κατά Ευρώ 8,3 εκατ. περίπου.

Η Διοίκηση του Ομίλου επιχειρεί να αντισταθμίσει ένα μέρος της αβεβαιότητας στην εξέλιξη της τιμής των καυσίμων λαμβάνοντας θέσεις αντιστάθμισης του κινδύνου στην αγορά παραγώγων προϊόντων.

Κίνδυνος διακύμανσης επιτοκίων

Ο τραπεζικός δανεισμός του Ομίλου είναι σε Ευρώ και υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. Για παράδειγμα, μία μεταβολή σε ετήσια βάση κατά 1% στο επιτόκιο θα είχε επίδραση στα αποτελέσματα και την καθαρή θέση του Ομίλου κατά Ευρώ 2,4 εκατ. περίπου.

Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ. Ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο βαθμό που τα ναυτιλιακά καύσιμα που αγοράζει για τη λειτουργία των πλοίων του διαπραγματεύονται διεθνώς σε Δολάρια Η.Π.Α. Επίσης ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες λόγω της συμμετοχής του στην AML όπου το νόμισμα της είναι σε Dirhams Μαρόκου.

Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος δεν έχει σημαντικές συγκεντρώσεις πιστωτικού κινδύνου όμως, λόγω του μεγάλου αριθμού πελατών, εκτίθεται σε πιστωτικό κίνδυνο και για το λόγο αυτό έχει αναπτύξει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών. Ειδικότερα, έχει ορίσει πιστωτικά όρια και συγκεκριμένους όρους πιστωτικής πολιτικής για όλες τις κατηγορίες των πελατών του ενώ παράλληλα, με σκοπό την καλύτερη εξασφάλισή του, έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπεζής από τους μεγαλύτερους κεντρικούς πράκτορες έκδοσης εισιτηρίων. Επίσης, παρακολουθεί τα υπόλοιπα των πελατών του και εξετάζει την περίπτωση σχηματισμού προβλέψεων. Συνεπώς, τυχόν αδυναμία πελατών να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις τους, ενδεχομένως να επηρεάσει τα αποτελέσματα του Ομίλου μέσω δημιουργίας αντίστοιχων προβλέψεων (βλέπε επίσης παρακάτω ενότητα «Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα»).

Ο Όμιλος έχει σημαντικές δανειακές υποχρεώσεις λόγω της φύσης των δραστηριοτήτων του

Ο Όμιλος έχει σημαντικές δανειακές υποχρεώσεις δεδομένου ότι οι επενδύσεις για την απόκτηση πλοίων απαιτούν σημαντικό ύψος κεφάλαια τα οποία, σύμφωνα με τη συνήθη πρακτική στον ναυτιλιακό κλάδο, χρηματοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό με τραπεζικό δανεισμό.

Η ικανότητα του Ομίλου να εξυπηρετεί και να αποπληρώνει τα δάνεια του εξαρτάται από την ικανότητα να παράγει ταμειακές ροές στο μέλλον, η οποία σε ένα βαθμό εξαρτάται από παράγοντες όπως γενικές οικονομικές συνθήκες, ανταγωνισμός και άλλους αστάθμητους παράγοντες.

Κίνδυνος Αγοράς

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε γραμμές με έντονο ανταγωνισμό ο οποίος μπορεί να ενταθεί περαιτέρω στην προσπάθεια των εταιριών να αποκτήσουν μεγαλύτερο μερίδιο σε ήδη ώριμες αγορές.

Κίνδυνοι ατυχημάτων

Λόγω της φύσεως των εργασιών τους, τα πλοία του Ομίλου και γενικότερα ολόκληρος ο ναυτιλιακός κλάδος υπόκεινται στον προαναφερόμενο κίνδυνο που ενδέχεται να επηρεάσει αρνητικά τα αποτελέσματα, την πελατεία ή και τη λειτουργία του Ομίλου. Τα πλοία του Ομίλου καλύπτονται ασφαλιστικά, για ασφάλιση Σκάφους και Μηχανής, για ασφάλιση αυξημένης αξίας και για ασφάλιση σκάφους κατά πολεμικών κινδύνων.

Εποχικότητα Δραστηριοτήτων

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε έναν κλάδο με έντονη εποχικότητα στους επιβάτες και στα Ι.Χ. οχήματα, με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντιθέτως, η κίνηση των φορτηγών οχημάτων εμφανίζεται κατανομημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με μικρή εποχικότητα.

Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 28.6.2015 οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία ενώ ταυτόχρονα επιβλήθηκαν έλεγχοι στη κίνηση κεφαλαίων (capital controls) με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίοι παραμένουν ακόμη σε ισχύ.

Η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα ενδέχεται να επιβαρύνει τους κάτωθι κινδύνους:

Πιστωτικός κίνδυνος

Λόγω των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται κάποιος αντισυμβαλλόμενος να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της Έκθεσης δεν έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις αθέτησης υποχρεώσεων από πελάτες, πέραν της συνήθους συναλλακτικής πρακτικής του Ομίλου.

Προμηθευτές/ Λήψη αγαθών-υπηρεσιών από το εξωτερικό

Οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται να δημιουργήσουν καθυστερήσεις στην πληρωμή προμηθευτών ή γενικότερα να δυσχεράνουν την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων στο εξωτερικό. Οι καθυστερήσεις οι οποίες σημειώθηκαν μέχρι την ημερομηνία υπογραφής της Έκθεσης δεν είναι σημαντικές και οφείλονται στις χρονοβόρες διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος, λόγω των μακροχρόνιων συνεργασιών του, δεν έχει αντιμετωπίσει κάποιο πρόβλημα στη λήψη αγαθών – υπηρεσιών από τους προμηθευτές του εξωτερικού.

Κίνδυνος Αγοράς

Λόγω των capital controls, ενδέχεται να επηρεασθεί το μεταφορικό έργο του Ομίλου, τόσο στη διακίνηση φορτηγών οχημάτων όσο και στη διακίνηση των επιβατών χωρίς μέχρι σήμερα να έχει προκύψει κάποια σημαντική μεταβολή στο μεταφορικό έργο.

Η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε διαρκή βάση το συνεχώς εξελισσόμενο οικονομικό περιβάλλον και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες με σκοπό τη διασφάλιση των συμφερόντων του Ομίλου και την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων που μπορεί να υπάρξουν στην οικονομική του κατάσταση.

ΕΝΟΤΗΤΑ ΣΤ

ΣΗΜΑΝΤΙΚΕΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΕΣ ΜΕ ΣΥΝΔΕΔΕΜΕΝΑ ΜΕΡΗ

Στην παρούσα ενότητα περιλαμβάνονται οι σημαντικότερες συναλλαγές μεταξύ της Εταιρίας και των συνδεδεμένων με αυτήν εταιριών, όπως ορίζονται στο Διεθνές Λογιστικό Πρότυπο 24:

Ειδικότερα, οι συναλλαγές που πραγματοποίησε η Attica A.E. Συμμετοχών με τις συνδεδεμένες εταιρίες του Ομίλου κατά την περίοδο 01.01 – 31.12.2017 είναι οι ακόλουθες:

Η Εταιρία συμμετείχε στην αύξηση των μετοχικών κεφαλαίων των 100% θυγατρικών εταιριών Superfast ONE INC, Superfast TWO INC, Superfast ENDEKA INC, NOPNTIA N.E. και Blue Star Ferries N.A.E. με τα ποσά Ευρώ 1.400 χιλ., Ευρώ 1.900 χιλ., Ευρώ 2.900 χιλ., Ευρώ 1.200 χιλ. και Ευρώ 2 χιλ. αντίστοιχα. Το σύνολο της συμμετοχής της Εταιρίας σε αυξήσεις κεφαλαίου θυγατρικών εταιριών στη χρήση 2016 ανήλθε Ευρώ 11,6 εκατ.

Η κατά 100% θυγατρική εταιρία Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Α.Ε. επέστρεψε στην Εταιρία με μείωση του μετοχικού της κεφαλαίου ποσό ύψους Ευρώ 7,4 εκατ. Στη χρήση 2016 υπήρξε αντίστοιχη επιστροφή κεφαλαίου ύψους Ευρώ 22,6 εκατ.

Η κατά 100% θυγατρική εταιρία Attica Ferries N.A.E. κατέβαλε προς την μητρική εταιρεία Ευρώ 2.000 χιλ., για μερική εξόφληση μερίσματος χρήσης 2016.

Επίσης, η Εταιρία έχει απαίτηση μερίσματος ύψους Ευρώ 1.110 χιλ. από την Attica Ferries N.A.E.

Τα διαιτηρικά υπόλοιπα μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου στις Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις απαλείφονται.

Δεν υπάρχουν διαιτηρικές συναλλαγές μεταξύ των πλοιοκτητριών εταιριών Superfast με τις αντίστοιχες πλοιοκτήτριες εταιρίες Blue Star.

Οι διαιτηρικές συναλλαγές στη χρήση 2017 μεταξύ των εταιριών του Ομίλου, όπως και στην αντίστοιχη περυσινή χρήση, έχουν διαχειριστικό και σε καμία περίπτωση ουσιαστικό χαρακτήρα και προκύπτουν από την ίδια τη δραστηριότητα του Ομίλου Attica στο ναυτιλιακό τομέα και την ανάγκη κοινής διαχείρισης των εσόδων και εξόδων των πλοίων μέσω κοινοπραξιών και διαχειριστριών εταιριών, οι οποίες δημιουργούν διαιτηρικές συναλλαγές με τις άλλες εταιρίες του Ομίλου. Τα εν λόγω διαιτηρικά υπόλοιπα στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου απαλείφονται.

Οι διαιτηρικές συναλλαγές εταιριών του Ομίλου Attica με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (MIG) δεν είναι σημαντικές ούτε επηρεάζουν τη χρηματοοικονομική θέση ή τις επιδόσεις της Εταιρίας και του Ομίλου, αφορούν δε κυρίως έσοδα της Attica Group από τα εστιατόρια και τα καταστήματα επί των πλοίων. Ειδικότερα, στη χρήση 2017 ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με εταιρίες του Ομίλου MIG είχε έσοδα Ευρώ 10,72 εκατ., έξοδα Ευρώ 2,75 εκατ., απαιτήσεις Ευρώ 3,74 εκατ. και υποχρεώσεις Ευρώ 67 χιλ. Τα αντίστοιχα ποσά την προηγούμενη χρήση 2016 ήταν, έσοδα Ευρώ 10,43 εκατ., έξοδα Ευρώ 3,46 εκατ., απαιτήσεις Ευρώ 3,07 εκατ. και υποχρεώσεις Ευρώ 0,2 εκατ.

Ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με την συγγενή εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS SA είχε έσοδα Ευρώ 4,16 εκατ., έξοδα Ευρώ 0,3 εκατ., απαιτήσεις Ευρώ 22,94 εκατ. και υποχρεώσεις Ευρώ 0,3 εκατ.

Τα διαιτηρικά υπόλοιπα των εταιριών του Ομίλου Attica με τον Όμιλο της Τράπεζας Πειραιώς (ως συνδεδεμένου μέρους με τον Όμιλο MIG) έχουν ως ακολούθως:

Έσοδα Ευρώ 25 χιλ. (Ευρώ 0,21 εκατ. το 2016), Έξοδα Ευρώ 1,69 εκατ. (Ευρώ 1,94 εκατ. το 2016), Απαιτήσεις (καταθέσεις) Ευρώ 12,78 εκατ. (Ευρώ 17,84 εκατ. το 2016), Υποχρεώσεις (δάνεια) Ευρώ 36,27 εκατ. (Ευρώ 38,26 εκατ. το 2016).

Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

Οι αμοιβές και λοιπές εργασιακές παροχές των ανωτάτων διευθυντικών στελεχών και μελών της Διοίκησης σε επίπεδο Ομίλου ανήλθαν σε Ευρώ 2,92 εκατ. στη χρήση 2017 έναντι ποσού Ευρώ 2,21 εκατ. στη χρήση 2016. Δεν υπάρχουν απαιτήσεις ούτε υποχρεώσεις του Ομίλου προς Διευθυντικά στελέχη και μέλη της Διοίκησης.

Εγγυήσεις

Η μητρική εταιρία έχει δώσει εγγυήσεις προς τις δανείστριες τράπεζες για την αποπληρωμή των δανείων των πλοίων του Ομίλου ύψους Ευρώ 222,64 εκατ.

ΕΝΟΤΗΤΑ Ζ

ΕΠΕΞΗΓΗΜΑΤΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 4, ΠΑΡ. 7 & 8 ΤΟΥ Ν. 3556/2007

Η παρούσα Επεξηγηματική Έκθεση του Διοικητικού Συμβουλίου περιέχει τις προβλεπόμενες πληροφορίες, σύμφωνα με το άρθρο 4 παρ. 7 του ν. 3556/2007.

1. Διάρθρωση μετοχικού κεφαλαίου της Εταιρίας.

Το μετοχικό κεφάλαιο της Εταιρίας στις 31.12.2017 ανέρχονταν σε Ευρώ 57.498.096 και διαιρείτο σε 191.660.320 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,30 εκάστη.

Οι μετοχές της Εταιρίας είναι στο σύνολό τους εισηγμένες προς διαπραγμάτευση στην Αγορά Αξιών του Χρηματιστηρίου Αθηνών.

Από κάθε μετοχή απορρέουν όλα τα δικαιώματα και οι υποχρεώσεις που προβλέπονται από το καταστατικό της Εταιρίας και το νόμο.

Κάθε μετοχή παρέχει το δικαίωμα μιας ψήφου.

Η ευθύνη των μετόχων περιορίζεται στην ονομαστική αξία των μετοχών που κατέχουν. Δεν έχουν αποκτηθεί ίδιες μετοχές.

2. Περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών της Εταιρίας.

Η μεταβίβαση των μετοχών της Εταιρίας γίνεται όπως ορίζει ο νόμος. Δεν υπάρχουν περιορισμοί στη μεταβίβαση μετοχών από το Καταστατικό της Εταιρίας.

3. Σημαντικές άμεσες ή έμμεσες συμμετοχές (άρθρα 9 έως 11 του ν. 3556/2007).

Με βάση τα στοιχεία του μετοχολογίου της 31.12.2017, ο μοναδικός μέτοχος με ποσοστό άνω του 5% είναι η MARFIN INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ (MIG) με συνολικό ποσοστό συμμετοχής (άμεσα και έμμεσα) 89,38%. Εξ' αυτού α) ποσοστό 11,60% αντιστοιχεί σε μετοχές που κατέχει άμεσα η MIG και β) ποσοστό 77,78% αντιστοιχεί σε μετοχές που κατέχει η 100% θυγατρική της εταιρία MIG SHIPPING S.A.

4. Μετοχές που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

Η Εταιρία δεν έχει εκδώσει μετοχές που παρέχουν ειδικά δικαιώματα ελέγχου.

5. Περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

Δεν προβλέπονται στο Καταστατικό της Εταιρίας περιορισμοί στο δικαίωμα ψήφου.

6. Συμφωνίες μετόχων της Εταιρίας, γνωστές στην Εταιρία, που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση δικαιωμάτων ψήφου.

Δεν είναι γνωστές στην Εταιρία συμφωνίες μετόχων, ούτε προβλέπεται στο Καταστατικό της δυνατότητα συμφωνιών μετόχων που συνεπάγονται περιορισμούς στη μεταβίβαση των μετοχών ή περιορισμούς στην άσκηση των δικαιωμάτων ψήφου.

7. Κανόνες διορισμού και αντικατάστασης μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού.

Οι ρυθμίσεις του Καταστατικού της Εταιρίας για το διορισμό και την αντικατάσταση μελών του Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και για την τροποποίηση του Καταστατικού δεν διαφοροποιούνται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920, όπως ισχύει.

8. Αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου ή ορισμένων μελών του για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών σύμφωνα με το άρθρο 16 του κ.ν.2190/1920.

Η αρμοδιότητα του Διοικητικού Συμβουλίου για την έκδοση νέων μετοχών ή την αγορά ιδίων μετοχών, καθορίζεται από τα προβλεπόμενα στον κ.ν. 2190/1920.

9. Σημαντικές συμφωνίες που τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης.

Δεν υπάρχουν σημαντικές συμφωνίες που έχει συνάψει η Εταιρία και οι οποίες τίθενται σε ισχύ, τροποποιούνται ή λήγουν, σε περίπτωση αλλαγής στον έλεγχο της Εταιρίας κατόπιν δημόσιας πρότασης, εκτός των δανειακών της συμβάσεων και των εκδόσεων ομολογιακών δανείων που περιλαμβάνουν συνήθεις όρους για τυχόν αλλαγή ιδιοκτησιακού καθεστώτος.

10. Σημαντικές συμφωνίες με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή το προσωπικό της Εταιρίας.

Δεν υπάρχουν συμφωνίες που η Εταιρία έχει συνάψει με μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου ή με το προσωπικό της, οι οποίες προβλέπουν αποζημίωση σε περίπτωση παραίτησης ή απόλυσης χωρίς βάσιμο λόγο ή τερματισμού της θητείας ή της απασχόλησής τους εξαιτίας δημόσιας πρότασης. Σε περίπτωση καταγγελίας των συμβάσεων εργασίας προσώπων που εργάζονται στην Εταιρία με σύμβαση εξαρτημένης εργασίας, ισχύουν οι αποζημιώσεις που προβλέπονται από το νόμο.

Πληροφορικά αναφέρεται ότι εγκρίθηκε από τη Τακτική Γενική Συνέλευση της 16.5.2017 συνταξιοδοτικό πρόγραμμα στελεχών του Ομίλου, περιλαμβανομένων Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της μητρικής εταιρίας ή/και των θυγατρικών της εταιριών, με ελάχιστη διάρκεια 10 ετών, με σκοπό την επιβράβευση της πίστης και αφοσίωσής τους στον Όμιλο και τη διασφάλιση της απρόσκοπτης προσφοράς τους σε αυτόν κατά την προσεχή περίοδο. Δικαίωμα ένταξης στο πρόγραμμα έχουν τα στελέχη του Ομίλου που ορίζονται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου με βάση προκαθορισμένα κριτήρια. Το συνολικό ύψος του προγράμματος δεν θα υπερβαίνει τα Ευρώ 700 χιλ. ανά έτος, κατά μέσο όρο, και η υλοποίηση του γίνεται είτε από τη μητρική εταιρία είτε από άλλη θυγατρική εταιρία του Ομίλου. Το ύψος της οικειοθελούς εφάπαξ χρηματικής παροχής η οποία θα είναι καταβλητέα κατά την έξοδο του στελέχους από το πρόγραμμα είναι συνάρτηση του συνολικού χρόνου παραμονής του στον Όμιλο και των συνολικών μικτών αποδοχών του.

ΕΝΟΤΗΤΑ Η

ΜΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Παρακάτω παρατίθενται στοιχεία που εισήχθησαν με τον ν. 4403/7.7.2016, ο οποίος αντικαθιστά το άρθρο 43α του κ.ν. 2190/1920:

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ – ΑΞΟΝΕΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ - ΟΡΓΑΝΩΣΗ

Επιχειρηματικό μοντέλο

«Η παροχή υψηλής ποιότητας υπηρεσιών θαλάσσιας μεταφοράς που ξεπερνούν τις προσδοκίες της αγοράς μέσω επιβατηγών οχηματαγωγών πλοίων ναυπηγημένων από τον Όμιλο. Πλοία του Ομίλου αποτελούν σημείο αναφοράς στον παγκόσμιο ναυπηγικό χάρτη και αναβαθμίζουν το προσφερόμενο προϊόν με ολοκληρωμένες ταξιδιωτικές εμπειρίες.

Κεντρικό σημείο του «επιχειρείν» στον Όμιλο αποτελεί η βιώσιμη ανάπτυξη με υπευθυνότητα, σεβασμό στο περιβάλλον, στους εργαζομένους, στους κοινωνικούς εταίρους καθώς και η διαρκής ενίσχυση της ποιότητας του προϊόντος με προσωποποιημένη υπηρεσία σε κάθε πελάτη του Ομίλου».

Στρατηγικοί Άξονες Ανάπτυξης

Ως στρατηγικούς άξονες ανάπτυξης ο Όμιλος καθόρισε τους εξής:

- Να αποτελεί την πρώτη επιλογή του πελάτη
- Να προσφέρει αξιόπιστες υπηρεσίες και να βελτιώνει διαρκώς την ποιότητα του προϊόντος του,
- Να δημιουργεί σχέσεις καλής πίστης και μακροχρόνιας συνεργασίας με τους πελάτες, τους συνεργάτες και τις τοπικές κοινωνίες,
- Να διαχειρίζεται υπεύθυνα τους πόρους του Ομίλου, συμμετέχοντας ενεργά στην υγιή, βιώσιμη και κερδοφόρα ανάπτυξη του.

Οργανωτική Δομή

Οι λειτουργίες του Ομίλου υποστηρίζονται από τρεις (3) επιτελικές Διευθύνσεις (Ναυτιλιακής Εκμετάλλευσης – Χρηματοοικονομικών και Εμπορικής Εκμετάλλευσης).

Το έργο της Επιτελικής Διεύθυνσης Ναυτιλιακής Εκμετάλλευσης υποστηρίζεται από τις Διευθύνσεις Τεχνικής Υποστήριξης, Ηλεκτρολογικής / Ηλεκτρονικής Υποστήριξης, Ναυτιλιακής Διαχείρισης, και Διασφάλισης Ποιότητας & Περιβάλλοντος.

Το έργο της Επιτελικής Διεύθυνσης Χρηματοοικονομικών υποστηρίζεται από την Οικονομική Διεύθυνση, τη Διεύθυνση Προμηθειών & Εφοδιασμού και την Διεύθυνση Πληροφορικής & Τηλεπικοινωνιών.

Το έργο της Επιτελικής Διεύθυνσης Εμπορικής Εκμετάλλευσης υποστηρίζεται από τη Διεύθυνση Εξυπηρέτησης Πελατών & Εκμετάλλευσης Ξενοδοχείου, τη Διεύθυνση Πωλήσεων Γραμμών Εξωτερικού, τη Διεύθυνση Πωλήσεων Γραμμών Εσωτερικού και τη Διεύθυνση Marketing.

Πέραν των ανωτέρω Επιτελικών Διευθύνσεων, οι εργασίες του Ομίλου υποστηρίζονται επίσης από τη Νομική Διεύθυνση, τη Διεύθυνση Ανθρώπινου Δυναμικού και τη Διεύθυνση Εσωτερικού Ελέγχου.

Πολιτικές που εφαρμόζει ο Όμιλος και αποτελέσματα αυτών

Εταιρική Υπευθυνότητα και Διοίκηση

Η Attica Group δίνει μεγάλη έμφαση σε θέματα Εταιρικής Υπευθυνότητας. Ειδικότερα:

- Στόχος μας είναι το σύνολο της καθημερινής μας δραστηριότητας να γίνεται Υπεύθυνα
- Επιχειρούμε τη διάχυση της έννοιας της Υπευθυνότητας στους εργαζομένους μας
- Ενσωματώνουμε την Υπευθυνότητα στις καθημερινές μας πρακτικές Διοίκησης
- Επιδιώκουμε την επιχειρηματική μας ανάπτυξη παράλληλα με την ανάπτυξη των συνεργατών μας και την στήριξη των τοπικών κοινωνιών
- Καλλιεργούμε ένα εργασιακό περιβάλλον με κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας. Προσπαθούμε να παρέχουμε τις καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης
- Ενσωματώνουμε αρχές βιώσιμης ανάπτυξης στις διαδικασίες μας και εφαρμόζουμε περιβαλλοντικά ορθές επιχειρηματικές πρακτικές

Η Attica Group είναι η 1η εταιρία στον κλάδο της επιβατηγού ναυτιλίας παγκοσμίως που εκδίδει Απολογισμό Εταιρικής Υπευθυνότητας με βάση τις κατευθυντήριες οδηγίες GRI Standards του Global Reporting Initiative. Η Διοίκηση εργάζεται καθημερινά στην εμπέδωση της Υπευθυνότητας στον Όμιλο πραγματοποιώντας σειρά ενεργειών, από τις οποίες ενδεικτικά αναφέρουμε:

- Την πραγματοποίηση της Ετήσιας Συνάντησης μας για την Εταιρική Υπευθυνότητα, για 3η συνεχόμενη χρονιά
- Τη διενέργεια ηλεκτρονικού σεμιναρίου (e learning) δίνοντας την ευκαιρία σε όλους τους εργαζομένους μας στη ξηρά να εξοικειωθούν με τις αρχές και πρακτικές Εταιρικής Υπευθυνότητας
- Την πρόσληψη εξωτερικού Συμβούλου ο οποίος οργάνωσε τις δράσεις μας και βοήθησε στον καθορισμό της στρατηγικής μας για την τριετία 2018 - 2020. Η στρατηγική μας προέκυψε μετά από μελέτη της υπάρχουσας κατάστασης και στη συνέχεια τη δημιουργία ομάδων εργασίας με τη συμμετοχή των εργαζομένων μας, όπου καθορίστηκαν συγκεκριμένες δράσεις για κάθε Ενότητα και ορίστηκαν οι υπεύθυνοι των δράσεων.

Οι εργαζόμενοί μας

Η επιχειρηματική μας επιτυχία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τους εργαζόμενους μας και ως εκ τούτου πολιτική μας είναι η καλλιέργεια ενός εργασιακού περιβάλλοντος που διασφαλίζει κλίμα σεβασμού, ισότητας, ασφάλειας και αξιοκρατίας.

Ο Όμιλος στις 31.12.2017 απασχολούσε 1.018 άτομα (1.058 άτομα στη χρήση 2016) και η Εταιρία 2 άτομα (2 άτομα στη χρήση 2016).

Το 100% των εργαζομένων μας εργάζονται με συμβάσεις πλήρους απασχόλησης και το 90,5% των εργαζομένων μας στην ξηρά έχουν συμβάσεις αορίστου χρόνου. Ως εκ τούτου ο μέσος όρος παραμονής των εργαζομένων στον Όμιλο μας υπερβαίνει τα 14 έτη.

Κύρια δέσμευση μας αποτελεί η ισότιμη αντιμετώπιση των εργαζομένων μας και η επαγγελματική τους ανάπτυξη να εξαρτάται αποκλειστικά από την απόδοση και τις ικανότητές τους. Το 2017 δημιουργήσαμε Πλαίσιο Αξιολόγησης Δεξιοτήτων και Ανάδειξης Στελεχών με σκοπό να εμπλουτίσουμε διαρκώς τις ικανότητες και τις γνώσεις των στελεχών μας.

Ιδιαίτερη σημασία δίνεται στην ισότιμη αντιμετώπιση των γυναικών καθώς το συνολικό ποσοστό των γυναικών στα γραφεία και στα πλοία είναι 53,2% και 5,4% αντίστοιχα. Επίσης δεν υπήρξε κανένα παράπονο ή καταγγελία για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Βασική μας προτεραιότητα είναι η δημιουργία ασφαλούς περιβάλλοντος εργασίας στα πλοία και στα γραφεία μας. Για το λόγο αυτό πραγματοποιούμε συνεχείς εκπαιδεύσεις σε θέματα Υγείας, Υγιεινής & Ασφάλειας. Δεν υπάρχουν εργαζόμενοι με υψηλή πιθανότητα ασθενειών που σχετίζονται με την εργασία τους, ενώ δεν υπήρξε οποιαδήποτε επαγγελματική ασθένεια στους εργαζομένους μας. Το 2017 δεν υπήρξε κανένα θανατηφόρο ατύχημα, ενώ σημειώθηκαν 14 ελαφροί τραυματισμοί σε μέλη του πληρώματος μας.

Παράλληλα επενδύουμε στους ανθρώπους μας, δίνοντας ουσιαστικές δυνατότητες εκπαίδευσης και ανάπτυξης έτσι ώστε να παρέχονται οι καλύτερες δυνατές συνθήκες εργασίας και εξέλιξης. Το 2017 πραγματοποιήσαμε συνολικά 5.221 ώρες εκπαίδευσης με μέσο όρο ωρών εκπαίδευσης ανά εργαζόμενο στην ξηρά και στη θάλασσα 24,8 και 0,3 αντίστοιχα. Επίσης θεσμοθετήσαμε την "Εκπαιδευτική μετακίνηση εργαζομένου", με στόχο την ενίσχυση των δεξιοτήτων των εργαζομένων μας.

Στα πλαίσια της καλλιέργειας της εθελοντικής προσφοράς στους εργαζόμενους μας

- Υλοποιήσαμε για 9η συνεχή χρονιά το Πρόγραμμα Κοινωνικής Ευθύνης «Δεσμοί Αίματος» συγκεντρώνοντας 70 μονάδες αίματος από εθελοντές αιμοδότες εργαζομένους μας στα γραφεία και στα πλοία

- Συμμετείχαμε στον 1ο φιλανθρωπικό αγώνα No Finish Line καλύπτοντας συνολικά 776 χιλιόμετρα και κατακτώντας τη 2η θέση στην κατηγορία μας και την 9η στη γενική κατάταξη των 48 ομάδων που συμμετείχαν.

Επιπλέον έχοντας ως στόχο το να λειτουργούμε σε ένα περιβάλλον ενιαίας κουλτούρας και να διατηρούμε ένα υψηλό επίπεδο ποιότητας και επαγγελματισμού, διενεργήσαμε Έρευνα Ικανοποίησης Εργαζομένων Γραφείου και Πλοίων και επικαιροποιήσαμε τον "Κανονισμό Επαγγελματικής Συμπεριφοράς & Δεοντολογίας".

Για την Κοινωνία

Επιδιώκουμε την επιχειρηματική μας ανάπτυξη έχοντας κατά νου την ανάπτυξη της χώρας και των συνεργατών μας και τη στήριξη των τοπικών κοινωνιών που επηρεάζονται από τις δραστηριότητες μας, ώστε να συμβάλλουμε στη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της ευημερίας της κοινωνίας.

Στο πλαίσιο αυτό, εντός του 2017:

- Πιστοποιήσαμε 3 πλοία (Blue Star 2, Blue Galaxy, Superfast XI) με το πρότυπο "We do local" για την υποστήριξη των τοπικών προμηθευτών και προϊόντων της πατρίδας μας
- Υποστηρίξαμε πάνω από 60 οργανισμούς και κοινωφελή ιδρύματα
- Εκδώσαμε εκπαιδευτικά εισιτήρια για περιβαλλοντικές, κοινωνικές, αθλητικές και δράσεις υγείας
- Προβήκαμε σε χορηγίες και δωρεές σε κοινωνικούς εταίρους και φιλανθρωπικούς οργανισμούς
- Παρείχαμε εκπαιδύσεις στους σεισμοπαθείς Λέσβου και Κω.
- Παρείχαμε ειδικές εκπαιδύσεις για 2η χρονιά στους επισκέπτες των νησιών που δέχθηκαν έντονες προσφυγικές ροές τα τελευταία 3 χρόνια με στόχο την τόνωση της τουριστικής τους κίνησης
- Διενεργήσαμε για 3^η συνεχόμενη χρονιά σεμινάρια σε περισσότερα από 500 άτομα σε Τήλο, Σαντορίνη, Πάρο και Αμοργό. Είμαστε ιδιαίτερα υπερήφανοι γιατί μέσω του προγράμματος δημιουργήθηκε η Εθελοντική Διασωστική Ομάδα Κρίσεων (ΕΔΟΚ) Αμοργού, η οποία προσφέρει από το 2015 σημαντικό διασωστικό έργο, ιδιαίτερα κατά τη διάρκεια της προσφυγικής κρίσης.

Στο πλαίσιο της Κοινωνίας δίνουμε ιδιαίτερη βαρύτητα στις συνεργασίες μας με τους Προμηθευτές. Ο Όμιλος μας επιλέγει τους προμηθευτές με υπευθυνότητα και δίνει προτεραιότητα σε τοπικούς και εγχώριους προμηθευτές καθώς και στις μακροχρόνιες συνεργασίες που έχουν αναπτυχθεί.

Παράλληλα αποστέλλουμε Ερωτηματολόγιο Διασφάλισης Ποιότητας & Περιβάλλοντος στους προμηθευτές μας, με το οποίο καταγράφουμε και αξιολογούμε ζητήματα όπως: Διασφάλιση ασφάλειας τροφίμων από την παραγωγή μέχρι την κατανάλωση (ISO 22000), Ανάπτυξη και εφαρμογή συστήματος διαχείρισης της ποιότητας (ISO 9001), Αναγνώριση και διαχείριση των περιβαλλοντικών επιπτώσεών τους (ISO 14001), Διαχείριση ελαττωματικών και επιστρεφόμενων προϊόντων και Διαδικασίες αγοράς πρώτων υλών. Ο Όμιλός μας αναγνωρίζει την ανάγκη να επιλέγει τους προμηθευτές του με υπευθυνότητα. Αναγνωρίζουμε ότι έχουμε την ηθική υποχρέωση να επηρεάζουμε θετικά την εφοδιαστική αλυσίδα μας και να προωθούμε τις αρχές της Εταιρικής Υπευθυνότητας στους προμηθευτές μας, καθώς επηρεάζουν σημαντικά την υπεύθυνη λειτουργία μας.

Για τους Επιβάτες μας

Δεσμευόμαστε να τους προσφέρουμε την καλύτερη δυνατή ταξιδιωτική εμπειρία και να ανταποκρινόμαστε στις ανάγκες και προσδοκίες τους κατά τη διάρκεια του ταξιδιού τους.

Στο πλαίσιο αυτό εντός του 2017:

- Ενημερώσαμε τους επιβάτες μας και συμβάλαμε στην ευαισθητοποίησή τους σε θέματα που αφορούν το περιβάλλον, τον εθελοντισμό και την υγεία με την προβολή σχετικών μηνυμάτων μέσω των digital monitors που διαθέτει το σύνολο των πλοίων του στόλου μας.
- Συνεχίσαμε να επικοινωνούμε τα προϊόντα και τις υπηρεσίες μας με υπευθυνότητα με αποτέλεσμα την ορθή ενημέρωση και την μηδενική ύπαρξη περιστατικού μη συμμόρφωσης με κανονισμούς και προαιρετικούς κώδικες marketing, διαφήμισης, προώθησης, πληροφόρησης και σήμανσης προϊόντων και υπηρεσιών.
- Πραγματοποιήσαμε 2 έρευνες αγοράς αναφορικά με την ικανοποίηση των πελατών μας προκειμένου να αφουγκραστούμε τις ανάγκες τους και να βελτιώσουμε ακόμα περισσότερο το επίπεδο εξυπηρέτησης τους.
- Επεκτείναμε την υπηρεσία “pure cabin” σε 2 ακόμα πλοία του Ομίλου. Οι καμπίνες “pure” προσφέρουν βελτιωμένες συνθήκες διαμονής σε επιβάτες με ευαισθησία στα αιωρούμενα σωματίδια, χάρη στο σύστημα που διαθέτουν για τον καθαρισμό του αέρα και των επιφανειών. Αξίζει να σημειώσουμε ότι υπήρξαμε η πρώτη Ναυτιλιακή εταιρεία παγκοσμίως που διαθέτει καμπίνες πρωτοποριακής τεχνολογίας pure.
- Επεκτείναμε την υπηρεσία PET KENNELS με την τοποθέτηση 20 ακόμα ειδικών χώρων φιλοξενίας για κατοικίδια.
- Πετύχαμε την τήρηση των ωρών αναχωρήσεων των πλοίων μας σε ποσοστό πάνω από το 90%.

Για το Περιβάλλον

Πολιτική μας είναι η ενσωμάτωση αρχών βιώσιμης ανάπτυξης στις διαδικασίες μας και να εφαρμόζουμε περιβαλλοντικά ορθές επιχειρηματικές πρακτικές, ώστε να περιορίζουμε στο μέτρο του εφικτού, το περιβαλλοντικό αποτύπωμα του Ομίλου.

Ο Όμιλός μας ακολουθεί τις δεσμεύσεις του Οικουμενικού Συμφώνου των Ηνωμένων Εθνών.

1. Ποιότητα Αέρα και Ενέργεια

Ο Όμιλος λειτουργεί και διεξάγει τις δραστηριότητες του με τρόπο υπεύθυνο. Στο πλαίσιο αυτό:

- Καταγράφουμε τις περιβαλλοντικές μας επιδόσεις,
- Έχουμε εφοδιάσει όλα τα πλοία μας με πιστοποιητικό ενεργειακής απόδοσης,
- Έχουμε ορίσει αξιωματικούς υπεύθυνους για τις περιβαλλοντικές πρακτικές σε όλα μας τα πλοία,
- Συζητούμε θέματα προστασίας του περιβάλλοντος κατά τη διάρκεια συναντήσεων της επιτροπής Ασφάλειας κάθε πλοίου,

Επίσης, ο Όμιλός μας διαχειρίζεται το κλιματικό του αποτύπωμα, επιχειρεί να μειώσει την επίδραση στη στοιβάδα του όζοντος και στην ατμόσφαιρα καθώς και να ελέγξει τα επίπεδα θορύβου. Ειδικότερα:

- Προκειμένου να αναγνωρίσουμε τις πηγές από τις οποίες μπορεί να μειωθεί η περιβαλλοντική μας επίδραση, υπολογίζουμε τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου ανά πηγή ενέργειας που χρησιμοποιούμε, οι οποίες περιλαμβάνουν το πετρέλαιο (για την κίνηση και ηλεκτροδότηση των πλοίων) και την ηλεκτρική ενέργεια (για τη λειτουργία των γραφείων),
- Κατά τη συντήρηση των γραφείων και των πλοίων απαιτούμε οι προμηθευτές μας να μη χρησιμοποιούν ως ψυκτικό μέσο υλικά με σημαντική επίδραση στη στοιβάδα του όζοντος,
- Προβαίνουμε σε ενέργειες που μειώνουν την επίδραση μας σε αέριους ρύπους προερχόμενους κυρίως από τη λειτουργία των μηχανών των πλοίων,
- Καταβάλλουμε προσπάθειες να περιορίσουμε την ηχητική όχληση των πλοίων μας.

2. Πρώτες Ύλες και Στερεά Απορρίμματα

Ο Όμιλος μας:

- Αναγνωρίζει ότι οι πρώτες ύλες δεν είναι ανεξάντλητες και εφαρμόζει προγράμματα διαχείρισης υλικών,
- Στο πλαίσιο των προσπαθειών για ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων, υλοποιεί ενέργειες για τη μείωση των χρησιμοποιούμενων υλικών,
- Μεριμνά για τη επαναχρησιμοποίηση αναλωσίμων, όπου αυτό είναι δυνατό,
- Ανακυκλώνει υλικά (χαρτί, μπαταρίες, toners, μαγειρικά έλαια, λιπαντικά, κ.λ.π.) όπου είναι εφικτό,
- Διαχειρίζεται ορθολογικά τα στερεά απόβλητα.

3. Νερό και Υγρά Απόβλητα

- Ελέγχουμε την κατανάλωση νερού: Χρησιμοποιούμε, μεταξύ άλλων, εκτεταμένα θαλασσινό νερό έπειτα από κατάλληλη επεξεργασία, πραγματοποιούμε μόνο τους απαραίτητους εξωτερικούς καθαρισμούς, τοποθετήσαμε φίλτρα για τη μείωση της κατανάλωσης πόσιμου νερού,
- Διαχειριζόμαστε τα υγρά απόβλητα: Παρακολουθούμε τακτικά τη λειτουργία του συστήματος επεξεργασίας λυμάτων, παραδίδουμε τα υγρά απόβλητα από τα πλοία μας σε αδειοδοτημένους παρόχους στα λιμάνια, συμμορφωνόμαστε με τους σχετικούς κανονισμούς διαχείρισης σεντινόνερων και θαλάσσιου έρματος,
- Αναγνωρίζουμε τη σημασία της θαλάσσιας βιοποικιλότητας και την ευθύνη μας για τη μείωση του κινδύνου διατάραξη της.

Το 2017 πραγματοποιήσαμε σειρά ενεργειών με περιβαλλοντικό αποτύπωμα, όπως ενδεικτικά αναφέρουμε παρακάτω:

- Ήμασταν η 1η Ελληνική εταιρία επιβατηγού ναυτιλίας που συμμορφώθηκε με τον Ευρωπαϊκό κανονικό MRV (παρακολούθηση και καταγραφή των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα), λαμβάνοντας την σχετική πιστοποίηση / επαλήθευση από τον αναγνωρισμένο και εξουσιοδοτημένο φορέα “ Verifavia Shipping”
- Εγκαταστήσαμε συστήματα Ηλιακής Απορρόφησης σε επιλεγμένα σημεία του Κτιρίου των Γραφείων μας για την βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης,
- Μειώσαμε την κατανάλωση χρωμάτων κατά 5%,
- Με στόχο την ενίσχυση των προσπαθειών του συστήματος εναλλακτικής και περιβαλλοντικής διαχείρισης των αποβλήτων λιπαντικών ελαίων των πλοίων, προχωρήσαμε σε συνεργασία με την εταιρία EN.ΔΙ.Α.Λ.Ε
- Εφαρμόσαμε πιλοτικό πρόγραμμα εξοικονόμησης νερού στα πλοία τοποθετώντας φίλτρα ελέγχου ροής,
- Εγκαινιάσαμε τη δράση για τη μείωση της κατανάλωσης πλαστικής σακούλας στα δοχεία απορριμμάτων των γραφείων μας.

Ανθρώπινα δικαιώματα / Καταπολέμηση διαφθοράς / Δεοντολογία

Σεβόμαστε τις Διεθνείς Αρχές Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων που συμπεριλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στη Διεθνή Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα και στις δέκα αρχές του Οικουμενικού Συμφώνου του ΟΗΕ, το οποίο έχουμε προσυπογράψει, καθώς και στη Ναυτική Σύμβαση Εργασίας (MLC), με την οποία έχουμε πιστοποιηθεί και ελεγχόμαστε για θέματα ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Σημειώνεται ότι το 2017 δεν υπήρξε κανένα παράπνοο ή καταγγελία για παραβίαση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Έχουμε προσυπογράψει το Ευρωπαϊκό Επιχειρηματικό Μανιφέστο 2020 (European Enterprise Manifesto 2020), μέρος της κοινής πρωτοβουλίας «Επιχείρηση 2020» του Δικτύου CSR Hellas, του Ευρωπαϊκού Δικτύου CSR Europe και 42 ακόμη Δικτύων Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης σε όλη την Ευρώπη, το οποίο προωθεί τη συνεργασία και ανάληψη πρωτοβουλιών σε τρεις στρατηγικούς τομείς:

- Ενίσχυση της απασχολησιμότητας και της κοινωνικής ένταξης
- Προώθηση νέων βιώσιμων τρόπων παραγωγής, κατανάλωσης και διαβίωσης
- Ενίσχυση της διαφάνειας και του σεβασμού των ανθρωπίνων δικαιωμάτων.

Συμβάλλουμε στην καταπολέμηση της διαφθοράς:

Στο πλαίσιο της προσπάθειας για την καταπολέμηση και εξάλειψη της διαφθοράς, έχουμε αποδεχτεί και συνυπογράψει την πρωτοβουλία 'Call for Action' του Οικουμενικού Συμφώνου του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών, για την εφαρμογή πολιτικών και πρακτικών ουσιαστικής αντιμετώπισης της διαφθοράς. Επιπλέον, για τη διαφανή διατύπωση των θέσεών μας αναφορικά με θέματα δημοσίου διαλόγου, καταθέτουμε τις προτάσεις μας σε εθνικό και διεθνές επίπεδο μέσω των οργανισμών INTERFERRY (Διεθνής Σύνδεσμος Ακτοπλοϊκών Εταιρειών) και Σ.Ε.Ε.Ν. (Σύνδεσμος Επιχειρήσεων Επιβατηγού Ναυτιλίας).

Εφαρμόζουμε Αρχές & Κώδικα Δεοντολογίας:

Προκειμένου να διαφυλάξουμε την επιχειρησιακή μας ηθική και κουλτούρα επικοινωνούμε τον Κανονισμό Επαγγελματικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας (ΚΕΣΔ) στους εργαζόμενους στην ξηρά, ενώ συμπεριλαμβάνεται και στο πακέτο γνωριμίας που δίνουμε στους νεοπροσληφθέντες εργαζόμενους.

Ο ΚΕΣΔ είναι δεσμευτικός για όλους τους εργαζόμενους και τυχόν μη τήρησή του μπορεί να οδηγήσει σε διακοπή της σχέσης εργασίας ή ακόμα και σε ποινικές κυρώσεις.

ΕΝΟΤΗΤΑ Θ

ΛΟΙΠΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Η Εταιρία δεν διαθέτει υποκαταστήματα ούτε επένδυσε κεφάλαια στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης.

Ο διαδικτυακός τόπος όπου αναρτώνται οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, οι εκθέσεις ελέγχου και οι εκθέσεις του διοικητικού συμβουλίου των ανωνύμων εταιριών οι οποίες ενοπποιούνται και δεν είναι εισηγμένες είναι www.attica-group.com.

Δεν υπάρχουν άλλα σημαντικά γεγονότα μέσα στο χρονικό διάστημα από τη λήξη της χρήσης μέχρι το χρόνο υποβολής της παρούσας Έκθεσής μας που να επηρεάζουν σημαντικά την οικονομική θέση της Εταιρίας ή/και του Ομίλου.

Κυρίες και Κύριοι Μέτοχοι,

Από τα στοιχεία που αναλυτικά σας εκθέσαμε παραπάνω καθώς και από τις οικονομικές καταστάσεις που σας παρεδόθησαν για τη χρήση 2017, μπορείτε να διαμορφώσετε πλήρη εικόνα σε ότι αφορά τις εργασίες και τα πεπραγμένα του Διοικητικού Συμβουλίου κατά την υπό κρίση περίοδο και να αποφασίσετε την έγκριση των οικονομικών καταστάσεων της Εταιρίας και του Ομίλου.

Αθήνα, 27 Απριλίου, 2018
Για το Διοικητικό Συμβούλιο
Ο Διευθύνων Σύμβουλος

Σπυρίδων Χ. Πασχάλης

ΕΤΗΣΙΕΣ ΕΤΑΙΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ ΧΡΗΣΕΩΣ 2017

Η Ετήσια Οικονομική Έκθεση για τη χρήση 2017 (1/1/2017 έως 31/12/2017) καταρτίστηκε σύμφωνα με το άρθρο 4 του ν.3556/2007, εγκρίθηκε από το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας την 27/04/2018 και έχει δημοσιοποιηθεί με την ανάρτηση της στο διαδίκτυο στην ηλεκτρονική διεύθυνση www.attica-group.com καθώς και στο διαδικτυακό χώρο του Χ.Α., όπου και θα παραμείνει στην διάθεση του επενδυτικού κοινού για χρονικό διάστημα τουλάχιστον πέντε (5) ετών από την ημερομηνία της συντάξεως και δημοσιοποίησής της.

Επισημαίνεται ότι τα Στοιχεία και Πληροφορίες που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, στοχεύουν στο να παράσχουν στον αναγνώστη μια γενική ενημέρωση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της εταιρείας, αλλά δεν παρέχουν την ολοκληρωμένη εικόνα της οικονομικής θέσης, των χρηματοοικονομικών επιδόσεων και των ταμειακών ροών της εταιρείας και του Ομίλου, σύμφωνα με τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΣΥΝΟΛΙΚΟΥ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Για την περίοδο που έληξε την 31/12 2017 και 2016

		ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1.01-31.12.2017	1.01-31.12.2016	1.01-31.12.2017	1.01-31.12.2016
Πωλήσεις	7.1	271.541	268.614	-	-
Κόστος πωληθέντων	7.2	-211.515	-187.759	-	-
Μικτό Κέρδος		60.026	80.855	-	-
Έξοδα διοίκησης	7.2	-20.744	-18.998	-1.290	-1.039
Έξοδα διάθεσης	7.2	-18.681	-18.789	-	-
Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης	7.3	5.014	3.156	-	10
Λοιπά έξοδα εκμετάλλευσης		-	-	-	-
Κέρδη / (ζημιές) πρό φόρων, χρηματοδοτικών και επενδυτικών αποτελεσμάτων		25.615	46.224	-1.290	-1.029
Απομείωση στοιχείων ενεργητικού	7.4	-	-	-	-77
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	7.5	2.797	2.051	-	-
Λοιπά Χρηματοοικονομικά αποτελέσματα	7.6	-1.169	-2.593	-1	-
Χρηματοοικονομικά έξοδα	7.7	-18.240	-22.603	-5	-4
Χρηματοοικονομικά έσοδα	7.8	71	289	3	9
Έσοδα από μερίσματα		-	-	3.110	-
Κέρδη / (ζημιές) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης	7.9	-7.520	-2.412	-	-
Κέρδη / (ζημιές) από πωλήσεις πάγιων περιουσιακών στοιχείων		-	-	-	-
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		1.554	20.956	1.817	-1.102
Φόρος εισοδήματος	7.10	-307	-705	-	-
Κέρδη / (ζημιές) περιόδου μετά από φόρους		1.247	20.251	1.817	-1.102
Κατανεμημένα σε:					
Μετόχους της μητρικής		1.247	20.251	1.817	-1.102
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-
Κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή-βασικά (σε €)	7.11	0,0065	0,1057	0,0095	-0,0057
Μειωμένα κέρδη / (ζημιές) μετά από φόρους ανά μετοχή (σε €)	7.11	-0,0007	-0,3098	-0,0769	-0,4735
Προτεινόμενο μέρισμα ανά μετοχή (σε €)		-	-	-	-
Κέρδη περιόδου μετά από φόρους		1.247	20.251	1.817	-1.102
Λοιπά συνολικά έσοδα:					
Ποσά που δεν αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού		-125	-17	-2	-
Ποσά που αναταξινομούνται στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων					
Αντιστάθμιση ταμειακών ροών :					
- κέρδη / (ζημιές) τρέχουσας περιόδου		1.156	3.882	-	-
- αναταξινόμηση στα κέρδη ή στις ζημιές περιόδου		-952	1.245	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία μεταφερόμενα στα αποτελέσματα χρήσης		-	-	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμένες επιχειρήσεις	7.14	-	-	376	-21.946
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου πρό φόρων		79	5.110	374	-21.946
Φόροι εισοδήματος σχετιζόμενοι με στοιχεία των λοιπών συνολικών εσόδων		-	-	-	-
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου, καθαρά από φόρους		79	5.110	374	-21.946
Συγκεντρωτικά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά φόρων		1.326	25.361	2.191	-23.048
Κατανεμημένα σε:					
Ιδιοκτήτες της μητρικής		1.326	25.361	2.191	-23.048
Μη ελέγχουσες συμμετοχές		-	-	-	-

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΘΕΣΗΣ

Της 31ης Δεκεμβρίου 2017 και 2016

	Σημ.	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ					
Μη Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Ενσώματα Πάγια	7.12	527.073	547.908	6	7
Άυλα περιουσιακά στοιχεία	7.13	1.929	1.954	1	2
Επενδύσεις σε θυγατρικές	7.14	-	-	508.193	507.814
Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες	7.15	-	-	-	-
Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο	7.16	5.000	-	-	-
Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού	7.17	8.564	8.239	8	58
Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις	7.18	296	-	-	-
Σύνολο		542.862	558.101	508.208	507.881
Κυκλοφορούντα Στοιχεία του Ενεργητικού					
Αποθέματα	7.19	3.306	3.542	-	-
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	7.20	47.278	41.862	2	59
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	7.21	37.374	33.434	1.146	32
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	7.22	4.433	5.877	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα	7.23	44.099	51.220	2.182	1.225
Σύνολο		136.490	135.935	3.330	1.316
Μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση		-	-	-	-
Σύνολο Ενεργητικού		679.352	694.036	511.538	509.197
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ					
Ίδια Κεφάλαια					
Μετοχικό κεφάλαιο	7.24	57.498	57.498	57.498	57.498
Υπέρ το άρτιο	7.24	290.256	290.256	290.256	290.256
Αποθεματικά εύλογης αξίας	7.24	4.258	4.054	122.250	121.874
Λοιπά αποθεματικά	7.24	119.347	116.558	29.040	29.040
Αποτελέσματα εις νέον		-68.444	-66.777	12.100	10.285
Ίδια κεφάλαια αποδιδόμενα στους μετόχους της Μητρικής		402.915	401.589	511.144	508.953
Σύνολο Ιδίων Κεφαλαίων		402.915	401.589	511.144	508.953
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Αναβαλλόμενες φορολογικές υποχρεώσεις	7.18	-	44	-	-
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	7.25	2.425	2.168	59	55
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	7.29	214.430	229.806	-	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του παθητικού		-	-	-	-
Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις	7.26	1.218	1.218	-	-
Λοιπές Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις		-	-	-	-
Σύνολο		218.073	233.236	59	55
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις					
Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις	7.27	20.298	18.057	129	20
Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι	7.28	769	503	20	20
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	7.29	24.303	25.637	-	-
Παράγωγα Χρηματοοικονομικά Στοιχεία		-	-	-	-
Λοιπές Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	7.30	12.994	15.014	186	149
Σύνολο		58.364	59.211	335	189
Υποχρεώσεις που σχετίζονται με μη κυκλοφορούντα περιουσιακά στοιχεία προοριζόμενα προς πώληση		-	-	-	-
Σύνολο Υποχρεώσεων		276.437	292.447	394	244
Σύνολο Ίδιων Κεφαλαίων και Υποχρεώσεων		679.352	694.036	511.538	509.197

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2017

ΟΜΙΛΟΣ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση χρημ/κών μέσων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	191.660.320	57.498	290.256	4.054	116.558	-66.777	401.589
Αποτέλεσμα περιόδου						1.247	1.247
Λοιπά συνολικά έσοδα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	1.156	-	-	1.156
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-952	-	-	-952
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-125	-125
Λοιπά συνολικά έσοδα περιόδου μετά από φόρους				204		1.122	1.326
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-	2.789	-2.789	-
Υπόλοιπο την 31/12/2017	191.660.320	57.498	290.256	4.258	119.347	-68.444	402.915

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2016

ΟΜΙΛΟΣ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση χρημ/κών μέσων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2016	191.660.320	57.498	290.256	-1.073	116.558	-87.011	376.228
Αποτέλεσμα περιόδου						20.251	20.251
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	3.882	-	-	3.882
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	1.245	-	-	1.245
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-17	-17
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους				5.127		20.234	25.361
Προγράμματα παροχών που εξαρτώνται από την αξία των μετοχών	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-	-	-	-
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31/12/2016	191.660.320	57.498	290.256	4.054	116.558	-66.777	401.589

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2017

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση παγίων στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2017	191.660.320	57.498	290.256	121.874	29.040	10.285	508.953
Αποτέλεσμα περιόδου	-	-	-	-	-	1.817	1.817
Λοιπά συνολικά έσοδα:							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών							
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	-
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-	-	-	-
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-2	-2
Αποτίμηση στην εύλογη αξία							
Μεταφερόμενα στα αποτελέσματα χρήσης	-	-	-	-	-	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	-	-	376	-	-	376
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους	-	-	-	376	-	1.815	2.191
Έκδοση μετοχικού κεφαλαίου	-	-	-	-	-	-	-
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31/12/2017	191.660.320	57.498	290.256	122.250	29.040	12.100	511.144

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ ΙΔΙΩΝ ΚΕΦΑΛΑΙΩΝ

Για την περίοδο 1/1 - 31/12/2016

ΕΤΑΙΡΕΙΑ

	Αριθμός Μετοχών	Μετοχικό κεφάλαιο	Υπερ Το Άρτιο	Αποθεματικά εύλογης αξίας από αποτίμηση παγίων στοιχείων	Λοιπά αποθεματικά	Κέρδη εις Νέον	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων
Υπόλοιπο την 1/1/2016	191.660.320	57.498	290.256	143.820	29.040	11.387	532.001
Αποτέλεσμα περιόδου	-	-	-	-	-	-1.102	-1.102
Λοιπά συνολικά εισοδήματα							
Αντιστάθμιση Ταμειακών Ροών:							
- κέρδη/(ζημιές) τρέχουσας περιόδου	-	-	-	-	-	-	-
- αναταξινόμηση στα αποτελέσματα	-	-	-	-	-	-	-
Επανεκτίμηση υποχρεώσεων παροχών προσωπικού	-	-	-	-	-	-	-
Αποτίμηση στην εύλογη αξία							
Αποτίμηση στην εύλογη αξία για συνδεδεμένες επιχειρήσεις	-	-	-	-21.946	-	-	-21.946
Λοιπά συνολικά εισοδήματα περιόδου μετά από φόρους	-	-	-	-21.946	-	-1.102	-23.048
Μεταφορά μεταξύ αποθεματικών και κερδών εις νέον	-	-	-	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές*	-	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο την 31/12/2016	191.660.320	57.498	290.256	121.874	29.040	10.285	508.953

*Επιστροφή Φόρου Συγκέντρωσης Κεφαλαίου.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΑΜΕΙΑΚΩΝ ΡΟΩΝ

Για τις χρήσεις που έληξαν 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016

	Σημείωση	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
		1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016
Λειτουργικές δραστηριότητες					
Κέρδη / (ζημιές) προ φόρων		1.554	20.956	1.817	-1.102
Πλέον / μείον προσαρμογές για:					
Αποσβέσεις	7.12 & 7.13	24.743	23.808	2	10
Απομειώσεις ενσώματων και άυλων πάγιων περιουσιακών στοιχείων		-	-		77
Αναστροφές απομειώσεων		-2.797	-2.051		-
Αναβαλλόμενη φορολογία			-		-
Προβλέψεις		417	1.418	1	9
Συναλλαγματικές διαφορές	7.6	13	-40	1	-
Αποτελέσματα (έσοδα, έξοδα, κέρδη και ζημιές) επενδυτικής δραστηριότητας		8.605	4.658	-3.113	-9
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα	7.7	18.207	22.565	4	3
Πλέον / (μείον) προσαρμογές για μεταβολές λογαριασμών κεφαλαίου κίνησης που σχετίζονται με τις λειτουργικές δραστηριότητες:					
Μείωση / (αύξηση) αποθεμάτων		236	-660		-
Μείωση / (αύξηση) απαιτήσεων		-16.186	-16.542	102	704
(Μείωση) / αύξηση υποχρεώσεων (πλην δανειακών)		234	2.100	145	-90
Μείον :					
Χρεωστικοί τόκοι και συναφή έξοδα καταβεβλημένα		-9.061	-10.113	-4	-3
Καταβεβλημένοι φόροι		-299	-282	-	-
Σύνολο εισροών / (εκροών) από λειτουργικές δραστηριότητες (α)		25.666	45.817	-1.045	-401
Επενδυτικές δραστηριότητες					
Απόκτηση θυγατρικών, συγγενών, κοινοπραξιών και λοιπών επενδύσεων		-	-	-	-
Αγορά ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων	7.12 & 7.13	-1.185	-4.057	-	-5
Εισπράξεις από πωλήσεις ενσώματων και άυλων παγίων στοιχείων		-	-	-	-
Αγορές χρηματοοικονομικών στοιχείων επενδυτικού χαρτοφυλακίου		-5.000	-	-	-
Μεταβολή μακροπρόθεσμων απαιτήσεων		-	-7.000	-	-
Επιστροφή μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	7.400	22.553
Τόκοι εισπραχθέντες		71	289	4	9
Αύξηση μετοχικού κεφαλαίου θυγατρικής		-	-	-7.402	-11.602
Μερίσματα εισπραχθέντα		-	-	2.000	3.658
Επενδύσεις σε επιχειρήσεις που ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		-999	-45	-	-
Σύνολο εισροών/(εκροών) από επενδυτικές δραστηριότητες (β)		-7.113	-10.813	2.002	14.613
Χρηματοδοτικές δραστηριότητες					
Εισπράξεις από αύξηση μετοχικού κεφαλαίου		-	-	-	-
Προκαταβολές για Α.Μ.Κ.		-	-	-	-
Έξοδα αυξήσεως κεφαλαίου		-	-	-	-
Εισπράξεις από εκδοθέντα / αναληφθέντα δάνεια			8.500	-	-
Εξοφλήσεις δανείων	7.29	-24.557	-49.945	-	-
Εξοφλήσεις υποχρεώσεων από χρηματοδοτικές μισθώσεις (χρεολύσια)		-1.080	-880	-	-
Μερίσματα πληρωθέντα		-	-	-	-
Επιστροφή λόγω μη αύξησης μετοχικού κεφαλαίου στην μητρική εταιρεία		-	-13.000	-	-13.000
Σύνολο εισροών / (εκροών) από χρηματοδοτικές δραστηριότητες (γ)		-25.637	-55.325	-	-13.000
Καθαρή αύξηση / (μείωση) στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα χρήσης (α) + (β) + (γ)		-7.084	-20.321	957	1.212
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα έναρξης χρήσης		51.220	71.555	1.225	13
Συναλλαγματικές διαφορές στα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα		-37	-14	-	-
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα λήξης χρήσης		44.099	51.220	2.182	1.225

Η παραπάνω Κατάσταση Ταμειακών Ροών έχει συνταχθεί με την έμμεση μέθοδο.

Η ανάλυση των Ταμειακών διαθεσίμων παρουσιάζεται στην παράγραφο 7.23.

Οι συνοδευτικές σημειώσεις αποτελούν αναπόσπαστο μέρος των Ετήσιων Οικονομικών Καταστάσεων.

Σημειώσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων

1. Γενικές Πληροφορίες

Η εταιρεία ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με διακριτικό τίτλο "ΑΤΤΙΚΑ GROUP" είναι αμιγώς Εταιρεία Συμμετοχών και ως εταιρεία συμμετοχών δεν έχει δραστηριότητα. Η εταιρεία μέσω των θυγατρικών της εταιρειών δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία.

Η έδρα της εταιρίας και του Ομίλου είναι στο Δήμο Καλλιθέας, Λυσικράτους 1-7 & Ευριπίδου, Τ.Κ. 17674.

Ο αριθμός απασχολούμενου προσωπικού στο τέλος της τρέχουσας περιόδου είναι 2 άτομα για τη μητρική εταιρεία και 1.018 άτομα για τον Όμιλο, ενώ στις 31/12/2016 ήταν 2 και 1.058 αντίστοιχα.

Οι Μετοχές της ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αθηνών με κωδικό ΑΤΤΙΚΑ.

Ο αντίστοιχος κωδικός που χρησιμοποιεί το Bloomberg είναι ΑΤΤΙΚΑ GA ενώ του Reuters είναι ΕΡΑ.ΑΤ. Το σύνολο των κοινών ονομαστικών μετοχών είναι 191.660.320. Η συνολική κεφαλαιοποίηση της ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ την 31/12/2017 ανερχόταν στο ποσό Ευρώ 279.824 χιλ. περίπου.

Ο Όμιλος ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ ενοποιείται με τη μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης στις Οικονομικές Καταστάσεις της ΜΑΡΦΙΝ INVESTMENT GROUP ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, η οποία είναι εγκατεστημένη στην Ελλάδα και της οποίας το συνολικό ποσοστό συμμετοχής στην εταιρία την 31/12/2017 (άμεσα και έμμεσα) ανέρχεται σε 89,38%.

Οι ετήσιες οικονομικές καταστάσεις της εταιρείας και του Ομίλου, της περιόδου που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017, εγκρίθηκαν με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου την 20 Απριλίου 2018.

Τυχόν διαφορές των μονάδων στους πίνακες οφείλονται σε στρογγυλοποιήσεις.

2. Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος

Οι κυριότερες λογιστικές αρχές που υιοθετήθηκαν από τον Όμιλο για την περίοδο 1/1-31/12/2017 είναι ίδιες με αυτές που εφάρμοσε ο Όμιλος κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης που έληξε την 31/12/2016 εκτός από τις αλλαγές σε πρότυπα και διερμηνίες που ισχύουν από 1^η Ιανουαρίου 2017.

2.1. Πλαίσιο κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων

Ο Όμιλος εφαρμόζει όλα τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Αναφοράς (ΔΠΧΑ) και τις Διερμηνείες τους που έχουν εφαρμογή στις εργασίες του. Οι σχετικές λογιστικές πολιτικές, περιλήψη των οποίων παρουσιάζεται παρακάτω, έχουν εφαρμοστεί με συνέπεια σε όλες τις παρουσιαζόμενες περιόδους.

Οι περιπτώσεις οι οποίες περιλαμβάνουν μεγαλύτερο βαθμό κρίσης και πολυπλοκότητας ή οι περιπτώσεις όπου οι υποθέσεις και οι εκτιμήσεις είναι σημαντικές για τις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις, περιλαμβάνονται στη σημείωση 2.1.1.

Το 2003 και 2004, εκδόθηκε από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB) μια σειρά από καινούρια Διεθνή Πρότυπα Χρηματοοικονομικής Πληροφόρησης (ΔΠΧΑ) και αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ), τα οποία σε συνδυασμό με τα μη αναθεωρημένα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (ΔΛΠ) τα οποία εκδόθηκαν από την Επιτροπή Διεθνών Λογιστικών Προτύπων, προγενέστερης του Συμβουλίου Διεθνών Λογιστικών Προτύπων IASB, η οποία αναφέρεται ως "the IFRS Stable Platform 2005".

Ο όμιλος εφαρμόζει το IFRS Stable Platform 2005 από 1 Ιανουαρίου 2005.

Οι οικονομικές καταστάσεις του Ομίλου έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με τις αρχές του ιστορικού κόστους, της αυτοτέλειας των χρήσεων, της ομοιομορφίας της παρουσίασης, της σημαντικότητας των στοιχείων και της αρχής των δεδουλευμένων εσόδων και εξόδων.

Επίσης, οι ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις έχουν καταρτιστεί σύμφωνα με την αρχή της συνέχισης της δραστηριότητας. Λαμβάνοντας υπόψη τις περιβάλλουσες οικονομικές συνθήκες που επικρατούν στην Ελλάδα και με βάση την εικόνα της ρευστότητας του Ομίλου όπως αυτή απεικονίζεται στις οικονομικές καταστάσεις, οι σχετικοί κίνδυνοι, αβεβαιότητες αλλά και σχετικές δράσεις προς αντιμετώπισή τους αναφέρονται αναλυτικά στη σημείωση 3.1.4.

Η αναγνώριση των εσόδων από ναύλους επιβατών και οχημάτων γίνεται κατά την ημερομηνία που ο πελάτης πραγματοποιήσει το ταξίδι. Όλα τα άλλα έσοδα αναγνωρίζονται κατά της ημερομηνίας της συναλλαγής.

Τα έξοδα αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων.

Ο Όμιλος κατά την σύνταξη των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31/12/2017 έχει επιλέξει και εφαρμόζει λογιστικές πολιτικές που εξασφαλίζουν ότι οι οικονομικές καταστάσεις συμμορφώνονται με όλες τις απαιτήσεις κάθε εφαρμοστέου Προτύπου ή Διερμηνείας.

Η διοίκηση θεωρεί ότι οι παρούσες οικονομικές καταστάσεις παρουσιάζουν εύλογα την οικονομική θέση, την απόδοση και τις ταμειακές ροές της επιχείρησης. Όσον αφορά το δικαίωμα της τροποποίησης των οικονομικών καταστάσεων, οι οποίες έχουν εγκριθεί από το Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας, αυτό ανήκει στην Γενική Συνέλευση των μετόχων της εταιρείας.

2.1.1. Σημαντικές λογιστικές κρίσεις και κύριες πηγές αβεβαιότητας λογιστικών εκτιμήσεων

Η Διοίκηση είναι απαραίτητο να προβεί σε κρίσεις και εκτιμήσεις αναφορικά με τις αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού οι οποίες δεν είναι βέβαιες. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές με αυτές υποθέσεις βασίζονται κυρίως στην εμπειρία του παρελθόντος.

Απολογιστικά και με την άρση των σχετικών αβεβαιοτήτων είναι πιθανό τα αποτελέσματα να διαφέρουν. Οι εκτιμήσεις και οι σχετικές υποθέσεις εξετάζονται σε συνεχή βάση.

Οι λογιστικές κρίσεις στις οποίες έχει προβεί η Διοίκηση κατά την εφαρμογή των λογιστικών πολιτικών της Εταιρείας και οι οποίες έχουν την σημαντικότερη επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις της Εταιρείας είναι οι ακόλουθες:

Η Εταιρεία αποτιμά τις επενδύσεις σε θυγατρικές, στην εύλογη τους αξία. Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των θυγατρικών, προσδιορίζεται η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμειακών ρών που αναμένεται να αντληθούν από αυτές. Ο εν λόγω προσδιορισμός βασίζεται σε εκτιμήσεις και υποκείμενες υποθέσεις. Οι σημαντικότερες εξ αυτών των εκτιμήσεων αφορούν το μεταφορικό έργο των εταιρειών, τις διεθνείς τιμές των καυσίμων, τις κεφαλαιουχικές δαπάνες και το προεξοφλητικό επιτόκιο.

Επιπλέον, η Διοίκηση εξετάζει σε κάθε χρήση, στη βάση υποθέσεων και εκτιμήσεων, τα ακόλουθα:

- τις ωφέλιμες ζωές και τις ανακτήσιμες αξίες των πλοίων

- το ύψος των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία, για επίδικες υποθέσεις και για υποθέσεις συμμόρφωσης με την εργατική νομοθεσία.

Οι πηγές αβεβαιότητας για την Εταιρεία και τον Όμιλο κατά την ημερομηνία κατάρτισης των οικονομικών καταστάσεων και οι οποίες ενδέχεται να έχουν επίδραση στις φερόμενες αξίες των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, αφορούν:

- τις ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις της Εταιρείας στο βαθμό που είναι πιθανό να προκύψουν πρόσθετοι φόροι και προσαυξήσεις από μελλοντικούς φορολογικούς ελέγχους,
- τις εκτιμήσεις για την ανακτησιμότητα των επισφαλών απαιτήσεων,
- ενδεχόμενες ζημιές από εκκρεμοδικίες.

Η Διοίκηση προέβη στις παραπάνω εκτιμήσεις με βάση τις γνώσεις και τις πληροφορίες που είχε η Διοίκηση του Ομίλου μέχρι την έγκριση των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου που έληξε την 31/12/2017.

2.2. Ενοποίηση

2.2.1. Λογιστική Πολιτική σχετικά με την παρουσίαση της Κοινοπραξίας ANEK A.E. & SUPERFAST ENDEKA HELLAS INC & ΣΙΑ στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου

Το ΔΠΧΑ 11 αντικατέστησε το ΔΛΠ 31 «Επενδύσεις σε κοινοπραξίες» και τη ΜΕΔ 13 «Από κοινού ελεγχόμενες οντότητες – Μη νομισματικές εισφορές από κοινοπρακτούντες». Το ΔΠΧΑ 11 ευθυγραμμίζει καλύτερα τη λογιστική απεικόνιση των επενδύσεων αυτών, με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των κοινοπρακτούντων επί των κοινοπραξιών αυτών.

Αντικειμενικός σκοπός της «Κοινοπραξία ANEK A.E. & SUPERFAST ENDEKA HELLAS INC & ΣΙΑ» είναι η δημιουργία εσόδων και η κατανομή τους στους κοινοπρακτούντες όπως καθορίζεται από το συμβατικό διακανονισμό. Η συμμετοχή του Ομίλου στην Κοινοπραξία έχει χαρακτηριστεί σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 11 ως «κοινή επιχείρηση». Σύμφωνα με τον χαρακτηρισμό αυτό, ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις:

α) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού)

β) τις υποχρεώσεις του, (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού)

γ) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και

δ) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.

2.2.2. Θυγατρικές εταιρείες

Θυγατρικές είναι οι επιχειρήσεις που ελέγχονται από μια άλλη επιχείρηση. Ένας επενδυτής ελέγχει μια εκδότρια όταν είναι εκτεθειμένος ή έχει δικαιώματα σε κυμαινόμενες αποδόσεις στο πλαίσιο της συμμετοχής του στην επενδυόμενη οικονομική οντότητα και έχει τη δυνατότητα να επηρεάσει τις αποδόσεις αυτές μέσω της εξουσίας του επί της εκδότριας.

Η συμμετοχή σε θυγατρικές εταιρείες καταχωρείται αρχικά στο κόστος ενώ σε μεταγενέστερη περίοδο αποτιμάται στην εύλογη αξία με τις μεταβολές να αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα. Σε περιπτώσεις κατά τις οποίες συντρέχουν λόγοι απομείωσης, η απομείωση επιβαρύνει τα αποτελέσματα της παρούσας χρήσης.

2.2.3. Ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις

Οι θυγατρικές ενοποιούνται πλήρως (ολική ενοποίηση) με την μέθοδο της εξαγοράς από την ημερομηνία που αποκτάται ο έλεγχος επ' αυτών και παύουν να ενοποιούνται από την ημερομηνία που τέτοιος έλεγχος δεν υφίσταται.

Η εξαγορά θυγατρικής από τον Όμιλο λογιστικοποιείται βάσει της μεθόδου της αγοράς. Το κόστος κτήσης μιας θυγατρικής είναι η εύλογη αξία των στοιχείων ενεργητικού που δόθηκαν, των μετοχών που εκδόθηκαν και των υποχρεώσεων που αναλήφθηκαν κατά την ημερομηνία της ανταλλαγής, πλέον τυχόν κόστους άμεσα συνδεδεμένου με την συναλλαγή. Τα εξατομικευμένα στοιχεία ενεργητικού, υποχρεώσεις και ενδεχόμενες υποχρεώσεις που αποκτώνται σε μία επιχειρηματική συνένωση επιμετρώνται κατά την εξαγορά στις εύλογες αξίες τους ανεξαρτήτως του ποσοστού συμμετοχής. Το κόστος αγοράς πέραν της εύλογης αξίας των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, καταχωρείται ως υπεραξία. Αν το συνολικό κόστος της αγοράς είναι μικρότερο από την εύλογη αξία των επί μέρους στοιχείων που αποκτήθηκαν, η διαφορά καταχωρείται άμεσα στα αποτελέσματα της χρήσης.

Διεταιρικές συναλλαγές, υπόλοιπα και μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ των εταιρειών του Ομίλου απαλείφονται. Οι μη πραγματοποιημένες ζημιές, επίσης απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης, του μεταβιβασθέντος στοιχείου ενεργητικού. Οι λογιστικές αρχές των θυγατρικών τροποποιούνται όπου αυτό κρίνεται απαραίτητο ώστε να είναι ομοιόμορφες με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.3. Επενδύσεις σε εταιρείες

Ανάλογα με το σκοπό της επένδυσης οι επενδύσεις αυτές χωρίζονται σε δύο κατηγορίες :

α) Επενδύσεις που κατέχονται με σκοπό την μόνιμη διακράτησή τους.

Η επένδυση αυτή καταχωρείται στο κόστος πλέον τις άμεσες δαπάνες που αφορούν την συναλλαγή και εμφανίζεται σαν μη κυκλοφορούν περιουσιακό στοιχείο. Μεταγενέστερα οι επενδύσεις σε θυγατρικές επιμετρώνται στην εύλογη αξία.

Στο τέλος της διαχειριστικής περιόδου εξετάζεται αν συντρέχει λόγος απομείωσης της επένδυσης. Σε περίπτωση που πρέπει να γίνει απομείωση της επένδυσης το ποσό της απομείωσης μεταφέρεται στα ίδια κεφάλαια.

β) Επενδύσεις που κατέχονται με σκοπό την πώληση.

Η επένδυση αρχικά καταχωρείται στο κόστος πλέον τις δαπάνες που αφορούν άμεσα τη συναλλαγή. Οι επενδύσεις αυτές αποτιμώνται στην εύλογη αξία και τα κέρδη ή οι ζημιές καταχωρούνται σε λογαριασμό των ιδίων κεφαλαίων μέχρι να πωληθούν ή να χαρακτηρισθούν ως απομειωμένες. Όταν οι επενδύσεις αυτές πωληθούν ή χαρακτηρισθούν απομειωμένες τα κέρδη ή οι ζημιές μεταφέρονται στα αποτελέσματα.

2.4. Συγγενείς εταιρείες

Οι συγγενείς εταιρείες είναι οι επιχειρήσεις αυτές πάνω στις οποίες ο Όμιλος μπορεί να ασκήσει σημαντική επιρροή αλλά δεν πληρούν τις προϋποθέσεις για να χαρακτηριστούν είτε θυγατρικές είτε συμμετοχή σε κοινοπραξία. Επενδύσεις σε συγγενείς επιχειρήσεις αρχικά αναγνωρίζονται στο κόστος και κατόπιν ενοποιούνται με τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στο τέλος κάθε χρήσης, το κόστος αυξάνεται με την αναλογία της επενδύτριας επιχείρησης στις μεταβολές της καθαρής θέσης της επενδυόμενης επιχείρησης και μειώνεται με τα λαμβανόμενα από τη συγγενή μερίσματα.

Το μερίδιο του Ομίλου στα κέρδη ή τις ζημιές των συνδεδεμένων επιχειρήσεων μετά την εξαγορά αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ το μερίδιο των μεταβολών των αποθεματικών μετά την εξαγορά, αναγνωρίζεται στα αποθεματικά. Οι συσσωρευμένες μεταβολές επηρεάζουν τη λογιστική αξία των επενδύσεων σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις. Όταν η συμμετοχή του Ομίλου στις ζημιές σε μία συγγενή επιχείρηση ισούται ή υπερβαίνει τη συμμετοχή της στη συγγενή επιχείρηση, συμπεριλαμβανομένων οποιονδήποτε άλλων επισφαλών απαιτήσεων, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός και αν έχει καλύψει υποχρεώσεις ή έχει ενεργήσει πληρωμές εκ μέρους της συγγενούς επιχείρησης και εν γένει εκείνων που προκύπτουν από τη μετοχική ιδιότητα.

Μη πραγματοποιημένα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των συγγενών επιχειρήσεων απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις συγγενείς επιχειρήσεις. Μη πραγματοποιημένες ζημιές απαλείφονται, εκτός εάν η συναλλαγή παρέχει ενδείξεις απομείωσης του μεταβιβασθέντος περιουσιακού στοιχείου. Οι λογιστικές πολιτικές των συγγενών επιχειρήσεων τροποποιούνται προκειμένου να είναι συνεπείς με αυτές που χρησιμοποιεί ο Όμιλος.

2.5 Σχήματα υπό κοινό έλεγχο

Οι επενδύσεις σε από κοινού συμφωνίες ταξινομούνται ως από κοινού δραστηριότητες, είτε ως κοινοπραξίες και η ταξινόμηση εξαρτάται από τα συμβατικά δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του κάθε επενδυτή. Για τις από κοινού δραστηριότητες ο Όμιλος αναγνωρίζει στις ενοποιημένες οικονομικές του καταστάσεις:

α) τα στοιχεία ενεργητικού του (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε στοιχεία ενεργητικού του ανήκουν από κοινού)

β) τις υποχρεώσεις του, (συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε υποχρεώσεις τον βαρύνουν από κοινού)

γ) το μερίδιό του στα έσοδα από την πώληση της παραγωγής από την κοινή επιχείρηση και

δ) τις δαπάνες του, συμπεριλαμβανομένου του μεριδίου του σε οποιαδήποτε δαπάνες που τον βαρύνουν από κοινού.

Οι κοινοπραξίες λογιστικοποιούνται βάσει της μεθόδου της καθαρής θέσης. Σύμφωνα με τη μέθοδο της καθαρής θέσης, οι συμμετοχές σε κοινοπραξίες αναγνωρίζονται αρχικά στο κόστος κτήσης και μετά προσαρμόζονται με το ποσοστό του Ομίλου πάνω στα κέρδη ή τις ζημιές και στα λοιπά συνολικά εισοδήματα των κοινοπραξιών. Όταν το ποσοστό του Ομίλου στις ζημιές μιας κοινοπραξίας είναι ίσο ή υπερβαίνει τη συμμετοχή του σε αυτή την κοινοπραξία, ο Όμιλος δεν αναγνωρίζει περαιτέρω ζημιές, εκτός εάν έχει αναλάβει υποχρεώσεις ή έχει προχωρήσει σε πληρωμές για λογαριασμό της κοινοπραξίας.

Μη πραγματοποιηθέντα κέρδη από συναλλαγές μεταξύ του Ομίλου και των κοινοπραξιών απαλείφονται κατά το ποσοστό συμμετοχής του Ομίλου στις κοινοπραξίες.

Οι λογιστικές αρχές των κοινοπραξιών είναι συνεπείς με αυτές που έχουν υιοθετηθεί από τον Όμιλο.

2.6. Ενσώματα Πάγια

Τα ενσώματα πάγια απεικονίζονται στο κόστος κτήσεώς τους μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Το κόστος κτήσης περιλαμβάνει τις δαπάνες που έχουν άμεση σχέση με την απόκτηση του παγίου.

Μεταγενέστερες δαπάνες οι οποίες πραγματοποιούνται με σκοπό την αύξηση των αναμενόμενων εσόδων των πλοίων ή εκτεταμένες προσθήκες και βελτιώσεις, θεωρούνται ξεχωριστό πάγιο και αποσβένονται σε 5 έτη.

Οι δαπάνες προσαρμογής των πλοίων με κανονισμούς ασφαλείας και ασφαλούς διαχείρισης θεωρούνται ξεχωριστό πάγιο και αποσβένονται σύμφωνα με την υπολειπόμενη ζωή του πλοίου.

Οι υπόλοιπες μεταγενέστερες δαπάνες καταχωρούνται, όταν πραγματοποιηθούν, στη κατάσταση αποτελεσμάτων διότι θεωρούνται κόστος επισκευών και συντήρησης.

Τα οικόπεδα δεν αποσβένονται.

Οι αποσβέσεις των υπολοίπων ενσώματων παγίων υπολογίζονται με τη σταθερή μέθοδο, στο διάστημα της αναμενόμενης ωφέλιμης ζωής τους.

Η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή των ενσώματων παγίων ανά κατηγορία έχει ως εξής :

1. Πλοία συμβατικά	30 έτη
2. Κτίρια	60 έτη
3. Λιμενικές εγκαταστάσεις	10 έτη
4. Οχήματα	5 έτη
5. Έπιπλα – Σκεύη	5 έτη
6. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	3 έτη

Η υπολειμματική αξία των πλοίων είναι το 20% της τιμής κτήσης.

Πλοία που ο Όμιλος έχει στην κατοχή και η ηλικίας τους έχει υπερβεί τα 30 έτη η ωφέλιμη ζωή τους παρατείνεται για 5 έτη ακόμα. Πλοία που όταν τα αποκτά ο Όμιλος είναι ηλικίας μεγαλύτερης των 30 ετών η ωφέλιμη ζωή τους παρατείνεται για 9 έτη ακόμα.

Για τα υπόλοιπα ενσώματα πάγια δεν υπολογίζεται υπολειμματική αξία.

Η υπολειμματική αξία και η ωφέλιμη ζωή των παγίων επανεξετάζεται στο τέλος κάθε χρήσης.

Κατά την πώληση ενσώματων παγίων η διαφορά μεταξύ της τιμής πωλησής τους και της αναπόσβεστης αξίας τους, μετά την αφαίρεση τυχόν εξόδων που έχουν άμεση σχέση με το πάγιο, καταχωρείται ως κέρδος ή ζημία στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων.

2.7. Άυλα Πάγια

Ο Όμιλος θεωρεί ότι η ωφέλιμη ζωή των άυλων παγίων τα οποία κατέχει δεν είναι απεριόριστη. Τα άυλα πάγια τα οποία κατέχει ο Όμιλος είναι τα εξής:

α) Σήματα

Τα σήματα αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Στο κόστος κτήσεως των σημάτων περιλαμβάνονται οι δαπάνες εκπόνησης των σχεδίων και οι δαπάνες που απαιτούνται για την κατοχύρωση των σημάτων στην Ελλάδα και το εξωτερικό.

Η ωφέλιμη ζωή των σημάτων είναι 15 έτη και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο.

β) Λογισμικά προγράμματα

Τα προγράμματα λογισμικού αποτιμώνται στο κόστος κτήσεως μείον τις σωρευμένες αποσβέσεις και κάθε τυχόν σωρευμένη ζημία απομείωσης.

Στο αρχικό κόστος κτήσεως περιλαμβάνονται εκτός από τις άδειες λογισμικού, οι δαπάνες εγκατάστασης, παραμετροποίησης και ανάπτυξης του λογισμικού.

Οι δαπάνες που αυξάνουν την απόδοση των προγραμμάτων λογισμικού πέρα από τις αρχικές προδιαγραφές τους, αναγνωρίζονται ως κεφαλαιουχική δαπάνη και προστίθεται στο αρχικό κόστος του λογισμικού.

Η ωφέλιμη ζωή του λογισμικού είναι 8 έτη και οι αποσβέσεις διενεργούνται με βάση τη σταθερή μέθοδο.

2.8. Απομείωση / Αναστροφή απομείωσης αξίας περιουσιακών στοιχείων

Τα περιουσιακά στοιχεία υπόκεινται σε έλεγχο, σε κάθε ημερομηνία αναφοράς, αν και κατά πόσο υπάρχει οποιαδήποτε ένδειξη ότι ένα περιουσιακό στοιχείο μπορεί να είναι απομειωμένο.

Αν υπάρχει τέτοια ένδειξη τότε εκτιμάται το ανακτήσιμο ποσό του περιουσιακού στοιχείου, δηλαδή η παρούσα αξία των εκτιμώμενων μελλοντικών ταμιακών ροών που αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση από την χρήση του πάγιου στοιχείου.

Το ανακτήσιμο ποσό ενός περιουσιακού στοιχείου είναι το μεγαλύτερο ποσό, μεταξύ της εύλογης αξίας μειωμένης με το απαιτούμενο για την πώληση κόστος και της αξίας λόγω χρήσης ενός περιουσιακού στοιχείου ή μιας μονάδας δημιουργίας ταμιακών ροών.

Οι ζημίες απομείωσης καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα όταν προκύπτουν.

Ειδικότερα για τα πλοία του Ομίλου, όταν συντρέχουν σχετικές ενδείξεις, αξιολογούνται για τυχόν απομείωση. Στην περίπτωση αυτή η ανακτήσιμη αξία τους εκτιμάται ως το υψηλότερο της εύλογης αξίας τους όπως αυτή εκτιμάται από ανεξάρτητους εκτιμητές μείον τα έξοδα διάθεσης και της αξίας χρήσης τους όπως αυτή εκτιμάται από τον υπολογισμό των αναμενόμενων προεξοφλημένων ταμιακών ροών τους.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες για μια ζημιά απομείωσης που έχει αναγνωρισθεί σε προγενέστερες περιόδους για ένα στοιχείο ενεργητικού εκτός από υπεραξία, έχουν μεταβληθεί οι εκτιμήσεις αναφορικά με την προσδιορισμό της ανακτήσιμης αξίας του και οι ενδείξεις που τότε είχαν ως αποτέλεσμα την αναγνώριση ζημιάς απομείωσης, δεν υπάρχουν πλέον ή έχουν μειωθεί, τότε προκύπτει αναστροφή ζημιάς απομείωσης.

2.9. Αποθέματα

Τα αποθέματα αποτιμώνται στη χαμηλότερη αξία μεταξύ του κόστους κτήσης και της καθαρής ρευστοποιήσιμης αξίας τους.

Η καθαρή ρευστοποιήσιμη αξία είναι η εκτιμώμενη τιμή πώλησης μειωμένη με τυχόν άμεσα έξοδα πώλησης. Το κόστος των αποθεμάτων προσδιορίζεται με τη μέθοδο της μέσης μηνιαίας σταθμισμένης τιμής αγοράς.

2.10. Απαιτήσεις από πελάτες

Οι απαιτήσεις από πελάτες είναι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις, εισπρακτέες σε περίοδο μικρότερη των 12 μηνών από την ημερομηνία καταχώρησης και καταχωρούνται αρχικά στην εύλογη αξία τους.

Μεταγενέστερα σε περίπτωση καθυστέρησης είσπραξης, οι εμπορικές απαιτήσεις αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου, αφαιρουμένων των ζημιών απομείωσης. Ζημίες απομείωσης καταχωρούνται όταν υπάρχει αντικειμενική ένδειξη ότι ο Όμιλος δεν μπορεί να εισπράξει τα ποσά τα οποία του οφείλονται.

Το ποσό της πρόβλεψης που αφορά την καθυστέρηση είσπραξης είναι η διαφορά μεταξύ της λογιστικής αξίας των απαιτήσεων και της παρούσας αξίας των εκτιμώμενων ταμιακών ροών που εκτιμάται ότι θα εισπραχθούν.

Η προεξόφληση της παραπάνω διαφοράς γίνεται με τη μέθοδο του πραγματικού επιτοκίου.

Το ποσό της πρόβλεψης καταχωρείται στα αποτελέσματα χρήσης.

2.11. Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα

Τα διαθέσιμα και τα ισοδύναμα διαθέσιμων περιλαμβάνουν τα μετρητά στο ταμείο, τις καταθέσεις όψεως και τις καταθέσεις προθεσμίας υψηλής ρευστοποίησης με διάρκεια ως τρεις μήνες.

2.12. Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο αφορά τις κοινές ανώνυμες ή ονομαστικές μετοχές της εταιρείας και συμπεριλαμβάνεται στο σύνολο των ιδίων κεφαλαίων.

Τα άμεσα έξοδα για την έκδοση μετοχών εμφανίζονται, μετά την αφαίρεση του σχετικού φόρου εισοδήματος, σε μείωση του προϊόντος έκδοσης από τον λογαριασμό διαφορά υπέρ το άρτιο.

Άμεσα έξοδα που σχετίζονται με την έκδοση μετοχών για την απόκτηση επιχειρήσεων περιλαμβάνονται στο κόστος κτήσης της επιχείρησης που αποκτάται.

2.13. Διανομή μερισμάτων

Τα πληρωτέα μερίσματα εμφανίζονται ως υποχρέωση στις οικονομικές καταστάσεις της μητρικής εταιρείας και του Ομίλου όταν εγκριθούν από τη Γενική Συνέλευση των μετόχων.

2.14. Έσοδα

Τα έσοδα του Ομίλου προέρχονται κατά κύριο λόγο από ναύλους επιβατών, ναύλους οχημάτων, ναυλώσεις πλοίων και από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων. Επίσης, ο Όμιλος έχει έσοδα από τόκους και η Έταιρία έσοδα από μερίσματα.

2.14.1. Έσοδα από ναύλους επιβατών και οχημάτων

Τα έσοδα από ναύλους αναγνωρίζονται όταν ο πελάτης πραγματοποιήσει το ταξίδι. Οι κρατικές επιδοτήσεις άγονων γραμμών αναγνωρίζονται κατά την περίοδο που εκτελούνται και περιλαμβάνονται στον «κύκλο εργασιών».

2.14.2. Έσοδα από πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών επί των πλοίων

Για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος απ' ευθείας στον πελάτη τα έσοδα αναγνωρίζονται με την έκδοση της απόδειξης παροχής υπηρεσιών προς τον πελάτη.

Για τις υπηρεσίες που προσφέρει ο Όμιλος μέσω αναδόχων τα έσοδα αναγνωρίζονται με την έκδοση Τιμολογίων Παροχής Υπηρεσιών των δεδουλευμένων εσόδων προς τον ανάδοχο.

Όλα τα παραπάνω έσοδα αναγνωρίζονται όταν η είσπραξη της απαίτησης είναι εύλογα εξασφαλισμένη.

2.14.3. Έσοδα από τόκους

Τα έσοδα από τόκους αναγνωρίζονται βάσει χρονολογικής αναλογίας με τη χρήση του πραγματικού συμφωνημένου επιτοκίου χωρίς να συμψηφίζεται τυχόν παρακρατούμενος φόρος εισοδήματος.

2.14.4. Έσοδα από μερίσματα

Τα μερίσματα αναγνωρίζονται ως έσοδα όταν εγκρίνονται από το αρμόδιο όργανο της εταιρείας που τα χορηγεί.

2.14.5. Έσοδα από ναύλωση πλοίου

Τα έσοδα από ναυλώσεις πλοίων αναγνωρίζονται με βάση την αρχή του δεδουλευμένου εσόδου, σύμφωνα με τα αναγραφόμενα στα ναυλωσύμφωνα.

2.15. Κρατικές Επιχορηγήσεις – Κρατική Υποστήριξη

2.15.1. Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία

Επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία είναι κρατικές επιχορηγήσεις που έχουν ως βασικό όρο ότι η επιχείρηση που τις δικαιούται πρέπει να αγοράσει, ή να κατασκευάσει μακροπρόθεσμα περιουσιακά στοιχεία.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις καταχωρούνται όταν υπάρχει εύλογη βεβαιότητα ότι:

- α) Η επιχείρηση θα συμμορφωθεί με τους όρους που τις διέπουν.
- β) Οι επιχορηγήσεις θα εισπραχθούν.

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που αφορούν περιουσιακά στοιχεία απεικονίζονται ως έσοδο επόμενων χρήσεων και καταχωρούνται με συστηματική βάση στα έσοδα κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του παγίου στοιχείου του ενεργητικού.

2.15.2. Επιχορηγήσεις που αφορούν αποτελέσματα

Οι κρατικές επιχορηγήσεις που σχετίζονται με αποτελέσματα καταχωρούνται με συστηματικό και ορθολογικό τρόπο στα έσοδα των περιόδων μέσα στις οποίες πρέπει να γίνει ο συσχετισμός των επιχορηγήσεων αυτών με τα αντίστοιχα κόστη.

2.16. Λειτουργικοί τομείς

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου.

Για τους σκοπούς παρουσίασης των λειτουργικών τομέων θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για σκοπούς πληροφόρησης των τομέων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται .

Η γεωγραφική κατάτμηση της δραστηριότητας του Ομίλου γίνεται ως εξής :

- α) Ελληνικές Ακτοπλοϊκές Γραμμές
- β) Αδριατική Θάλασσα

Τα πλοία του Ομίλου εξυπηρετούν τους επιβάτες και τα Ι.Χ. οχήματα, που αποτελούν ουσιαστικά την τουριστική κίνηση, καθώς και τα φορτηγά αυτοκίνητα που διακινούν την εμπορευματική κίνηση.

Η τουριστική κίνηση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη για τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντίθετα, η εμπορευματική κίνηση εμφανίζεται κατανεμημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

2.17. Έξοδα

2.17.1. Αναγνώριση εξόδων

Τα έξοδα αναγνωρίζονται σύμφωνα με την αρχή των δεδουλευμένων εξόδων

2.17.2. Χρηματοοικονομικά έξοδα

2.17.3. Κόστος Δανεισμού

Κόστος δανεισμού είναι οι τόκοι και άλλα συναφή έξοδα που αναλαμβάνει ο Όμιλος λόγω δανεισμού κεφαλαίων.

Στο κόστος αυτό συμπεριλαμβάνονται :

α) Οι τόκοι από βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα δάνεια, οι τόκοι από τραπεζικούς λογαριασμούς υπεραναλήψεων, καθώς και τα έξοδα που τυχόν προκύπτουν από την παρούσα αξία των υποχρεώσεων αυτών.

β) Η απόσβεση βοηθητικού κόστους που αναλήφθηκε για την λήψη δανείων ανάλογα με τη διάρκεια του δανείου.

γ) Οι χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις που παρακολουθούνται σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 17 «Μισθώσεις».

δ) Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από λήψη δανείων σε ξένο νόμισμα εφ' όσον αυτές θεωρούνται συμπληρωματικό ποσό του κόστους των τόκων.

2.17.3.1. Κόστος μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου σε μετοχές

Συμπεριλαμβάνεται το επιπλέον κόστος που τυχόν προκύψει σε ενοποιημένο επίπεδο από την αποτίμηση σε εύλογη αξία του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου όπως αυτό αναφέρεται αναλυτικότερα στην παράγραφο 2.20.

2.17.4. Παροχές στο προσωπικό

2.17.4.1. Βραχυπρόθεσμες παροχές

Οι βραχυπρόθεσμες παροχές προς τους εργαζομένους (εκτός από παροχές λήξης της εργασιακής σχέσης) σε χρήμα και σε είδος αναγνωρίζονται ως έξοδο όταν καθίστανται δεδουλευμένες. Τυχόν ανεξόφλητο ποσό καταχωρείται ως υποχρέωση, ενώ σε περίπτωση που το ποσό που ήδη καταβλήθηκε υπερβαίνει το ποσό των παροχών, η επιχείρηση αναγνωρίζει το υπερβάλλον ποσό ως στοιχείο του ενεργητικού της (προπληρωθέν έξοδο) μόνο κατά την έκταση που η προπληρωμή θα οδηγήσει σε μείωση μελλοντικών πληρωμών ή σε επιστροφή.

2.17.4.2. Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία

Οι παροχές μετά τη λήξη της απασχόλησης περιλαμβάνουν εφάπαξ αποζημιώσεις συνταξιοδότησης, συντάξεις και άλλες παροχές που καταβάλλονται στους εργαζόμενους μετά την λήξη της απασχόλησης ως αντάλλαγμα της υπηρεσίας τους. Οι υποχρεώσεις του Ομίλου για παροχές συνταξιοδότησης αφορούν τόσο προγράμματα καθορισμένων εισφορών όσο και προγράμματα καθορισμένων παροχών. Το δεδουλευμένο κόστος των προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών καταχωρείται ως έξοδο στην περίοδο που αφορά. Τα προγράμματα συνταξιοδότησης που υιοθετούνται από τον Όμιλο χρηματοδοτούνται εν μέρει μέσω πληρωμών σε ασφαλιστικές εταιρίες ή σε κρατικά κοινωνικά ασφαλιστικά ιδρύματα.

- Πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών

Τα προγράμματα καθορισμένων εισφορών αφορούν την καταβολή εισφορών σε Ασφαλιστικούς Φορείς (π.χ. Ίδρυμα Κοινωνικών Ασφαλίσεων), με αποτέλεσμα να μην ανακύπτει νομική υποχρέωση του Ομίλου σε περίπτωση που το Κρατικό Ταμείο αδυνατεί να καταβάλλει σύνταξη στον ασφαλιζόμενο. Η υποχρέωση του εργοδότη περιορίζεται στην καταβολή των εργοδοτικών εισφορών στα Ταμεία.

Η πληρωτέα εισφορά από τον Όμιλο σε ένα πρόγραμμα καθορισμένων εισφορών, αναγνωρίζεται ως υποχρέωση μετά και την αφαίρεση της εισφοράς που καταβλήθηκε, ενώ οι δεδουλευμένες εισφορές αναγνωρίζονται ως έξοδο στα αποτελέσματα της χρήσης.

• Πρόγραμμα καθορισμένων παροχών

Σύμφωνα με τον Ν.2112/20 και 4093/2012 η Εταιρεία καταβάλλει στους εργαζόμενους αποζημιώσεις επί απόλυσης ή αποχώρησης λόγω συνταξιοδότησης. Το ύψος των καταβαλλόμενων ποσών αποζημίωσης εξαρτάται από τα έτη προϋπηρεσίας, το ύψος των αποδοχών και τον τρόπο απομάκρυνσης από την υπηρεσία (απόλυση ή συνταξιοδότηση). Η θεμελίωση δικαιώματος συμμετοχής σε αυτά τα προγράμματα, βασίζεται συνήθως στα χρόνια προϋπηρεσίας του υπαλλήλου μέχρι την συνταξιοδότηση του.

Η υποχρέωση που αναγνωρίζεται στην Κατάσταση Οικονομικής Θέσης για τα προγράμματα καθορισμένων παροχών αποτελεί την παρούσα αξία της υποχρέωσης για την καθορισμένη παροχή μείον την εύλογη αξία των στοιχείων του ενεργητικού του προγράμματος (αποθεματικό από τις καταβολές στην ασφαλιστική εταιρία) και τις μεταβολές που προκύπτουν από οποιοδήποτε αναλογιστικό κέρδος ή ζημία και το κόστος της προϋπηρεσίας. Η δέσμευση της καθορισμένης παροχής υπολογίζεται ετησίως από ανεξάρτητο αναλογιστή με τη χρήση της μεθόδου της προβεβλημένης πιστωτικής μονάδος (projected unit credit method). Για την προεξόφληση της χρήσης 2017 το επιλεγμένο επιτόκιο ακολουθεί την τάση του iBoxx AA Corporate Overall 10+ EUR indices, το οποίο και θεωρείται συνεπές προς τις αρχές του ΔΛΠ 19, δηλαδή είναι βασισμένο σε ομόλογα αντίστοιχα ως προς το νόμισμα και την εκτιμώμενη διάρκεια σε σχέση με τις παροχές προς τους εργαζόμενους, όπως και ενδεδειγμένο για μακροχρόνιες προβλέψεις.

Ένα πρόγραμμα συγκεκριμένων παροχών καθορίζει με βάση διάφορες παραμέτρους, όπως η ηλικία, τα έτη προϋπηρεσίας, ο μισθός, συγκεκριμένες υποχρεώσεις για καταβλητέες παροχές.

Οι προβλέψεις που αφορούν την περίοδο περιλαμβάνονται στο σχετικό κόστος προσωπικού στις συνημμένες απλές και ενοποιημένες καταστάσεις αποτελεσμάτων και συνίστανται από το τρέχον και παρελθόν κόστος υπηρεσίας, το σχετικό χρηματοοικονομικό κόστος, τα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές και τις όποιες πιθανές πρόσθετες επιβαρύνσεις. Αναφορικά με τα μη αναγνωρισμένα αναλογιστικά κέρδη ή ζημιές, ακολουθείται το αναθεωρημένο ΔΛΠ 19, το οποίο περιλαμβάνει μια σειρά από τροποποιήσεις στην λογιστική των προγραμμάτων καθορισμένων παροχών, μεταξύ άλλων:

- την αναγνώριση των αναλογιστικών κερδών /ζημιών στα λοιπά συνολικά έσοδα και την οριστική εξαίρεση τους από τα αποτελέσματα της χρήσης,
- τη μη αναγνώριση πλέον των αναμενόμενων αποδόσεων των επενδύσεων του προγράμματος στα αποτελέσματα της χρήσης αλλά την αναγνώριση του σχετικού τόκου επί της καθαρής υποχρέωσης/(απαίτησης) της παροχής υπολογιζόμενου βάσει του προεξοφλητικού επιτοκίου που χρησιμοποιείται για την επιμέτρηση της υποχρέωσης καθορισμένων παροχών,
- την αναγνώριση του κόστους προϋπηρεσίας στα αποτελέσματα της χρήσης την νωρίτερα εκ των ημερομηνιών τροποποίησης του προγράμματος ή όταν αναγνωρίζεται η σχετική αναδιάρθρωση ή η τερματική παροχή,
- λοιπές αλλαγές περιλαμβάνουν νέες γνωστοποιήσεις, όπως ποσοτική ανάλυση ευαισθησίας.

2.17.5. Μισθώσεις

2.17.5.1. Χρηματοδοτικές Μισθώσεις

Οι χρηματοδοτικές μισθώσεις καταχωρούνται ως περιουσιακά στοιχεία και υποχρεώσεις. Το ποσό με το οποίο καταχωρούνται στον ισολογισμό κατά την έναρξη της μίσθωσης είναι ίσο με την εύλογη αξία της μισθωμένης ιδιοκτησίας, ή αν η εύλογη αξία είναι χαμηλότερη από την χρηματοδοτική αξία τότε καταχωρείται με την παρούσα αξία των ελαχίστων καταβολών μισθωμάτων.

Όταν στο τέλος της μίσθωσης η κυριότητα δεν παραμένει στην εταιρεία, τότε οι αποσβέσεις κατανέμονται στη μικρότερη περίοδο μεταξύ της διάρκειας της μίσθωσης και της ωφέλιμης ζωής του παγίου.

Η μέθοδος αποσβέσεων των μισθωμένων αποσβέσιμων περιουσιακών στοιχείων, όταν στο τέλος της μίσθωσης η κυριότητα παραμένει στην εταιρεία, είναι όμοια με τη μέθοδο που ακολουθείται για τα αποσβέσιμα περιουσιακά στοιχεία που ανήκουν στην επιχείρηση.

Η καταχωρούμενη απόσβεση υπολογίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα από τα Δ.Λ.Π. 16 «Ενσώματες ακινητοποιήσεις» και Δ.Λ.Π. 38 «Άυλα περιουσιακά στοιχεία». Ισχύουν δηλαδή οι παράγραφοι 2.6. «Ενσώματα Πάγια», 2.7. «Άυλα Πάγια» και 2.8. «Απομείωση αξίας περιουσιακών στοιχείων» του παρόντος.

2.17.5.2. Λειτουργικές Μισθώσεις

Οι καταβολές μισθωμάτων βάσει μιας λειτουργικής μίσθωσης αναγνωρίζονται σε βάρος των αποτελεσμάτων. Σε περίπτωση κατά την οποία προβλέπεται από το συμβόλαιο μίσθωσης αποκατάσταση τυχόν ζημιών που προήλθαν από την συνηθισμένη χρήση του μισθωμένου παγίου, το κόστος αυτό επιβαρύνει τη χρήση κατά την οποία έληξε η μίσθωση.

2.17.6. Ενδεχόμενες υποχρεώσεις και ενδεχόμενες απαιτήσεις

Οι προβλέψεις αναγνωρίζονται όταν :

α) Ο Όμιλος έχει μια παρούσα δέσμευση, νομική ή τεκμαιρόμενη, ως αποτέλεσμα ενός γεγονότος που συνέβη στο παρελθόν.

β) Πιθανολογείται ότι θα απαιτηθεί εκροή πόρων που ενσωματώνουν οικονομικά οφέλη για το διακανονισμό της δέσμευσης.

γ) Είναι δυνατό να εκτιμηθεί αξιόπιστα η δέσμευση.

Οι προβλέψεις επανεξετάζονται κατά την ημερομηνία σύνταξης των οικονομικών καταστάσεων.

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις ή ενδεχόμενες απαιτήσεις δεν καταχωρούνται στις οικονομικές καταστάσεις αλλά γνωστοποιούνται εφόσον η εκροή ή η εισροή οικονομικού οφέλους δεν είναι πιθανή.

2.17.7. Περιοδική κατανομή

2.17.7.1. Επιμερισμός των κοινών εσόδων και εξόδων

Οι ενοποιούμενες στον Όμιλο κοινοπραξίες και διαχειρίστριες εταιρείες μεταφέρουν στις πλοιοκτήτριες εταιρείες τα έξοδα και τα έσοδα που πραγματοποιούν για λογαριασμό τους.

Σε περίπτωση όπου τα έσοδα και τα έξοδα δεν αφορούν συγκεκριμένες πλοιοκτήτριες εταιρείες αλλά είναι κοινά τότε αυτά μοιράζονται βάσει των κόρων ολικής χωρητικότητας του κάθε πλοίου.

2.17.7.2. Περιοδική κατανομή εξόδων

Ο Όμιλος αναγνωρίζει τα έξοδα ασφαλιστρών των πλοίων και τα έξοδα της ετήσιας επιθεώρησης των πλοίων στη Κατάσταση Αποτελεσμάτων σε μηνιαία βάση επειδή τα παραπάνω έξοδα αφορούν όλο το οικονομικό έτος με σκοπό τη σωστή κατανομή των εξόδων αυτών.

2.18. Τρέχουσα και αναβαλλόμενη φορολογία εισοδήματος

Για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου με τον οποίο φορολογούνται τα κέρδη του Ομίλου, διαχωρίζουμε τα κέρδη ανάλογα με την προέλευσή τους.

2.18.1. Κέρδη από ναυτιλιακές δραστηριότητες

Σύμφωνα με τον νόμο 27/1975 άρθρο 6, οι πλοιοκτήτριες εταιρίες πλοίων με Ελληνική σημαία ή με ξένη σημαία αλλά έχουν εγκαταστήσει στην Ελλάδα γραφεία του Ν.89/67, πληρώνουν φόρο για τα πλοία τους, ανεξάρτητα αν έχουν κέρδη ή ζημίες, βάσει των κόρων ολικής χωρητικότητας. Ο φόρος αυτός ουσιαστικά είναι φόρος εισοδήματος ο οποίος αναπροσαρμόζεται, σύμφωνα με όσα ορίζονται από το παραπάνω νόμο. Με την πληρωμή του παραπάνω φόρου εξαντλείται κάθε υποχρέωση που έχει σχέση με την φορολογία εισοδήματος από ναυτιλιακές δραστηριότητες.

Στην περίπτωση αυτή δημιουργείται μόνιμη διαφορά μεταξύ του λογιστικού και του φορολογητέου αποτελέσματος και ως εκ τούτου η διαφορά αυτή δεν λαμβάνεται υπ' όψη στον υπολογισμό αναβαλλόμενης φορολογίας.

2.18.2. Κέρδη από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες

Στην περίπτωση αυτή υπολογίζουμε το σύνολο των εσόδων από μη ναυτιλιακές δραστηριότητες καθώς και τα έξοδα που αφορούν τα παραπάνω έσοδα.

Εάν δεν μπορούν να προσδιοριστούν τα κέρδη από μη ναυτιλιακή δραστηριότητα τότε υπολογίζουμε το σύνολο των εσόδων προσθέτοντας τα έσοδα από ναυτιλιακές και μη ναυτιλιακές δραστηριότητες. Με βάση το σύνολο αυτό προκύπτει το ποσοστό των δύο παραπάνω κατηγοριών στο συνολικό έσοδο. Με τα ποσοστά αυτά μερίζεται το συνολικό κέρδος / ζημιά.

Το ποσό των κερδών που προκύπτει από τον παραπάνω υπολογισμό και αφορά τα μη ναυτιλιακά έσοδα, φορολογείται με τις γενικές διατάξεις.

2.19. Επιδράσεις των μεταβολών στις τιμές συναλλάγματος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ.

Οι συναλλαγές που γίνονται σε ξένα νομίσματα μετατρέπονται σε Ευρώ με τη συναλλαγματική ισοτιμία που ισχύει κατά την ημερομηνία της συναλλαγής.

Σε κάθε ημερομηνία ισολογισμού :

α) Τα χρηματικά διαθέσιμα μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.

β) Τα μη χρηματικά στοιχεία που αποτιμώνται στο ιστορικό κόστος μετατρέπονται με τη συναλλαγματική ισοτιμία της ημερομηνίας συναλλαγής. Τα στοιχεία αυτά στο τέλος της περιόδου μετατρέπονται με την ισοτιμία της ημερομηνίας κλεισίματος.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από τις παραπάνω περιπτώσεις καταχωρούνται στα έσοδα ή στα έξοδα της περιόδου στην οποία προκύπτουν.

Οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν από μη χρηματικά στοιχεία εταιρειών εξωτερικού αναγνωρίζονται απ' ευθείας στην καθαρή θέση.

2.20. Χρηματοοικονομικά μέσα

Τα βασικά χρηματοοικονομικά μέσα του Ομίλου είναι :

α) Τα μετρητά, οι τραπεζικές καταθέσεις, οι βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.

Επειδή τα παραπάνω χρηματοοικονομικά μέσα είναι βραχυπρόθεσμης φύσεως, η διοίκηση του Ομίλου πιστεύει ότι η εύλογη αξία τους ταυτίζεται με την αξία στην οποία εμφανίζονται στα λογιστικά βιβλία του Ομίλου.

β) Δάνεια τραπεζών

Τα δάνεια καταχωρούνται αρχικά στο κόστος που είναι η πραγματική αξία του ληφθέντος ανταλλάγματος συμπεριλαμβανομένων και τυχόν σχετικών εξόδων. Μεταγενέστερα αποτιμώνται στο αναπόσβεστο κόστος βάσει του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Η θυγατρική Blue Star Ferries Ναυτιλιακή Ανώνυμη Εταιρεία, («BSF») έχει προβεί στην έκδοση Ανταλλάξιμου Ομολογιακού Δανείου («BSAO»). Παράλληλα η Attica A.E. Συμμετοχών («Attica») έχει προβεί στην έκδοση Μετατρέψιμου Ομολογιακού Δανείου («ATTMO»), το οποίο κατόπιν της αρχικής του κάλυψης επαναγοράστηκε στο σύνολό του από την Attica έναντι τιμήματος ίσου με την συνολική ονομαστική αξία των ομολογιών, προκειμένου αυτές οι μετατρέψιμες ομολογίες σε νέες κοινές ονομαστικές μετοχές Attica, να είναι διαθέσιμες προς ανταλλαγή με τις ομολογίες BSAO.

Η τιμή μετατροπής είναι συνδεδεμένη με τον δείκτη «Κέρδη προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων (EBITDA)» των τελευταίων οκτώ τριμήνων του Ομίλου Attica.

Το BSAO, στις οικονομικές καταστάσεις της BSF αποτελεί μια χρηματοοικονομική υποχρέωση. Η χρηματοοικονομική αυτή υποχρέωση, επιμετρείται σύμφωνα με το ΔΛΠ 39, στο αποσβεστέο κόστος με τη χρήση της μεθόδου του αποτελεσματικού επιτοκίου.

Σε επίπεδο Ομίλου, το BSAO και ATTMO, λειτουργούν συμπληρωματικά, μιας και οι κάτοχοι των ομολογιών μπορούν είτε να επιλέξουν να διακρατήσουν τις ομολογίες και να λάβουν μετρητά από τον Όμιλο (μέσω της BSF) στη λήξη τους, ή να τις μετατρέψουν (μέσω ανταλλαγής των BSAO με ATTMO) σε μετοχές της Attica.

Στην ολότητά του το χρηματοοικονομικό μέσο αυτό είναι ένα σύνθετο χρηματοοικονομικό μέσο και ιδιαίτερα ένα μετατρέψιμο δάνειο, το οποίο λόγω του ότι δεν πληρεί τον κανόνα «fixed for fixed» του ΔΛΠ 32, στο σύνολό του (και το στοιχείο του δανείου και το ενσωματωμένο παράγωγο με τη μορφή του δικαιώματος μετατροπής) αποτελεί μια χρηματοοικονομική υποχρέωση η οποία επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων.

γ) Χρηματοοικονομικά μέσα αντιστάθμισης κινδύνου

Σε περίπτωση που ο Όμιλος χρησιμοποιήσει χρηματοοικονομικά μέσα για αντιστάθμιση κινδύνου, αποτιμά στο τέλος κάθε περιόδου την εύλογη αξία του μέσου αντιστάθμισης. Ανάλογα με τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των πράξεων αντιστάθμισης, αυτές χαρακτηρίζονται ως αντιστάθμιση εύλογης αξίας ή ταμειακών ροών.

Για τις αντισταθμίσεις εύλογης αξίας η αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης σε κάθε περίοδο αναφοράς αναγνωρίζεται στα αποτελέσματα, ενώ για τις αντισταθμίσεις ταμειακών ροών και στο βαθμό που κρίνονται αποτελεσματικές, η αποτίμηση του μέσου αντιστάθμισης σε κάθε περίοδο αναφοράς αναγνωρίζεται στην καθαρή θέση και μεταφέρεται στα αποτελέσματα της περιόδου όπου το σχετικό χρηματοοικονομικό μέσο τακτοποιείται.

2.21. Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση

Ταξινόμηση Χρηματοοικονομικών Μέσων Οι λογιστικές αρχές που εφαρμόζει ο Όμιλος απαιτούν την ταξινόμηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, κατά την απόκτησή τους, σε διαφορετικές κατηγορίες:

- Χρηματοοικονομικά μέσα κατεχόμενα για εμπορικούς σκοπούς. Στην κατηγορία αυτή εντάσσονται οι επενδύσεις και τα παράγωγα που δημιουργούνται κυρίως με σκοπό την επίτευξη βραχυπρόθεσμου κέρδους.

- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και υποχρεώσεις σε εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων. Η ταξινόμηση μιας επένδυσης στην κατηγορία αυτή, εξαρτάται από τον τρόπο που αποτιμά η Διοίκηση την αποδοτικότητα και τον κίνδυνο της επένδυσης. Έτσι, στην κατηγορία αυτή εντάσσονται και επενδύσεις που δεν ανήκουν στο εμπορικό χαρτοφυλάκιο αλλά στο χαρτοφυλάκιο επιχειρηματικών συμμετοχών και παρακολουθούνται εσωτερικά, σύμφωνα με τη στρατηγική του Ομίλου, στην εύλογη αξία τους.
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού διακρατούμενα στη λήξη τους. Είναι μη παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με καθορισμένες ή προσδιορισμένες πληρωμές και καθορισμένη λήξη, για τα οποία η Διοίκηση του Ομίλου έχει την πρόθεση και τη δυνατότητα να τα διακρατήσει μέχρι τη λήξη τους.
- Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση. Είναι τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού που η Διοίκηση εκτιμά ότι δεν μπορούν να ταξινομηθούν σε κάποια από τις προαναφερθείσες κατηγορίες.

2.22. Κέρδη ανά μετοχή

Για τον υπολογισμό των βασικών κερδών ανά μετοχή που αναλογεί στους κοινούς μετόχους χρησιμοποιείται κλάσμα το οποίο στον μεν αριθμητή περιλαμβάνει το καθαρό κέρδος ή ζημία της περιόδου από την συνεχιζόμενη εκμετάλλευση μετά την αφαίρεση των προνομιούχων μερισμάτων αν υπάρχουν, στον δε παρονομαστή, το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Για τον υπολογισμό των κερδών ανά μετοχή των ενοποιημένων οικονομικών καταστάσεων, ο αριθμητής του κλάσματος περιλαμβάνει το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί σε επίπεδο Ομίλου στη μητρική μετά την αφαίρεση των μη ελεγχουσών συμμετοχών, στον δε παρονομαστή το σταθμισμένο μέσο αριθμό των κοινών μετοχών που βρίσκονται σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της περιόδου.

Για τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών ανά μετοχή λαμβάνεται υπόψη ο αριθμός τίτλων οι οποίοι δυνητικά θα μπορούσαν να εκδοθούν ενώ το καθαρό κέρδος / (ζημία) της περιόδου προσαρμόζεται κατάλληλα για να συμπεριληφθεί η επίδραση στα αποτελέσματα που θα έχει η έκδοση αυτών των δυνητικών τίτλων.

2.23. Αλλαγές σε λογιστικές πολιτικές

2.23.1. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία έχουν τεθεί σε ισχύ και έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Οι ακόλουθες τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση και η εφαρμογή τους είναι υποχρεωτική από την 01/01/2017 ή μεταγενέστερα.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 7: «Πρωτοβουλία Γνωστοποιήσεων» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 7. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να καταστεί εφικτό για τους χρήστες των οικονομικών καταστάσεων να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Οι τροποποιήσεις απαιτούν από τις οικονομικές οντότητες να παρέχουν γνωστοποιήσεις, οι οποίες θα καθιστούν εφικτό στους επενδυτές να αξιολογούν τις μεταβολές στις υποχρεώσεις που προκύπτουν από χρηματοοικονομικές δραστηριότητες, συμπεριλαμβανομένων των μεταβολών που προκύπτουν από ταμειακές ροές, καθώς και των μη ταμειακών μεταβολών. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 12: «Αναγνώριση Αναβαλλόμενης Φορολογικής Απαιτήσης για μη Πραγματοποιηθείσες Ζημιές» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 12. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να αποσαφηνιστεί ο λογιστικός χειρισμός των αναβαλλόμενων φορολογικών απαιτήσεων για τις μη πραγματοποιηθείσες ζημιές από χρεωστικούς τίτλους που επιμετρώνται στην εύλογη αξία. Οι τροποποιήσεις δεν έχουν επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2017)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Η τροποποίηση η οποία περιλαμβάνεται στον κύκλο αυτόν και έχει εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2017 είναι η εξής: ΔΠΧΑ 12: Αποσαφήνιση του πεδίου εφαρμογής του Προτύπου. Η τροποποίηση δεν έχει επίδραση στις ενοποιημένες /εταιρικές Οικονομικές Καταστάσεις. Οι λοιπές τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον εν λόγω κύκλο και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 αναλύονται στην ακόλουθη ενότητα.

2.23.2. Νέα Πρότυπα, Διερμηνείες, αναθεωρήσεις και τροποποιήσεις υφιστάμενων Προτύπων τα οποία δεν έχουν ακόμα τεθεί σε ισχύ ή δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τα ακόλουθα νέα Πρότυπα, Διερμηνείες και τροποποιήσεις Προτύπων έχουν εκδοθεί από το Συμβούλιο Διεθνών Λογιστικών Προτύπων (IASB), αλλά είτε δεν έχουν ακόμη τεθεί σε ισχύ είτε δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 9 «Χρηματοοικονομικά Μέσα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούλιο του 2014, το IASB προέβη στην τελική έκδοση του ΔΠΧΑ 9. Οι βελτιώσεις που επέφερε το νέο Πρότυπο περιλαμβάνουν τη δημιουργία ενός λογικού μοντέλου για την ταξινόμηση και την επιμέτρηση, ένα ενιαίο προνοητικό μοντέλο για «αναμενόμενες ζημιές» απομείωσης, και επίσης, μία ουσιαστικά αναμορφωμένη προσέγγιση για την λογιστική αντιστάθμιση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει το καινούργιο Πρότυπο χωρίς αναπροσαρμογή της συγκριτικής πληροφόρησης και προέβη κατά την ημερομηνία αναφοράς σε αξιολόγηση του αντίκτυπου της εφαρμογής του ΔΠΧΑ 9. Ακολούθως παρατίθενται τα συμπεράσματα της Διοίκησης αναφορικά με τους βασικούς τομείς όπου αναμένεται να έχει επίδραση το νέο πρότυπο:

Το νέο μοντέλο απομείωσης αξίας απαιτεί την αναγνώριση των προβλέψεων απομείωσης βάσει των αναμενόμενων πιστωτικών ζημιών και όχι μόνο των πραγματοποιημένων πιστωτικών ζημιών, όπως ισχύει σύμφωνα με το ΔΛΠ 39. Ο Όμιλος θα εφαρμόσει την απλοποιημένη προσέγγιση αναφορικά με τις εμπορικές απαιτήσεις. Με βάση την διενεργηθείσα αναλυτική αξιολόγηση, ο Όμιλος συμπέρανε ότι κατά την υιοθέτηση του νέου προτύπου δεν αναμένεται να υπάρξει αρνητική διαφοροποίηση των υφιστάμενων προβλέψεων. Ο Όμιλος βρίσκεται σε διαδικασία τελικών ελέγχων προκειμένου να προσδιοριστεί ο αντίκτυπος από τη μετάβαση στο νέο πρότυπο, ο οποίος σε κάθε περίπτωση δεν αναμένεται να έχει ουσιώδη επίδραση στα οικονομικά μεγέθη της Εταιρείας και του Ομίλου.

Τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία που ο Όμιλος κατέχει σήμερα, θα συνεχίσουν να επιμετρώνται στην ίδια βάση σύμφωνα με το ΔΠΧΑ 9 και κατά συνέπεια δεν αναμένεται σημαντική επίπτωση στην ταξινόμηση και επιμέτρηση των χρηματοοικονομικών στοιχείων του ενεργητικού λόγω της εφαρμογής του νέου ΔΠΧΑ.

Επίσης δεν θα υπάρξει καμία επίδραση αναφορικά και με τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις του Ομίλου. Οι αναμορφωμένοι κανόνες λογιστικής αντιστάθμισης θα εναρμονίσουν την λογιστική αντιμετώπιση των σχέσεων αντιστάθμισης με τις πολιτικές και τις διαδικασίες διαχείρισης κινδύνων του Ομίλου.

Ως εκ τούτου, οι υφιστάμενες σχέσεις αντιστάθμισης του Ομίλου μπορούν να χαρακτηρισθούν ως συνεχιζόμενες με την υιοθέτηση του προτύπου. Ο Όμιλος δεν αναμένεται να έχει επίπτωση στον λογιστικό χειρισμό των σχέσεων αντιστάθμισής του.

Το νέο Πρότυπο προβλέπει επίσης πρόσθετες γνωστοποιήσεις τροποποιώντας παράλληλα τον τρόπο παρουσίασης των πληροφοριών. Ο Όμιλος θα τροποποιήσει καταλλήλως τη φύση, έκταση και δομή των παρεχόμενων γνωστοποιήσεων αναφορικά με τα χρηματοοικονομικά μέσα, προκειμένου να συμμορφωθεί με το νέο πρότυπο.

- **ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Μάιο του 2014, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 15. Το εν λόγω Πρότυπο είναι πλήρως εναρμονισμένο με τις απαιτήσεις που αφορούν στην αναγνώριση των εσόδων σύμφωνα με τις αρχές τόσο των ΔΠΧΑ όσο και των Αμερικανικών Γενικά Παραδεκτών Λογιστικών Αρχών (US GAAP). Οι βασικές αρχές στις οποίες βασίζεται το εν λόγω Πρότυπο είναι συνεπείς με σημαντικό μέρος της τρέχουσας πρακτικής. Το νέο Πρότυπο αναμένεται να βελτιώσει τη χρηματοοικονομική πληροφόρηση, καθιερώνοντας ένα πιο ισχυρό πλαίσιο για την επίλυση θεμάτων που προκύπτουν, ενισχύοντας τη συγκρισιμότητα μεταξύ κλάδων και κεφαλαιαγορών, παρέχοντας πρόσθετες γνωστοποιήσεις και διευκρινίζοντας τον λογιστικό χειρισμό του κόστους των συμβάσεων. Το νέο Πρότυπο έρχεται να αντικαταστήσει το ΔΛΠ 18 «Έσοδα», το ΔΛΠ 11 «Κατασκευαστικές Συμβάσεις», καθώς και ορισμένες Διερμηνείες που σχετίζονται με τα έσοδα. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Διευκρινίσεις στο ΔΠΧΑ 15 «Έσοδα από Συμβάσεις με Πελάτες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Απρίλιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση διευκρινίσεων στο ΔΠΧΑ 15. Οι τροποποιήσεις του ΔΠΧΑ 15 δεν μεταβάλλουν τις βασικές αρχές του Προτύπου, αλλά παρέχουν διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή των εν λόγω αρχών. Οι τροποποιήσεις διευκρινίζουν τον τρόπο με τον οποίο αναγνωρίζεται μία δέσμευση εκτέλεσης σε μία σύμβαση, πώς προσδιορίζεται αν μία οικονομική οντότητα αποτελεί τον εντολέα ή τον εντολοδόχο, και πώς προσδιορίζεται αν το έσοδο από τη χορήγηση μίας άδειας θα πρέπει να αναγνωριστεί σε μία συγκεκριμένη χρονική στιγμή ή με την πάροδο του χρόνου. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 4: «Εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα σε συνδυασμό με το ΔΠΧΑ 4 Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Σεπτέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων στο ΔΠΧΑ 4. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να προσδιοριστεί ο χειρισμός των προσωρινών λογιστικών επιδράσεων λόγω της διαφορετικής ημερομηνίας έναρξης ισχύος του ΔΠΧΑ 9 Χρηματοοικονομικά Μέσα και του υπό έκδοση Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις.

Οι τροποποιήσεις στις υφιστάμενες απαιτήσεις του ΔΠΧΑ 4 επιτρέπουν στις οικονομικές οντότητες των οποίων οι κύριες δραστηριότητες συνδέονται με ασφάλιση να αναβάλλουν την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 έως το 2021 («προσωρινή απαλλαγή»), και επιτρέπουν σε όλους τους εκδότες ασφαλιστικών συμβάσεων να αναγνωρίσουν στα λοιπά συνολικά έσοδα, αντί στα κέρδη ή στις ζημιές, τη μεταβλητότητα που ενδέχεται να προκύψει από την εφαρμογή του ΔΠΧΑ 9 πριν την έκδοση του νέου Προτύπου για τις ασφαλιστικές συμβάσεις («προσέγγιση επικάλυψης»). Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **ΔΠΧΑ 16 «Μισθώσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιανουάριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 16 και αντικαθιστά το ΔΛΠ 17. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός νέου Προτύπου για μισθώσεις που καθορίζει τις αρχές τις οποίες εφαρμόζουν και τα δύο μέρη σε μία σύμβαση - δηλαδή και ο πελάτης («ο μισθωτής») και ο προμηθευτής («ο εκμισθωτής») - για την παροχή σχετικών πληροφοριών για τις μισθώσεις κατά τρόπο που απεικονίζει πιστά αυτές τις συναλλαγές.

Για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ο μισθωτής θα πρέπει να αναγνωρίσει τα περιουσιακά στοιχεία και τις υποχρεώσεις που απορρέουν από τη μίσθωση. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2019. Κατά την ημερομηνία αναφοράς, ο Όμιλος διαθέτει μη ακυρώσιμες λειτουργικές μισθώσεις ύψους Εύρω 3.214 χιλ. Οι εν λόγω δεσμεύσεις, θα οδηγήσουν σε αναγνώριση στοιχείων του ενεργητικού και υποχρεώσεων με βάση τις μελλοντικές πληρωμές και θα έχουν επίδραση στα αποτελέσματα των επόμενων χρήσεων και την ταξινόμηση των ταμειακών ροών στις χρηματοοικονομικές καταστάσεις. Η Διοίκηση βρίσκεται στο στάδιο των τελικών ελέγχων αναφορικά με την αναλυτική διαδικασία αξιολόγησης του κατάλληλου λογιστικού χειρισμού ανά λειτουργική μίσθωση και του ποσοτικού προσδιορισμού της επίδρασης από την υιοθέτηση του νέου προτύπου. Τα τελικά συμπεράσματα από την ως άνω αξιολόγηση, θα οριστικοποιηθούν τους προσεχείς μήνες.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2014-2016», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ. Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν και έχουν εφαρμογή για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2018 είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 1: Διαγραφή των βραχυπρόθεσμων εξαιρέσεων για τους υιοθετούντες για πρώτη φορά τα ΔΠΧΑ, ΔΛΠ 28: Επιμέτρηση μίας συγγενούς ή μίας κοινοπραξίας στην εύλογη αξία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποίηση στο ΔΠΧΑ 2: «Ταξινόμηση και Επιμέτρηση Συναλλαγών Πληρωμής Βασιζόμενων σε Συμμετοχικούς Τίτλους» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Ιούνιο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποίησης περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 2. Σκοπός της εν λόγω τροποποίησης είναι να παράσχει διευκρινίσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό συγκεκριμένων τύπων συναλλαγών πληρωμής βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους. Πιο συγκεκριμένα, η τροποποίηση εισάγει τις απαιτήσεις σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό της επίδρασης των προϋποθέσεων κατοχύρωσης και μη κατοχύρωσης στην επιμέτρηση των πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που διακανονίζονται με μετρητά, τον λογιστικό χειρισμό των συναλλαγών πληρωμών βασιζόμενων σε συμμετοχικούς τίτλους που φέρουν ένα χαρακτηριστικό διακανονισμού σε συμψηφιστική βάση για υποχρέωση παρακράτησης φόρου, καθώς και μία τροποποίηση στους όρους και προϋποθέσεις μίας πληρωμής βασιζόμενης σε συμμετοχικούς τίτλους, η οποία μεταβάλλει την ταξινόμηση της συναλλαγής από διακανονιζόμενη με μετρητά σε διακανονιζόμενη με συμμετοχικούς τίτλους. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση με ημερομηνία έναρξης ισχύος την 01/01/2018.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 40: «Μεταφορές Επενδύσεων σε Ακίνητα από ή σε άλλες κατηγορίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 40. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι να ενισχυθεί η αρχή για τις μεταφορές από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα, ώστε να καθοριστεί ότι (α) μία μεταβίβαση από, ή σε επενδύσεις σε ακίνητα θα πρέπει να πραγματοποιείται μόνο εφόσον υπάρχει μεταβολή στη χρήση του ακινήτου, και (β) μία τέτοια μεταβολή στη χρήση του ακινήτου θα περιελάμβανε την αξιολόγηση του κατά ποσόν το εν λόγω ακίνητο πληροί τα κριτήρια ταξινόμησής του ως επενδυτικό ακίνητο. Η εν λόγω μεταβολή στη χρήση θα πρέπει να υποστηρίζεται από σχετική τεκμηρίωση /αποδεικτικά στοιχεία. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 22 «Συναλλαγές σε Ξένο Νόμισμα και Προκαταβλητέο Αντάλλαγμα» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2018)**

Τον Δεκέμβριο του 2016, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 22. Η εν λόγω Διερμηνεία περιλαμβάνει τις απαιτήσεις σχετικά με τη συναλλαγματική ισοτιμία που θα πρέπει να χρησιμοποιείται κατά την παρουσίαση συναλλαγών σε ξένο νόμισμα (π.χ. συναλλαγές εσόδων) όταν έχει ληφθεί ή δοθεί πληρωμή προκαταβολικά. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 28: «Μακροπρόθεσμες Συμμετοχές σε Συγγενείς και Κοινοπραξίες» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 28. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η παροχή διευκρινίσεων σχετικά με τον λογιστικό χειρισμό των μακροπρόθεσμων συμμετοχών σε μία συγγενή ή κοινοπραξία – στις οποίες δεν εφαρμόζεται η μέθοδος της καθαρής θέσης – βάσει του ΔΠΧΑ 9. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΠΧΑ 9: «Προπληρωθέντα Στοιχεία με Αρνητική Απόδοση» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Οκτώβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΠΧΑ 9. Βάσει των υφιστάμενων απαιτήσεων του ΔΠΧΑ 9, μία οικονομική οντότητα θα επιμετρούσε ένα χρηματοοικονομικό στοιχείο του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων, καθώς το χαρακτηριστικό της «αρνητικής απόδοσης» θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι δημιουργεί ενδεχόμενες ταμειακές ροές οι οποίες δεν αποτελούνται μόνο από πληρωμές κεφαλαίου και τόκου. Βάσει των τροποποιήσεων, οι οικονομικές οντότητες επιτρέπεται να επιμετρούν συγκεκριμένα προπληρωτέα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού με αρνητική απόδοση στο αποσβεσμένο κόστος ή στην εύλογη αξία μέσω των λοιπών συνολικών εσόδων, εφόσον πληρείται μία συγκεκριμένη προϋπόθεση. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017 (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Δεκέμβριο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση «Ετήσιες Βελτιώσεις των ΔΠΧΑ – Κύκλος 2015-2017», η οποία αποτελείται από μία σειρά τροποποιήσεων σε ορισμένα Πρότυπα και αποτελεί μέρος του προγράμματος για τις ετήσιες βελτιώσεις στα ΔΠΧΑ.

Οι τροποποιήσεις που περιλαμβάνονται στον κύκλο αυτόν είναι οι εξής: ΔΠΧΑ 3 - ΔΠΧΑ 11: Συμμετοχικά δικαιώματα που κατείχε προηγουμένως ο αποκτών σε μία από κοινού λειτουργία, ΔΛΠ 12: Επιπτώσεις στον φόρο εισοδήματος από πληρωμές για χρηματοοικονομικά μέσα ταξινομημένα ως στοιχεία των ιδίων κεφαλαίων, ΔΛΠ 23: Κόστη δανεισμού επιλέξιμα για κεφαλαιοποίηση. Οι τροποποιήσεις εφαρμόζονται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 1η Ιανουαρίου 2019. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΕΔΔΠΧΑ 23 «Αβεβαιότητα σχετικά με Χειρισμούς Φόρου Εισοδήματος» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Ιούνιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση μίας νέας Διερμηνείας, της ΕΔΔΠΧΑ 23. Το ΔΛΠ 12 «Φόροι Εισοδήματος» προσδιορίζει τον λογιστικό χειρισμό του τρέχοντος και αναβαλλόμενου φόρου, αλλά δεν προσδιορίζει τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας. Η ΕΔΔΠΧΑ 23 περιλαμβάνει τις επιπρόσθετες του ΔΛΠ 12 απαιτήσεις, προσδιορίζοντας τον τρόπο με τον οποίο θα πρέπει να αντικατοπτρίζονται οι επιπτώσεις της αβεβαιότητας στον λογιστικό χειρισμό των φόρων εισοδήματος. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **Τροποποιήσεις στο ΔΛΠ 19: «Τροποποίηση, Περικοπή ή Διακανονισμός Προγράμματος Καθορισμένων Παροχών» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2019)**

Τον Φεβρουάριο του 2018, το IASB προέβη στην έκδοση τροποποιήσεων περιορισμένου σκοπού στο ΔΛΠ 19, βάσει των οποίων μία οικονομική οντότητα απαιτείται να χρησιμοποιεί επικαιροποιημένες αναλογιστικές παραδοχές κατά τον προσδιορισμό του κόστους τρέχουσας υπηρεσίας και του καθαρού τόκου για την εναπομένουσα περίοδο μετά την τροποποίηση, την περικοπή ή τον διακανονισμό ενός προγράμματος καθορισμένων παροχών. Σκοπός των εν λόγω τροποποιήσεων είναι η ενίσχυση της κατανόησης των οικονομικών καταστάσεων και η παροχή περισσότερο χρήσιμων πληροφοριών στους χρήστες αυτών. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

- **ΔΠΧΑ 17 «Ασφαλιστικές Συμβάσεις» (εφαρμόζεται για ετήσιες περιόδους που ξεκινούν την ή μετά την 01/01/2021)**

Τον Μάιο του 2017, το IASB προέβη στην έκδοση ενός νέου Προτύπου, του ΔΠΧΑ 17, το οποίο αντικαθιστά ένα ενδιάμεσο Πρότυπο, το ΔΠΧΑ 4. Σκοπός του έργου του IASB ήταν η ανάπτυξη ενός ενιαίου Προτύπου βασισμένου στις αρχές (principle-based standard) για τον λογιστικό χειρισμό όλων των τύπων ασφαλιστικών συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένων και των συμβάσεων ανασφάλισης που κατέχει ένας ασφαλιστικός φορέας. Ένα ενιαίο Πρότυπο βασισμένο στις αρχές θα ενισχύσει τη συγκρισιμότητα της χρηματοοικονομικής αναφοράς μεταξύ οικονομικών οντοτήτων, δικαιοδοσιών και κεφαλαιαγορών. Το ΔΠΧΑ 17 καθορίζει τις απαιτήσεις που θα πρέπει να εφαρμόζει μία οικονομική οντότητα στη χρηματοοικονομική πληροφόρηση που σχετίζεται με ασφαλιστικές συμβάσεις που εκδίδει και συμβάσεις ανασφάλισης που κατέχει. Ο Όμιλος θα εξετάσει την επίπτωση όλων των παραπάνω στις Οικονομικές του Καταστάσεις, αν και δεν αναμένεται να έχουν καμία. Τα ανωτέρω δεν έχουν υιοθετηθεί από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

3. Διαχείριση χρηματοοικονομικού κινδύνου

3.1. Παράγοντες χρηματοοικονομικού κινδύνου

Ο Όμιλος εκτίθεται σε χρηματοοικονομικούς κινδύνους, όπως κίνδυνο αγοράς (απρόβλεπτες διακυμάνσεις ισοτιμιών και επιτοκίων) και πιστωτικό κίνδυνο. Γι' αυτό το λόγο επιδιώκει την ελαχιστοποίηση των ενδεχόμενων αρνητικών επιπτώσεων μέσω ενός προγράμματος διαχείρισης κινδύνων.

Η διαχείριση περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, την αναγνώριση, αποτίμηση και αντιστάθμιση των χρηματοοικονομικών κινδύνων. Δεν αποτελεί πολιτική του Ομίλου η εκτέλεση συναλλαγών κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

Τα χρηματοοικονομικά προϊόντα που χρησιμοποιεί ο Όμιλος είναι κυρίως καταθέσεις σε τράπεζες, απαιτήσεις και υποχρεώσεις, δάνεια, συμφωνίες επαναγοράς, χρηματοδοτικές μισθώσεις και παράγωγα χρηματοοικονομικά προϊόντα.

3.1.1 Συναλλαγματικός κίνδυνος

Το νόμισμα λειτουργίας του Ομίλου είναι το Ευρώ.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ & ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΣΕ ΞΕΝΟ ΝΟΜΙΣΜΑ

ΟΜΙΛΟΣ	31/12/2017	31/12/2016
	USD	USD
Ονομαστικά ποσά		
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	392	394
Χρημ/κές υποχρεώσεις	-	-
Βραχυχρόνια έκθεση	392	394
Χρημ/κά περιουσιακά στοιχεία	-	-
Χρημ/κές υποχρεώσεις	-	-
Μακροχρόνια έκθεση	-	-

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων στην περίπτωση που μεταβληθεί η ισοτιμία κατά +/- 10% σε σχέση με τα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία, τις χρηματοοικονομικές υποχρεώσεις και τη συναλλαγματική ισοτιμία Ευρώ / Δολαρίου Αμερικής.

ΟΜΙΛΟΣ	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	10%	-10%	10%	-10%
	31/12/2017		31/12/2016	
	USD		USD	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	30	-30	37	-37
Καθαρή Θέση	30	-30	37	-37

Κατά τα λοιπά, ο Όμιλος επηρεάζεται από τις συναλλαγματικές ισοτιμίες στο βαθμό που τα ναυτιλιακά καύσιμα που αγοράζει για τη λειτουργία των πλοίων του διαπραγματεύονται διεθνώς σε Δολάρια Η.Π.Α.

Επίσης, ο Όμιλος έχει επενδύσει στην εταιρεία AML της οποίας το νόμισμα είναι σε Ντίρχαμ Μαρόκου. Η εν λόγω επένδυση επηρεάζεται από τις μεταβολές της σχετικής ισοτιμίας.

3.1.2. Πιστωτικός κίνδυνος

Ο Όμιλος έχει διαδικασίες πιστωτικού ελέγχου με σκοπό την ελαχιστοποίηση των επισφαλειών.

Σχετικά με τον πιστωτικό κίνδυνο που απορρέει από άλλες χρηματοοικονομικές απαιτήσεις, η έκθεση του Ομίλου στον πιστωτικό κίνδυνο προκύπτει από αθέτηση του αντισυμβαλλόμενου σε μια μέγιστη έκθεση όμοια με αυτή του τρέχοντος λογαριασμού των χρηματοοικονομικών απαιτήσεων.

Ο Όμιλος έχει ορίσει πιστωτικά όρια και συγκεκριμένους όρους πιστωτικής πολιτικής για όλες τις κατηγορίες των πελατών του.

Επίσης, ο Όμιλος με σκοπό την καλύτερη εξασφάλιση του έχει λάβει εγγυητικές επιστολές τραπεζής από τους μεγαλύτερους κεντρικούς πράκτορες έκδοσης εισιτηρίων.

Η έκθεση του Ομίλου όσον αφορά τον πιστωτικό κίνδυνο περιορίζεται στα χρηματοοικονομικά περιουσιακά στοιχεία (μέσα) τα οποία την ημερομηνία του Ισολογισμού αναλύονται ως εξής:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2016</u>	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2016</u>
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	4.433	5.877	-	-
Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	44.099	51.220	2.182	1.225
Εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις	47.278	41.862	2	59
Σύνολο	<u>95.810</u>	<u>98.959</u>	<u>2.184</u>	<u>1.284</u>

Για τις εμπορικές και λοιπές απαιτήσεις, ο Όμιλος δεν εκτίθεται σε σημαντικούς πιστωτικούς κινδύνους. Τα υπόλοιπα των εμπορικών απαιτήσεων που είναι μεν σε καθυστέρηση αλλά δεν έχουν απομειωθεί, παρουσιάζονται στον παρακάτω πίνακα.

	<u>31-12-17</u>	<u>31-12-16</u>
< 90 ημέρες	-	-
91 - 180 ημέρες	-	-
181 - 360 ημέρες	1.567	2.603
> 360 ημέρες	-	-
Σύνολο	<u>1.567</u>	<u>2.603</u>

3.1.3. Κίνδυνος ρευστότητας

Η συνετή διαχείριση του κινδύνου ρευστότητας προϋποθέτει την επάρκεια χρηματικών διαθεσίμων και την ύπαρξη των αναγκαίων διαθέσιμων πηγών χρηματοδότησης. Ο Όμιλος διαχειρίζεται τις ανάγκες ρευστότητας σε καθημερινή βάση, μέσω της συστηματικής παρακολούθησης των βραχυπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων, καθώς επίσης και μέσω της καθημερινής παρακολούθησης των πραγματοποιούμενων πληρωμών. Παράλληλα, ο Όμιλος παρακολουθεί συνεχώς την ωρίμανση τόσο των απαιτήσεων όσο και των υποχρεώσεων, με αντικειμενικό σκοπό τη διατήρηση μιας ισορροπίας μεταξύ της συνέχειας των κεφαλαίων και της ευελιξίας μέσω της τραπεζικής πιστοληπτικής του ικανότητας (βλέπε σημ.3.1.4. «Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα»).

Η ληκτότητα των χρηματοοικονομικών υποχρεώσεων του Ομίλου και της Εταιρείας κατά την 31/12/2017 και 31/12/2016 αναλύεται στον παρακάτω πίνακα:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΟΜΙΛΟΥ

	31/12/2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	9.798	13.337	198.512	13.872
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	568	600	2.046	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	20.298	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	13.763	-	-	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	-	-	-	-
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	-	-	-	-
Σύνολο	44.427	13.937	200.558	13.872

	31/12/2016			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Μακροπρόθεσμος δανεισμός	14.759	9.798	182.189	44.403
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικών μισθώσεων	525	555	3.214	-
Εμπορικές υποχρεώσεις	18.057	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες / μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις	15.517	-	-	-
Βραχυπρόθεσμος δανεισμός	-	-	-	-
Παράγωγα χρημ/κά μέσα	-	-	-	-
Σύνολο	48.858	10.353	185.403	44.403

ΠΙΝΑΚΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

	31/12/2017			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές υποχρεώσεις	129	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	206	-	-	-
Σύνολο	335	-	-	-

	31/12/2016			
	Βραχυπρόθεσμες		Μακροπρόθεσμες	
	Εντός 6 μηνών	6 έως 12 μήνες	1 έως 5 έτη	Πάνω από 5 έτη
Εμπορικές υποχρεώσεις	20	-	-	-
Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις	169	-	-	-
Σύνολο	189	-	-	-

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2017 ανήλθε σε Ευρώ 238.733 χιλ.

3.1.4. Πρόσθετοι κίνδυνοι από την επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα

Με την Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου της 28.6.2015 οι Ελληνικές τράπεζες τέθηκαν σε αργία ενώ ταυτόχρονα επιβλήθηκαν έλεγχοι στη κίνηση κεφαλαίων (capital controls) με απόφαση του Υπουργείου Οικονομικών. Η τραπεζική αργία έληξε στις 20.7.2015 ενώ οι έλεγχοι στη κίνηση κεφαλαίων παραμένουν σε ισχύ.

Την 14/8/2015 το Ελληνικό Κοινοβούλιο ενέκρινε την κύρωση του σχεδίου σύμβασης οικονομικής ενίσχυσης της Ελλάδας από τον Ευρωπαϊκό Μηχανισμό Σταθερότητας και ρυθμίσεις για την υλοποίηση της συμφωνίας χρηματοδότησης, ενώ την 19/8/2015 υπεγράφη η Σύμβαση Χρηματοδοτικής Διευκόλυνσης μεταξύ της Ελληνικής Δημοκρατίας και του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Σταθερότητας.

Η επιβολή κεφαλαιακών ελέγχων στην Ελλάδα ενδέχεται να επιβαρύνει τους κάτωθι κινδύνους:

Κίνδυνος Αγοράς

Λόγω των capital controls, ενδέχεται να επηρεασθεί το μεταφορικό έργο του Ομίλου, τόσο στη διακίνηση φορτηγών οχημάτων όσο και στη διακίνηση των επιβατών χωρίς μέχρι σήμερα να έχει προκύψει κάποια σημαντική μεταβολή στο σύνολο του μεταφορικού έργου. Επίσης, θα πρέπει να συνεκτιμηθεί και η πιθανότητα περιορισμού στη χώρα μας, λόγω των capital controls, των εισαγωγών –εξαγωγών, γεγονός που εκτιμάται ότι θα επηρεάσει το μεταφορικό έργο των γραμμών της Αδριατικής θάλασσας.

Προμηθευτές/ Λήψη αγαθών-υπηρεσιών από το εξωτερικό

Οι επιβαλλόμενοι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται να δημιουργήσουν καθυστερήσεις στην πληρωμή προμηθευτών ή γενικότερα να δυσχεράνουν την εξυπηρέτηση των υποχρεώσεων στο εξωτερικό. Οι καθυστερήσεις οι οποίες σημειώθηκαν μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών καταστάσεων δεν είναι σημαντικές και οφείλονται στις χρονοβόρες διαδικασίες που έχουν υιοθετηθεί από το ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Επισημαίνεται ότι ο Όμιλος, λόγω των μακροχρόνιων συνεργασιών του, δεν έχει αντιμετωπίσει κάποιο πρόβλημα στη λήψη αγαθών – υπηρεσιών από τους προμηθευτές του εξωτερικού.

Πιστωτικός κίνδυνος

Λόγω των περιορισμών στην κίνηση κεφαλαίων ενδέχεται κάποιος αντισυμβαλλόμενος να μην είναι σε θέση να εκπληρώσει τις υποχρεώσεις του. Μέχρι την ημερομηνία έγκρισης των Οικονομικών καταστάσεων δεν έχουν παρατηρηθεί περιπτώσεις αθέτησης υποχρεώσεων από πελάτες, πέραν της συνήθους συναλλακτικής πρακτικής του Ομίλου.

Η Διοίκηση του Ομίλου αξιολογεί σε διαρκή βάση το συνεχώς εξελισσόμενο οικονομικό περιβάλλον και προβαίνει στις απαιτούμενες ενέργειες με σκοπό τη διασφάλιση των συμφερόντων του Ομίλου και την ελαχιστοποίηση τυχόν επιπτώσεων που μπορεί να υπάρξουν στην οικονομική του κατάσταση.

3.1.5. Κίνδυνος Διακύμανσης Επιτοκίων

Ο Όμιλος είναι εκτεθειμένος στις μεταβολές της αγοράς του επιτοκίου όσον αφορά τον τραπεζικό δανεισμό του, ο οποίος υπόκειται σε μεταβλητό ποσοστό επιτοκίου. (βλ. σημείωση 7.29).

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια λογική μεταβολή του επιτοκίου της τάξεως του +1% ή -1%. Οι αλλαγές στα επιτόκια εκτιμάται ότι κινούνται σε μία λογική βάση σε σχέση με τις πρόσφατες συνθήκες της αγοράς.

Ανάλυση ευαισθησίας

	Μεταβλητή		Μεταβλητή	
	1%	-1%	1%	-1%
	<u>31/12/2017</u>		<u>31/12/2016</u>	
Αποτέλεσμα χρήσης (προ φόρων)	-2.387	2.387	-2.554	2.554
Καθαρή Θέση	-2.387	2.387	-2.554	2.554

3.1.6. Διαχείριση Κεφαλαιουχικού κινδύνου

Ο σκοπός του Ομίλου κατά τη διαχείριση των κεφαλαίων είναι η διασφάλιση της ικανότητας του Ομίλου να συνεχίσει τη δραστηριότητά του ώστε να εξασφαλίζει τις αποδόσεις για τους μετόχους και τα οφέλη των λοιπών μερών τα οποία σχετίζονται με τον Όμιλο και να διατηρεί μια βέλτιστη κεφαλαιακή διάρθρωση ώστε να επιτυγχάνει μείωση του κόστους κεφαλαίου.

Για να διασφαλίσει ή να προσαρμόσει τη σωστή διαχείριση κεφαλαίου, ο Όμιλος, κατόπιν αποφάσεων των αρμοδίων οργάνων, μπορεί να μεταβάλει την μερισματική πολιτική, να εκδώσει νέες μετοχές ή να προβεί σε πώληση περιουσιακών στοιχείων. Καμία αλλαγή δεν έγινε στους στόχους, τις πολιτικές ή διαδικασίες κατά την διάρκεια των ετών που έληξαν 31/12/2017 και 31/12/2016.

Ο Όμιλος παρακολουθεί τα κεφάλαια με βάση το συντελεστή μόχλευσης. Ο εν λόγω συντελεστής υπολογίζεται διαιρώντας τον καθαρό δανεισμό με τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια.

Ο καθαρός δανεισμός υπολογίζεται ως το «Σύνολο δανεισμού» (συμπεριλαμβανομένου «βραχυπρόθεσμου και μακροπρόθεσμου δανεισμού» όπως εμφανίζεται στην Κατάσταση Καθαρής Θέσης) μείον «Ταμειακά διαθέσιμα και ταμειακά ισοδύναμα» μείον «Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση».

Τα συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια υπολογίζονται ως «Ίδια κεφάλαια» όπως εμφανίζονται στην Κατάσταση Καθαρής Θέσης συν τον καθαρό δανεισμό. Σκοπός του Ομίλου είναι η βελτιστοποίηση των κεφαλαίων μέσω της σωστής διαχείρισης των πόρων του.

Οι συντελεστές μόχλευσης στις 31 Δεκεμβρίου 2017 και 2016 αντίστοιχα είχαν ως εξής:

	31/12/2017	31/12/2016
Σύνολο δανεισμού	238.733	255.443
Μείον: Ταμιακά διαθέσιμα και ταμιακά ισοδύναμα	44.099	51.220
Χρηματοοικονομικά στοιχεία διαθέσιμα προς πώληση	-	-
Καθαρός δανεισμός	194.634	204.223
Ίδια κεφάλαια	402.915	401.589
Συνολικά απασχολούμενα κεφάλαια	597.549	605.812
Συντελεστής μόχλευσης	33%	34%

3.1.7. Κίνδυνος Διακύμανσης Τιμών Καυσίμων

Ο Όμιλος, καθώς και το σύνολο των εταιρειών που δραστηριοποιούνται στον ναυτιλιακό κλάδο, επηρεάζονται σημαντικά από τη διακύμανση των τιμών των καυσίμων. Επισημαίνεται ότι το κόστος των ναυτιλιακών καυσίμων και λιπαντικών είναι το σημαντικότερο λειτουργικό κόστος, αντιπροσωπεύει δε για τη χρήση 2017 το 41% περίπου του κόστους πωληθέντων του Ομίλου Attica.

Ο παρακάτω πίνακας παρουσιάζει την ευαισθησία του αποτελέσματος της χρήσης καθώς και των ιδίων κεφαλαίων σε μια μεταβολή των τιμών των καυσίμων κατά 10% σε ετήσια βάση.

Αύξηση/(μείωση) της τιμής	Επίδραση στα κέρδη προ φόρων	Επίδραση στη καθαρή θέση
+/- 10%	-/+ 8.267	-/+ 8.267

Ο Όμιλος έχει προβεί σε πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου.

3.1.8. Ανταγωνισμός

Ο Όμιλος δραστηριοποιείται σε γραμμές όπου υπάρχει έντονος ανταγωνισμός.

Παρατίθεται πίνακας στον οποίο περιέχονται οι γραμμές με έντονο ανταγωνισμό στις οποίες δραστηριοποιήθηκε ο Όμιλος το 2017 καθώς και οι σπουδαιότεροι ανταγωνιστές.

ΓΡΑΜΜΗ	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΕΣ
Αδριατική Θάλασσα	Grimaldi / Minoan Lines
Πειραιάς - Κυκλάδες	Hellenic Seaways / Anek Lines / Aegean Speed Lines / Sea Jets
Πειραιάς - Δωδεκάνησα	Anek Lines
Πειραιάς - Μυτιλήνη	Hellenic Seaways
Πειραιάς - Κρήτη	Minoan Lines

3.2. Προσδιορισμός των εύλογων αξιών

Η εύλογη αξία των χρηματοοικονομικών στοιχείων που διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές προσδιορίζεται από τις δημοσιευμένες τιμές που ισχύουν κατά την ημερομηνία του ισολογισμού.

Για τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού χρησιμοποιείται η τιμή προσφοράς για τα δε χρηματοοικονομικά στοιχεία παθητικού χρησιμοποιείται η τιμή ζήτησης.

Η ονομαστική αξία των εμπορικών απαιτήσεων μετά τις προβλέψεις που τις αφορούν προσεγγίζουν την εύλογη αξία τους.

4. Εύλογη αξία χρηματοοικονομικών μέσων

Ο όμιλος χρησιμοποιεί την παρακάτω ιεραρχία για τον καθορισμό και την γνωστοποίηση της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων ανά τεχνική αποτίμησης:

Επίπεδο 1: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση διαπραγματεύσιμες (μη προσαρμοσμένες) τιμές σε ενεργές αγορές για όμοια περιουσιακά στοιχεία ή υποχρεώσεις.

Επίπεδο 2: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία όλα τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία είναι βασισμένα (είτε άμεσα είτε έμμεσα) σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

Επίπεδο 3: Στοιχεία Ενεργητικού / Υποχρεώσεων που αποτιμώνται στην εύλογη αξία με βάση μοντέλα αποτίμησης στα οποία τα στοιχεία που επηρεάζουν σημαντικά την εύλογη αξία δεν είναι βασισμένα σε παρατηρήσιμα δεδομένα της αγοράς.

4.1. Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα

Τα παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώνται με τη χρήση μοντέλων αποτίμησης βασισμένα σε παρατηρήσιμα στοιχεία της αγοράς.

4.2. Συμμετοχές, αποτιμώμενες σε εύλογες αξίες

Η Εταιρεία σύμφωνα με τα όσα ορίζει το ΔΛΠ 27 «Απλές Οικονομικές Καταστάσεις» αποτιμά τις συμμετοχές της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του ΔΛΠ 39 «Χρηματοοικονομικά Μέσα: Αναγνώριση και Αποτίμηση», στην εύλογή τους αξία.

Στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων, η Εταιρεία διενεργεί τους απαιτούμενους υπολογισμούς αναφορικά με τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των συμμετοχών της.

Οι επενδύσεις που αφορούν στις συμμετοχές της (μη εισηγμένες μετοχές) αποτιμώνται με βάση γενικά αποδεκτά μοντέλα αποτίμησης τα οποία περιλαμβάνουν δεδομένα βασισμένα τόσο σε μη παρατηρήσιμα στοιχεία, όσο και σε παρατηρήσιμα στοιχεία αγοράς.

Η διενεργηθείσα αξιολόγηση για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των χρηματοοικονομικών μέσων που δεν διαπραγματεύονται σε ενεργές αγορές, εστιάζει τόσο σε εξωγενείς όσο και ενδογενείς παράγοντες. Κατά συνέπεια η Εταιρεία στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς:

α) Αναγνωρίζει και αξιολογεί την επικρατούσα κατάσταση στην ελληνική οικονομία.

β) Συγκεντρώνει, αναλύει και παρακολουθεί τις απολογιστικές πληροφορίες απόδοσης, με σημεία αναφοράς την εξέλιξη των χρηματοοικονομικών μεγεθών των εταιρειών στη λήξη κάθε περιόδου αναφοράς.

Η ανάλυση των εν λόγω στοιχείων παρέχει πληροφορίες αναφορικά με την επίτευξη ή μη των επιχειρηματικών στόχων και δεικνύει την τάση για τα αποτελέσματα και την χρηματοοικονομική επίδοση των εταιρειών κατά τη λήξη της ετήσιας περιόδου αναφοράς.

γ) Εξετάζει τις επιχειρηματικές συνθήκες και τις διαθέσιμες πληροφορίες και εκτιμήσεις αναφορικά με τις μετέπειτα εξελίξεις των οικονομικών μεγεθών και τάσεων.

Κατά πάγια τακτική, η Εταιρεία σε κάθε ετήσια ημερομηνία αναφοράς των οικονομικών καταστάσεων προβαίνει σε επανέλεγχο των παραδοχών των επιχειρηματικών σχεδίων των θυγατρικών της, χρησιμοποιώντας ως βάση το επιχειρηματικό σχέδιο που καταρτίζεται στη λήξη της προηγούμενης ετήσιας περιόδου αναφοράς και αφορά σε μετέπειτα οικονομικές περιόδους.

Στην περίπτωση που η χρηματοοικονομική επίδοση της κάθε εταιρείας κατά τη διάρκεια της υπό εξέταση ετήσιας περιόδου αναφοράς δεν παρουσιάζει ουσιώδεις αποκλίσεις με τον προϋπολογισμό της αντίστοιχης περιόδου αλλά και με τις εκτιμήσεις της Διοίκησης αναφορικά με τις μετέπειτα εξελίξεις των εν λόγω οικονομικών μεγεθών, δεν θεωρείται αναγκαίος ο επαναπροσδιορισμός του αρχικού επιχειρησιακού σχεδίου και οι σχετικοί υπολογισμοί για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας περιορίζονται σε μία ανάλυση ευαισθησίας επί των μεταβολών του μεσοσταθμικού κόστους κεφαλαίου.

Σε διαφορετική περίπτωση, ακολουθεί λεπτομερής ανασχεδιασμός και αναθεώρηση του υφιστάμενου επιχειρησιακού σχεδίου προκειμένου να αντικατοπτρίζονται οι τρέχουσες οικονομικές και επιχειρηματικές συνθήκες.

Για τον προσδιορισμό της εύλογης αξίας των συμμετοχών, εκτός από την εκτίμηση των αναμενόμενων ταμειακών ροών όπως αναλύθηκε ανωτέρω, βασική παραδοχή αποτελεί το μέσο σταθμικό κόστος κεφαλαίου (WACC) που χρησιμοποιείται. Για τον προσδιορισμό του σταθμίζεται το κόστος των ιδίων κεφαλαίων και το κόστος του μακροπρόθεσμου δανεισμού και τυχόν επιχορηγήσεις, προκειμένου να υπολογιστεί το κόστος των συνολικών κεφαλαίων.

Οι βασικές παράμετροι προσδιορισμού του σταθμισμένου κόστους κεφαλαίου (WACC) περιλαμβάνουν:

- Την απόδοση μηδενικού κινδύνου επιτοκίου της αγοράς (risk-free return)
- Τον ειδικό κίνδυνο της χώρας (country risk premium):
- Το Equity risk premium.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω, για τα έτη 2018 – 2022 το WACC προσδιορίστηκε σε 10,40%, ενώ για τα μετέπειτα έτη σε 8,40%.

Η αξία που προκύπτει σύμφωνα με τα ανωτέρω, σταθμίζεται με την αξία η οποία προκύπτει βάσει των αναπροσαρμοσμένων (κατά την εύλογη αξία των πλοίων) καθαρών στοιχείων ενεργητικού (net assets value) της κάθε θυγατρικής.

4.3. Λοιπά χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / υποχρεώσεων στην εύλογη αξία

Την 31/12/2017 ο Όμιλος τηρεί μετατρέψιμο ομολογιακό δάνειο το οποίο στην ολότητά του (και το στοιχείο του δανείου και το ενσωματωμένο παράγωγο με τη μορφή του δικαιώματος μετατροπής) αποτελεί μια χρηματοοικονομική υποχρέωση η οποία επιμετράται στην εύλογη αξία μέσω των αποτελεσμάτων (βλ. σημ. 2.20)

Στον πίνακα που ακολουθεί, απεικονίζονται τα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού και των υποχρεώσεων, που αποτιμώνται σε εύλογες αξίες κατά την 31/12/2017.

Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	ΟΜΙΛΟΣ			
	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς			
	31/12/2017	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Επενδύσεις σε θυγατρικές	-	-	-	-
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / παθητικού	-76.428	-	-76.428	-
Παράγωγα χρηματοοικονομικά μέσα	4.433	-	4.433	-
Σύνολο	-71.995	-	-71.995	-

Χρηματοοικονομικά μέσα αποτιμώμενα σε εύλογες αξίες	ΕΤΑΙΡΕΙΑ			
	Αποτίμηση σε εύλογες αξίες στη λήξη της περιόδου αναφοράς			
	31/12/2017	Επίπεδο 1	Επίπεδο 2	Επίπεδο 3
Επενδύσεις σε θυγατρικές	508.193	-	-	508.193
Χρηματοοικονομικά στοιχεία ενεργητικού / παθητικού	-	-	-	-
Σύνολο	508.193	-	-	508.193

5. Ενοποίηση – Κοινοπραξία εσόδων πλοίων

5.1.1. Ενοποίηση θυγατρικών εταιριών του Ομίλου ΑΤΤΙCΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

Οι θυγατρικές εταιρίες ενοποιούνται με τη μέθοδο ολικής ενσωμάτωσης. Στη σημείωση 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες» παρουσιάζεται ο αναλυτικός πίνακας των θυγατρικών εταιριών του Ομίλου.

Δεν έχει γίνει μεταβολή στη μέθοδο ενσωμάτωσης κάποιας εκ των εταιριών του Ομίλου.

Δεν υπάρχουν εταιρίες που ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις για πρώτη φορά στην τρέχουσα περίοδο, ενώ δεν είχαν ενσωματωθεί είτε στην αμέσως προηγούμενη περίοδο είτε στην αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης.

Δεν υπάρχουν εταιρίες που δεν ενσωματώθηκαν στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις στην τρέχουσα περίοδο ενώ είχαν ενσωματωθεί είτε στην αμέσως προηγούμενη περίοδο είτε στην αντίστοιχη περίοδο της προηγούμενης χρήσης με εξαίρεση την 100% θυγατρική εταιρεία ΑΤΤΙCΑ PREMIUM Α.Ε. η οποία εκκαθαρίστηκε στο 2017 χωρίς να επηρεάσει τα αποτελέσματα του Ομίλου για τη χρήση 2017.

Δεν υπάρχουν εταιρίες του Ομίλου οι οποίες δεν ενσωματώνονται στις ενοποιημένες οικονομικές καταστάσεις.

5.1.2. Ενοποίηση συγγενών εταιριών / Κοινοπραξιών

Ο Όμιλος Attica, μέσω της κατά 100% θυγατρικής του ΝΟΡΝΤΙΑ Ν.Ε. την 28/10/2016 προέβη στην απόκτηση ποσοστού 49 % της εταιρείας «AFRICA MOROCCO LINKS» (AML) με έδρα στη Ταγγέρη του Μαρόκου, αντιτιμήματος € 45 χιλ. Η εν λόγω επένδυση ενοποιείται στον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Επίσης, εντός του Α' εξαμήνου 2017 πραγματοποιήθηκαν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου στην συγγενή εταιρεία Africa Morocco Links συνολικού ύψους Ευρώ 11.947 χιλ. εκ των οποίων ο Όμιλος ΑΤΤΙCΑ συμμετείχε με το ποσό Ευρώ 5.854 χιλ. (ποσό Ευρώ 1 εκατ. καταβλήθηκε με μετρητά ενώ ποσό Ευρώ 4.854 χιλ. με κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων). Η εν λόγω επένδυση ενοποιείται στον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

5.2. Σύμβαση του Ομίλου ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ με τον Όμιλο ANEK

Ο Όμιλος συμμετέχει μαζί με τον Όμιλο ANEK A.E. στην κοινοπραξία εσόδων «ANEK AE – SUPERFAST ENDEKA (HELLAS) INC & ΣΙΑ» με σκοπό την εκτέλεση συνδυασμένων δρομολογίων στις διεθνείς γραμμές «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Ανκόνα», «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Μπάρι», «Πάτρα – Ηγουμενίτσα – Βενετία» καθώς και στις ακτοπλοϊκές γραμμές «Πειραιάς – Ηράκλειο» και «Πειραιάς – Χανιά».

Η διάρκεια της Κοινοπραξίας είναι μέχρι 31/5/2020 και ο διακριτικός τίτλος είναι « Γραμμές Κρήτης και Αδριατικής».

6. Γνωστοποιήσεις Συνδεδεμένων μερών

6.1. Διεταιρικές συναλλαγές

Οι σπουδαιότερες εταιρίες του Ομίλου οι οποίες δημιουργούν διεταιρικές συναλλαγές είναι η ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E. & ΣΙΑ, και η διαχειρίστρια εταιρία SUPERFAST FERRIES S.A.

α) Η «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E.& ΣΙΑ» έχει ως σκοπό τον συντονισμό όλων των πλοιοκτητριών εταιρειών του Ομίλου για την από κοινού εξυπηρέτηση τόσο των διεθνών συγκοινωνιακών γραμμών όσο και των γραμμών της Ελληνικής Ακτοπλοΐας.

Ειδικότερα η «ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES N.A.E. & ΣΙΑ» είναι υπεύθυνη, βάσει συμβάσεων, με τις πλοιοκτήτριες εταιρείες των πλοίων του Ομίλου για τα έσοδα και τα κοινά έξοδα των πλοίων που εκτελούν πλόες εσωτερικού.

Στο τέλος κάθε μήνα η Κοινοπραξία μεταφέρει στις πλοιοκτήτριες τα έσοδα - έξοδα που έκανε για λογαριασμό τους.

β) Η διαχειρίστρια εταιρία SUPERFAST FERRIES S.A. έχει περιορισμένο αντικείμενο δραστηριότητας και είναι υπεύθυνη, βάσει συμβάσεων με τις αλλοδαπές πλοιοκτήτριες εταιρείες για διάφορα έξοδα που αφορούν τα πλοία που εκτελούν πλόες εξωτερικού.

Στο τέλος κάθε μήνα η διαχειρίστρια εταιρία μεταφέρει στις πλοιοκτήτριες τα έξοδα που έκαναν για λογαριασμό τους.

Η διαχειρίστρια εταιρία, SUPERFAST FERRIES S.A., είναι 100% θυγατρική εταιρία της ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

Οι διεταιρικές συναλλαγές για τη χρήση 2017 έχουν ως εξής:

Οι 100% θυγατρική εταιρία ATTICA FERRIES N..A.E. κατέβαλε προς την μητρική εταιρεία Ευρώ 2.000 χιλ., για μερική εξόφληση μερισμάτος χρήσης 2016.

Επίσης, η μητρική εταιρεία έχει απαίτηση μερισμάτος ύψους Ευρώ 1.110 χιλ. από την 100% θυγατρική εταιρεία ATTICA FERRIES N.A.E.

Η 100% θυγατρική εταιρία BLUE STAR FERRIES NAYΤΙΛΙΑΚΗ A.E. επέστρεψε στη μητρική εταιρία με μείωση μετοχικού της κεφαλαίου το ποσό ύψους Ευρώ 7.400 χιλ.

Η μητρική εταιρία συμμετείχε στην αύξηση των μετοχικών κεφαλαίων των 100% θυγατρικών εταιριών SUPERFAST ONE INC, SUPERFAST TWO INC, SUPERFAST ENDEKA INC και NOPNTIA N.E. και BLUE STAR FERRIES N.A.E. με τα ποσά Ευρώ 1.400 χιλ., Ευρώ 1.900 χιλ., Ευρώ 2.900 χιλ., Ευρώ 1.200 χιλ. και 2 χιλ. αντίστοιχα.

Ο Όμιλος Attica ως αποτέλεσμα των συναλλαγών του με την συγγενή εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS SA είχε έσοδα Ευρώ 4.158 χιλ., έξοδα 274 χιλ., απαιτήσεις Ευρώ 22.944 χιλ. και υποχρεώσεις Ευρώ 274 χιλ.

Τα διαιτηρικά υπόλοιπα μεταξύ των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου στις Ενοποιημένες Οικονομικές καταστάσεις απαλείφονται.

6.1.1. Διαιτηρικές συναλλαγές με εταιρίες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP και του Ομίλου ΤΡΑΠΕΖΑΣ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

	31/12/2017			
	Όμιλος Marfin Investment Group		Όμιλος Τράπεζας Πειραιώς	
	Όμιλος	Εταιρία	Όμιλος	Εταιρία
Έσοδα	10.724	-	25	4
Έξοδα	2.747	-	1.693	1
Απαιτήσεις	3.739	-	12.782	2.149
Υποχρεώσεις	67	-	36.274	-

6.2. Συμμετοχές των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιρειών

α) Συμμετοχές των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιρειών.

Ο κ. Κυριάκος Μάγειρας (Πρόεδρος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) συμμετέχει ως Μέλος σε εταιρείες του Ομίλου MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ.

Ο κ. Σπυρίδων Πασχάλης του Χαραλάμπους (Διευθύνων Σύμβουλος, Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) είναι Μέλος Δ.Σ. στον ΣΥΝΔΕΣΜΟ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ, Μέλος Δ.Σ. του ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ και Μέλος Δ.Σ. στην εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS.

Ο κ. Ηρακλής Σιμιτσιδέλλης του Ιωάννη (Εκτελεστικό Μέλος Δ.Σ.) είναι Μέλος Δ.Σ. στην εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS.

β) Συμμετοχές των μη εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου της ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ στο Διοικητικό Συμβούλιο άλλων εταιρειών.

Το μη εκτελεστικό μέλος κ. Παναγιώτης Θρουβάλας, το μη εκτελεστικό μέλος κ. Γεώργιος Ευστρατιάδης και το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Εμμανουήλ Ξανθάκης συμμετείχαν το 2017 στο Διοικητικό Συμβούλιο της εταιρείας MARFIN INVESTMENT GROUP Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ, καθώς και σε Διοικητικά συμβούλια πολλών άλλων εταιρειών στις οποίες η MIG κατέχει ποσοστό συμμετοχής καθώς και σε άλλες εταιρείες. Στις 16 Μαρτίου 2018 η Εταιρία ανακοίνωσε την απώλεια του Ανεξάρτητου Μη Εκτελεστικού Μέλους του Διοικητικού Συμβουλίου Μανώλη Ξανθάκη.

Το ανεξάρτητο μη εκτελεστικό μέλος κ. Μιχάλης Σακέλλης είναι Πρόεδρος Δ.Σ. του ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ ΕΠΙΒΑΤΗΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ και Μέλος Δ.Σ. του ΝΑΥΤΙΚΟΥ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ ΕΛΛΑΔΟΣ.

6.3. Εγγυήσεις

Η μητρική εταιρεία έχει δώσει εγγυήσεις προς τις δανείστριες τράπεζες για την αποληρωμή των δανείων των πλοίων του Ομίλου ύψους Ευρώ 222.637 χιλ.

6.4. Αμοιβές Ανωτάτων Διευθυντικών Στελεχών και Μελών Διοικητικού Συμβουλίου

	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2016</u>
Βραχυπρόθεσμες παροχές σε διευθυντικά στελέχη*	2.273	2.215
Παροχές μετά την έξοδο από την υπηρεσία	642	0
Παροχές διακοπείσας δραστηριότητας	0	0
Σύνολο	<u>2.915</u>	<u>2.215</u>
	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2016</u>
Αριθμός Βασικών Διευθυντικών Στελεχών	7	7

Ανώτατα διευθυντικά στελέχη είναι εκείνα τα άτομα που έχουν την εξουσία και την ευθύνη για τον σχεδιασμό, τη διοίκηση και τον έλεγχο των δραστηριοτήτων της οικονομικής οντότητας, άμεσα ή έμμεσα.

*Οι βραχυπρόθεσμες παροχές των μελών Δ.Σ. και Διοίκησης περιλαμβάνουν τους μισθούς, τις αμοιβές, τις εργοδοτικές εισφορές και τις λοιπές επιβαρύνσεις.

7. Παρατηρήσεις επί των Οικονομικών Καταστάσεων της περιόδου 1/1- 31/12/2017
7.1. Λειτουργικοί Τομείς - Παρουσίαση Γεωγραφικών τομέων

Ο Όμιλος εφαρμόζει το ΔΠΧΑ 8 «Λειτουργικοί Τομείς» σύμφωνα με τις διατάξεις του οποίου, ο καθορισμός των λειτουργικών τομέων βασίζεται στη «διοικητική προσέγγιση» και επιβάλλει η πληροφόρηση που γνωστοποιείται εξωτερικά να είναι αυτή που βασίζεται στην εσωτερική πληροφόρηση. Το Διοικητικό Συμβούλιο της Εταιρείας συνιστά τον κύριο λήπτη επιχειρηματικών αποφάσεων του Ομίλου.

Για τους σκοπούς παρουσίασης των λειτουργικών τομέων θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο Όμιλος δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία σε διάφορες γεωγραφικές περιοχές.

Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, για σκοπούς πληροφόρησης των τομέων, ο Όμιλος χρησιμοποίησε την γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται .

Η γεωγραφική κατάτμηση της δραστηριότητας του Ομίλου γίνεται ως εξής :

- α) Ελληνικές Ακτοπλοϊκές Γραμμές
- β) Αδριατική Θάλασσα

Τα πλοία του Ομίλου εξυπηρετούν τους επιβάτες και τα Ι.Χ. οχήματα, που αποτελούν ουσιαστικά την τουριστική κίνηση, καθώς και τα φορτηγά αυτοκίνητα που διακινούν την εμπορευματική κίνηση.

Η τουριστική κίνηση χαρακτηρίζεται από έντονη εποχικότητα με υψηλότερη κίνηση τους μήνες Ιούλιο έως Σεπτέμβριο και χαμηλότερη για τους μήνες Νοέμβριο έως Φεβρουάριο. Αντίθετα, η εμπορευματική κίνηση εμφανίζεται κατανομημένη καθ' όλη τη διάρκεια του έτους με πολύ μικρότερη εποχικότητα.

Τα αποτελέσματα και τα λοιπά στοιχεία πληροφόρησης κατά τομέα για την περίοδο 1/1 – 31/12/2017 έχουν ως εξής :

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	1/1-31/12/2017			
	Ελληνική Ακτοπλοία	Αδριατική Θάλασσα	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Αποτελεσμάτων				
Ναύλοι	176.242	83.594	-	259.836
Πωλήσεις επί των πλοίων	7.208	4.497	-	11.705
Σύνολο κύκλου εργασιών	<u>183.450</u>	<u>88.091</u>	-	<u>271.541</u>
Λειτουργικά έξοδα πλοίων	-137.956	-73.559	-	-211.515
Έξοδα Διοίκησης & Διάθεσης	-27.119	-11.016	-1.290	-39.425
Άλλα έσοδα/έξοδα	4.495	519	-	5.014
Λειτουργικό αποτέλεσμα	<u>22.870</u>	<u>4.035</u>	<u>-1.290</u>	<u>25.615</u>
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-14.611	-4.725	-2	-19.338
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	2.035	762	-	2.797
Κέρδη / (ζημιές) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης			-7.520	-7.520
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	40.400	11.246	-1.288	50.358
Κέρδη/(ζημιές) προ φόρων	10.294	72	-8.812	1.554
Φόρος εισοδήματος	-283	-24	-	-307
Κέρδη/(ζημιές) μετά από φόρους	10.011	48	-8.812	1.247
Γεωγραφική κατανομή πελατών				
Ελλάδα	242.372			
Ευρώπη	22.553			
Τρίτες Χώρες	6.616			
Σύνολο ναύλων & τουριστικών υπηρεσιών	<u>271.541</u>			

Γεωγραφικός Τομέας	1/1-31/12/2017			
	Ελληνική Ακτοπλοία	Αδριατική Θάλασσα	Λοιπά	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων				
Αξίες πλοίων αρχής περιόδου	371.459	174.192	-	545.651
Προσθήκες στην αξία πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	445	155	-	600
Μεταδρομολόγηση πλοίων	-	-	-	-
Αγορές πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	-	-	-	-
Πωληθέντα πλοία	-	-	-	-
Απομιώσεις πλοίων περιόδου	-	-	-	-
Αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	2.035	762	-	2.797
Αποσβέσεις	-17.445	-6.446	-	-23.891
Αναπόσβεστο υπόλοιπο πλοίων τη 31/12	<u>356.494</u>	<u>168.662</u>	-	<u>525.157</u>
Λοιπές αναπόσβεστες ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	-	1.916	1.916
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων ομίλου	<u>356.494</u>	<u>168.662</u>	<u>1.916</u>	<u>527.073</u>
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	183.091	55.642	-	238.733

* Στη στήλη Λοιπά συμπεριλαμβάνονται η μητρική εταιρία καθώς και στοιχεία που δεν μπορούν να κατανεμηθούν.

Πίνακας συμφωνίας Συνόλου Ενεργητικού και Συνόλου Υποχρεώσεων του Ομίλου της 31/12/2017

Αναπόσβεστη αξία ενσωμάτων παγίων	Ευρώ	527.073
Μη καταμεληθέντα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	Ευρώ	<u>152.279</u>
Σύνολο ενεργητικού	Ευρώ	679.352
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις		
Μη καταμεληθέντα λοιπά στοιχεία παθητικού	Ευρώ	<u>37.704</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	Ευρώ	276.437

Τα αποτελέσματα και τα λοιπά στοιχεία πληροφόρησης κατά τομέα για την χρήση 1/1-31/12/16 έχουν ως εξής:

ΟΜΙΛΟΣ

Γεωγραφικός Τομέας	1/1-31/12/2016			
	Ελληνική Ακτοπλοία	Αδριατική Θάλασσα	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Αποτελεσμάτων				
Ναύλοι	175.945	81.916	-	257.861
Πωλήσεις επί των πλοίων	7.017	3.736	-	10.753
Σύνολο κύκλου εργασιών	<u>182.962</u>	<u>85.652</u>	-	<u>268.614</u>
Λειτουργικά έξοδα πλοίων	-120.987	-66.772	-	-187.759
Έξοδα Διοίκησης & Διάθεσης	-26.416	-10.330	-1.041	-37.787
Άλλα έσοδα/έξοδα	2.528	618	10	3.156
Λειτουργικό αποτέλεσμα	<u>38.087</u>	<u>9.168</u>	<u>-1.031</u>	<u>46.224</u>
Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα	-18.476	-6.435	4	-24.907
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	1.777	274	-	2.051
Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις εννοπιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης		-	-2.412	-2.412
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων, χρηματοδοτικών, επενδυτικών αποτελεσμάτων και αποσβέσεων	54.746	16.307	-1.021	70.032
Κέρδη/(ζημίες) προ φόρων	21.388	3.007	-3.439	20.956
Φόρος εισοδήματος	-676	-29	-	-705
Κέρδη/(ζημίες) μετά από φόρους	20.712	2.978	-3.439	20.251
Γεωγραφική κατανομή πελατών				
Ελλάδα	241.022			
Ευρώπη	20.697			
Τρίτες Χώρες	6.895			
Σύνολο ναύλων & τουριστικών υπηρεσιών	<u>268.614</u>			
1/1-31/12/2016				
Γεωγραφικός Τομέας	Ελληνική Ακτοπλοία	Αδριατική Θάλασσα	Λοιπά*	Σύνολο
Στοιχεία Ενεργητικού και Υποχρεώσεων				
Αξίες πλοίων αρχής περιόδου	386.263	178.890	-	565.153
Προσθήκες στην αξία πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	257	1.395	-	1.652
Μεταδρομολόγηση πλοίων	-	-	-	-
Αγορές πλοίων στη τρέχουσα περίοδο	-	-	-	-
Κέρδη από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	1.777	274	-	2.051
Πωληθέντα πλοία	-	-	-	0
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	0
Αποσβέσεις πλοίων περιόδου	<u>-16.838</u>	<u>-6.367</u>	-	<u>-23.205</u>
Αναπόσβεστο υπόλοιπο πλοίων τη 31/12	<u>371.459</u>	<u>174.192</u>	-	<u>545.651</u>
Λοιπές αναπόσβεστες ενσώματες ακινητοποιήσεις	-	-	2.257	2.257
Σύνολο περιουσιακών στοιχείων ομίλου	<u>371.459</u>	<u>174.192</u>	<u>2.257</u>	<u>547.908</u>
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες δανειακές υποχρεώσεις	192.512	62.931	-	255.443

*Περιλαμβάνεται η μητρική εταιρεία καθώς και στοιχεία που δεν μπορούν να καταμεληθούν.

Πίνακας συμφωνίας Συνόλου Ενεργητικού και Συνόλου Υποχρεώσεων του Ομίλου της 31/12/2016

Αναπόσβεστη αξία ενσωμάτων παγίων	Ευρώ	547.908
Μη καταμεληθέντα λοιπά στοιχεία ενεργητικού	Ευρώ	<u>146.128</u>
Σύνολο ενεργητικού	Ευρώ	694.036
Μακροπρόθεσμες και βραχυπρόθεσμες	Ευρώ	255.443
Μη καταμεληθέντα λοιπά στοιχεία παθητικού	Ευρώ	<u>37.004</u>
Σύνολο υποχρεώσεων	Ευρώ	292.447

Στα έσοδα από ναύλους εσωτερικού συμπεριλαμβάνονται οι επιδοτήσεις για εκτέλεση δρομολογίων γραμμών εσωτερικού Δημόσιας Υπηρεσίας συνολικού ύψους Ευρώ 11.683 χιλ. για την περίοδο 1/1-31/12/2017 και Ευρώ 13.015 χιλ. για την περίοδο 1/1-31/12/2016.

Δεν υπάρχουν εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των τομέων.

Ως πάγια περιουσιακά στοιχεία παρουσιάζονται οι αξίες των πλοίων που δραστηριοποιούνται σε κάθε γεωγραφικό τομέα.

7.2. Κόστος Πωληθέντων – Έξοδα Διοίκησης – Έξοδα Διάθεσης

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ανάλυση του κόστους πωληθέντων των εξόδων διοίκησης και των εσόδων διάθεσης ανά κατηγορία εξόδου όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε την 31/12 2017 και 2016.

	31/12/2017				ΕΤΑΙΡΕΙΑ Έξοδα Διοίκησης
	Κόστος Πωληθέντων	ΟΜΙΛΟΣ			
		Έξοδα Διοίκησης	Έξοδα Διάθεσης	Σύνολο	
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	46.654	14.955	-	61.609	275
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	618	-	-	618	-
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	23.891	418	-	24.309	1
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	-	434	-	434	1
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	-	1.950	-	1.950	775
Παροχές τρίτων	-	227	-	227	-
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	-	322	-	322	-
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	-	516	-	516	45
Φόροι και τέλη	-	132	-	132	3
Καύσιμα - Λιπαντικά	87.275	-	-	87.275	-
Προβλέψεις	-	0	355	355	-
Ασφάλιστρα	3.672	75	-	3.747	57
Έπισκευές και συντηρήσεις	25.789	819	-	26.608	5
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	-	-	3.060	3.060	-
Προμήθειες πωλήσεων	-	-	15.266	15.266	-
Έξοδα λιμένων	11.082	-	-	11.082	-
Λοιπά έξοδα	8.774	737	-	9.511	128
Δωρεές	-	18	-	18	-
Έξοδα μεταφοράς	-	37	-	37	-
Αναλώσιμα	3.760	104	-	3.864	-
Σύνολο	211.515	20.744	18.681	250.940	1.290

	31/12/2016				ΕΤΑΙΡΕΙΑ
	ΟΜΙΛΟΣ			Σύνολο	
	Κόστος Πωληθέντων	Έξοδα διοίκησης	Έξοδα διάθεσης		
Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους	47.390	13.578	-	60.968	236
Κόστος αποθεμάτων αναγνωρισμένο ως έξοδο	453	-	-	453	-
Αποσβέσεις ενσώματων παγίων	23.205	186	-	23.391	7
Αποσβέσεις ασώματων παγίων	-	417	-	417	3
Αμοιβές και έξοδα τρίτων	-	1.676	-	1.676	445
Παροχές τρίτων	-	280	-	280	-
Έξοδα τηλεπικοινωνιών	-	274	-	274	1
Ενοίκια λειτουργικών μισθώσεων	-	509	-	509	53
Φόροι και τέλη	-	234	-	234	92
Καύσιμα - Λιπαντικά	65.368	-	-	65.368	-
Προβλέψεις	-	-	1.003	1.003	-
Ασφάλιστρα	4.034	88	-	4.122	66
Έπισκευές και συντηρήσεις	21.362	708	-	22.070	4
Έξοδα διαφήμισης και προώθησης	-	-	2.880	2.880	-
Προμήθειες πωλήσεων	-	-	14.906	14.906	-
Έξοδα λιμένων	10.228	-	-	10.228	-
Λοιπά έξοδα	12.053	831	-	12.884	132
Δωρεές	-	51	-	51	-
Έξοδα μεταφοράς	-	40	-	40	-
Αναλώσιμα	3.666	126	-	3.792	-
Σύνολο	187.759	18.998	18.789	225.546	1.039

Η επίδραση της μεταβολής της τιμής των ναυτιλιακών καυσίμων στα αποτελέσματα του Ομίλου όσο και ο τρόπος αντιμετώπισης του κινδύνου αυτού εμφανίζεται στη παράγραφο 3.1.7.

Για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2017, στα έξοδα διοίκησης του Ομίλου περιλαμβάνονται αμοιβές των τακτικών ελεγκτών ύψους Ευρώ 14,4 χιλ που αφορούν σε υπηρεσίες πέραν του ελέγχου των οικονομικών καταστάσεων.

Εντός χρήσης 2017, τα ποσά που αναγνωρίστηκαν στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων του Ομίλου και της Εταιρείας λόγω συνταξιοδοτικών προγραμμάτων καθορισμένων εισφορών ανέρχονται σε € 642 χιλ. και 38 χιλ, αντίστοιχα. Τα ως άνω ποσά περιλαμβάνονται στο κονδύλι «Αμοιβές, συνταξιοδοτικές και λοιπές παροχές σε εργαζομένους» του παραπάνω πίνακα.

7.3. Λοιπά έσοδα εκμετάλλευσης

Κατωτέρω παρουσιάζεται η ανάλυση για τα άλλα έσοδα εκμετάλλευσης ανά κατηγορία εσόδου όπως αυτά εμφανίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων της χρήσης που έληξε 31/12 2017 και 2016.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Έσοδα από Επιδοτήσεις	205	466	-	-
Αποζημιώσεις	436	-	-	-
Έσοδα από παροχή υπηρεσιών	113	112	-	-
Έσοδα από αχρησιμοποίητες Προβλέψεις	78	98	-	-
Λοιπά έσοδα*	4.182	2.480	-	10
Σύνολο λοιπών εσόδων εκμετάλλευσης	5.014	3.156	-	10

* Τα λοιπά έσοδα περιλαμβάνουν κατά κύριο λόγο έσοδα από την AFRICA MOROCCO LINKS SA.

7.4. Απομείωση στοιχείων ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Απομείωση συμμετοχών	-	-	-	77
Απομείωση ενσώματων περιουσιακών στοιχείων	0	0	-	-
Σύνολο απομείωσης στοιχείων ενεργητικού	0	0	0	77

7.5. Κέρδος από αναστροφή απομείωσης στοιχείων ενεργητικού

Το ποσό των Ευρώ 2.797 χιλ. προέκυψε από την αναστροφή απομειώσεων, οι οποίες απομειώσεις είχαν αναγνωρισθεί σε προηγούμενα έτη στα αποτελέσματα του Ομίλου και αφορούν πλοία. Ποσό Ευρώ 762 χιλ. αφορά πλοίο το οποίο δραστηριοποιείται στο λειτουργικό τομέα της Αδριατικής Θάλασσας ενώ ποσό Ευρώ 2.035 χιλ. αφορά πλοία τα οποία δραστηριοποιούνται στο λειτουργικό τομέα του Εσωτερικού. Αντίστοιχα στο έτος 2016 προέκυψε από την αναστροφή απομειώσεων κέρδος Ευρώ 2.051 χιλ.

Η ανακτήσιμη αξία προσδιορίστηκε στη βάση της εύλογης αξίας μείον τα έξοδα διάθεσης, όπως αυτή εκτιμήθηκε από ανεξάρτητους εκτιμητικούς οίκους.

7.6 Λοιπά χρηματοοικονομικά αποτελέσματα

Ο λογαριασμός «Λοιπά Χρηματοοικονομικά Αποτελέσματα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Παράγωγα:				
Αποτέλεσμα από παράγωγα που δεν θεωρούνται αντισταθμίσεις	-	-	-	-
Αποτέλεσμα από παράγωγα (Καύσιμα)	-1.156	-2.633	-	-
Κέρδη από συναλλαγματικές διαφορές	82	100	-	-
Ζημιές από συναλλαγματικές διαφορές	-95	-60	-1	-
Σύνολο λοιπών χρηματοοικονομικών αποτελεσμάτων	-1.169	-2.593	-1	-

Το στοιχείο «Αποτέλεσμα από παράγωγα» αφορά πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής του καυσίμου.

Οι συναλλαγματικές διαφορές δημιουργήθηκαν κατά κύριο λόγο από την αποτίμηση, την 31/12/2017, των υπολοίπων των διαθεσίμων και των υποχρεώσεων.

7.7. Χρηματοοικονομικά έξοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Τόκοι μακροπρόθεσμων δανείων	1.568	1.870	-	-
Τόκοι βραχυπρόθεσμων δανείων	-	-	-	-
Τόκοι ομολογιακών δανείων	15.613	19.819	-	-
Τόκοι χρηματοοικονομικών μισθώσεων	289	370	-	-
Χρηματοοικονομικό κόστος προεξόφλησης υποχρεώσεων παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	33	38	1	1
Προμήθειες Εγγυητικών Επιστολών	52	60	1	1
Λοιποί τόκοι έξοδα	685	446	3	2
Σύνολο χρηματοοικονομικών εξόδων	18.240	22.603	5	4

Στο στοιχείο «Τόκοι ομολογιακών δανείων» συμπεριλαμβάνεται το χρηματοοικονομικό έξοδο που τυχόν προκύψει από την αποτίμηση σε εύλογη αξία του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου (βλ. παρ. 2.20) που εκδόθηκε Σεπτέμβριο 2014.

7.8. Χρηματοοικονομικά έσοδα

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Έσοδα από τόκους καταθέσεων	29	289	3	9
Λοιποί τόκοι έσοδα	42	-	-	-
Σύνολο χρηματοοικονομικών εσόδων	71	289	3	9

7.9. Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης

Στο στοιχείο «Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης», έχει συμπεριληφθεί το μερίδιο του Ομίλου στα αποτελέσματα της AFRICA MOROCCO LINCS SA (AML), το οποίο ανέρχεται σε ζημιά ποσού Ευρώ 7.520 χιλ.

7.10. Φόροι εισοδήματος

Η φορολόγηση των κερδών του Ομίλου παρουσιάζει ιδιαιτερότητες και για το λόγο αυτό πιστεύουμε ότι η παρακάτω ανάλυση δίνει μια καλύτερη απεικόνιση των φόρων.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Φόρος Ν. 27/75	99	80	-	-
Φόρος εισοδήματος - Λοιποί φόροι	548	596	-	-
Πρόβλεψη φόρου εισοδήματος	-	-	-	-
Αναβαλλόμενη φορολογία	-340	29	-	-
Σύνολο	307	705	-	-

Η σύγκριση των ετήσιων συντελεστών φορολόγησης δεν είναι δυνατή, διότι όπως εξηγείται και στην παράγραφο 2.18 ο φόρος εισοδήματος εξαρτάται από το ύψος των μη ναυτιλιακών κερδών.

Η μητρική εταιρία έχει ελεγχθεί μέχρι και τη χρήση 2008. Για τις χρήσεις 2011 – 2016 έχει ελεγχθεί από τους νόμιμους ελεγκτές και έχει λάβει σχετικές Εκθέσεις Φορολογικής Συμμόρφωσης.

Οι ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις των θυγατρικών εταιρειών του Ομίλου παρουσιάζονται στον πίνακα της παραγράφου 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες».

Οι εταιρίες του Ομίλου ΑΤΤΙCΑ έχουν σχηματίσει συνολική πρόβλεψη Ευρώ 148 χιλ. για τις ανέλεγκτες φορολογικά χρήσεις.

Η μητρική εταιρεία έχει σχηματιστεί αντίστοιχη πρόβλεψη Ευρώ 20 χιλ. Για τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκατεστημένες θυγατρικές εταιρίες του Ομίλου, οι οποίες δεν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα, δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικού ελέγχου.

Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης

Από το 2011 και εφεξής οι εταιρείες του ομίλου που εδρεύουν στην Ελλάδα έχουν ελεγχθεί από νόμιμο ελεγκτή και έχουν λάβει φορολογικά πιστοποιητικά χωρίς επιφύλαξη έως το οικονομικό έτος που έληξε το 2016. Η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών για το έτος του 2017 θα ολοκληρωθεί εντός του δεύτερου εξαμήνου 2018.

Για τις χρήσεις 2011 έως και 2016 η Εταιρεία και οι ελληνικές εταιρείες του ομίλου υπάχθηκαν σε ειδικό φορολογικό έλεγχο που διενεργήθηκε από Ορκωτούς Ελεγκτές Λογιστές παράλληλα με τον έλεγχο της οικονομικής διαχείρισης, με σκοπό τη διαπίστωση της συμμόρφωσης της εταιρείας από κάθε ουσιώδη άποψη, σύμφωνα με το άρθρο 82 του Ν. 2238/1994 και το άρθρο 65Α του Ν.4174/2013 και έλαβαν Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης χωρίς επιφύλαξη. Σημειώνεται ότι σύμφωνα με την εγκύκλιο ΠΟΛ.1006/2016 οι εταιρείες που έχουν υπαχθεί στον ως άνω ειδικό φορολογικό έλεγχο δεν εξαιρούνται από τη διενέργεια του τακτικού φορολογικού ελέγχου από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές και για το λόγο αυτό οι χρήσεις δεν έχουν καταστεί οριστικές. Η διοίκηση της εταιρείας εκτιμά ότι, σε ενδεχόμενους μελλοντικούς επανελέγχους από τις φορολογικές αρχές, εφόσον εάν τελικά διενεργηθούν, δεν θα προκύψουν επιπρόσθετες φορολογικές διαφορές με σημαντική επίδραση στις οικονομικές καταστάσεις.

Για τη χρήση 2017 ο ειδικός έλεγχος για τη λήψη Έκθεσης Φορολογικής Συμμόρφωσης βρίσκεται σε εξέλιξη και δεν αναμένεται κατά την ολοκλήρωσή του να προκύψουν διαφορές με ουσιώδη διαφοροποίηση στις φορολογικές υποχρεώσεις που αποτυπώνονται στις οικονομικές καταστάσεις. Σύμφωνα με την πρόσφατη σχετική νομοθεσία, ο έλεγχος και η έκδοση των φορολογικών πιστοποιητικών, ισχύει για τις χρήσεις 2016 και εφεξής, σε προαιρετική βάση.

Αναφορικά με τις εκτός Ευρωπαϊκής Ένωσης εγκατεστημένες θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου ΑΤΤΙΚΑ οι οποίες δεν έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα δεν υπάρχει υποχρέωση φορολογικού ελέγχου. Οι Ναυτικές Εταιρείες δεν εμπίπτουν στους προαναφερθέντες ελέγχους και ο φορολογικός τους έλεγχος θα διενεργηθεί ως είθισται από τις φορολογικές αρχές.

7.11. Κέρδη ανά μετοχή βασικά

Τα βασικά κέρδη ανά μετοχή υπολογίζονται διαιρώντας το κέρδος ή τη ζημία που αναλογεί στους μετόχους της μητρικής εταιρείας με το μέσο σταθμικό αριθμό κοινών μετοχών σε κυκλοφορία κατά τη διάρκεια της χρήσης.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016	1/1-31/12/2017	1/1-31/12/2016
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	1.247	20.251	1.817	-1.102
Μέσος σταθμικός αριθμός κοινών μετοχών	191.660.320	191.660.320	191.660.320	191.660.320
Βασικά κέρδη / ζημιές ανά μετοχή σε €	0,0065	0,1057	0,0095	-0,0057
Μειωμένα Κέρδη / (ζημιές) ανα μετοχή σε €*	-0,0007	-0,3098	-0,0769	-0,4735

Τα μειωμένα κέρδη ανά μετοχή για την περίοδο 01/01/-31/12/2017 και την αντίστοιχη συγκριτική περίοδο υπολογίστηκαν ως ακολούθως :

α) Υπολογισμός μειωμένων κερδών

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Καθαρά κέρδη / (ζημιές) που αναλογούν στους μετόχους της εταιρείας	1.247	20.251	1.817	-1.102
Επίδραση κερδών / (ζημιών) που προκύπτει λόγω πιθανής μετατροπής	-1.451	-106.456	-23.221	-130.636
Συνολικά καθαρά κέρδη / (ζημιές)	-204	-86.205	-21.404	-131.738

β) Υπολογισμός αριθμού μετοχών

Αριθμός μετοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των Βασικών κερδών / (ζημιών) ανά μετοχή	191.660.320	191.660.320	191.660.320	191.660.320
Πλέον: Αύξηση αριθμού μετοχών από πιθανή εξάσκηση δικαιωμάτων μετατροπής ομολόγων	86.580.087	86.580.087	86.580.087	86.580.087
Αριθμός Μετοχών που χρησιμοποιήθηκαν για τον υπολογισμό των μειωμένων κερδών / (ζημιών) ανά μετοχή	278.240.407	278.240.407	278.240.407	278.240.407

7.12. Ενσώματα πάγια

Επί των πλοίων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας Ευρώ 685.273 χιλ. περίπου για εξασφάλιση των μακροπρόθεσμων δανειακών υποχρεώσεων.

Η ανάλυση των αποσβέσεων εμφανίζεται στον παρακάτω πίνακα.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αποσβέσεις πλοίων	23.891	23.205	-	-
Αποσβέσεις λοιπών ενσώματων και άυλων περιουσιακών στοιχείων	852	603	2	10
Σύνολο	24.743	23.808	2	10

ΟΜΙΛΟΣ
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	861.226	2.496	81	8.706	147	872.656
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-296.073	-2.479	-81	-8.508	-	-307.140
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	565.153	17	0	198	147	565.516
Προσθήκες	1.651	1.778	-	212	91	3.732
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-	-	-	-	-	-
Ανατιζινομήσεις	-	-	-	-	-	-
Αναστροφή απομείωσης*	2.051	-	-	-	-	2.051
Αποσβέσεις περιόδου	-23.205	-58	-	-128	-	-23.391
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	-	-	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	864.928	4.274	81	8.918	238	878.439
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-319.278	-2.537	-81	-8.636	-	-330.531
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	545.650	1.737	0	282	238	547.908
	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακίνητοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	864.928	4.274	81	8.918	238	878.439
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-319.278	-2.537	-81	-8.636	-	-330.531
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	545.650	1.737	0	282	238	547.908
Προσθήκες	600	-	-	124	74	798
Πωλήσεις /αποσύρσεις	-	-	-	-	-	-
Λοιπές μεταφορές	-	-	-	-	-123	-123
Αναστροφή απομείωσης*	2.797	-	-	-	-	2.797
Αποσβέσεις περιόδου	-23.891	-271	-	-145	-	-24.307
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	-	-	0
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	868.325	4.274	81	9.042	189	881.911
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-343.169	-2.808	-81	-8.781	-	-354.838
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	525.156	1.466	0	261	189	527.073

* Βλέπε σημείωση 7.5

ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΕΝΣΩΜΑΤΕΣ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΙΣ

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	-	121	22	283	-	426
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-113	-22	-283	-	-418
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	-	8	0	0	-	8
Προσθήκες	-	5	-	-	3	8
Αποσβέσεις περιόδου	-	-6	-	-	-3	-9
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις από απόκτηση θυγατρικών	-	-	-	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	-	126	22	283	3	434
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-119	-22	-283	-3	-427
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	-	7	0	0	0	7

	Πλοία	Κτίρια και εγκαταστάσεις	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Ακινήτοποιήσεις υπό εκτέλεση	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	-	126	22	283	3	434
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-119	-22	-283	-3	-427
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	-	7	0	0	-	7
Προσθήκες	-	-	-	-	-	0
Αποσβέσεις περιόδου	-	-1	-	-	-	-1
Αποσβέσεις πωληθέντων /αποσυρθέντων	-	-	-	-	-	-
Αποσβέσεις από απόκτηση θυγατρικών	-	-	-	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	-	126	22	283	0	434
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-	-120	-22	-283	0	-428
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	-	6	0	0	0	6

ΟΜΙΛΟΣ
Ενσώματες ακινήτοποιήσεις (με χρηματοοικονομική μίσθωση)

	Πλοία	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	6.519	57	1.050	7.626
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-1.774	-57	-1.050	-2.881
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	4.745	0	0	4.745
Προσθήκες	-	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-1.035	-	-	-1.035
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	6.519	57	1.050	7.626
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-2.809	-57	-1.050	-3.916
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	3.710	0	0	3.710

	Πλοία	Μεταφορικά Μέσα	Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	Σύνολο
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	6.519	57	1.050	7.626
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-2.809	-57	-1.050	-3.916
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	3.710	0	0	3.710
Προσθήκες	-	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-1.035	-	-	-1.035
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	6.519	57	1.050	7.626
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-3.844	-	-1.050	-4.951
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	2.675	0	0	2.675

Οι χρηματοοικονομικές μισθώσεις που παρουσιάζονται στις συνημμένες οικονομικές καταστάσεις, αναλύονται ως εξής:

	<u>31/12/2017</u>
Βραχυπρόθεσμα χρηματοοικονομικά μισθώματα	1.168
Μακροπρόθεσμα χρηματοοικονομικά μισθώματα	<u>2.046</u>
Σύνολο χρηματοοικονομικών μισθωμάτων	<u>3.214</u>

Τα ελάχιστα χρηματοοικονομικά μισθώματα με βάση τις χρηματοοικονομικές μισθώσεις καθώς και η παρούσα αξία των καθαρών ελάχιστων μισθωμάτων την 31^η Δεκεμβρίου 2017 έχουν ως εξής:

	31/12/2017	
	Ελάχιστες πληρωμές	Παρούσα αξία πληρωμών
Εντός του επόμενου έτους	1.369	1.168
Μεταξύ 2-5 ετών	2.168	2.046
Άνω των 5 ετών	0	0
	3.537	3.214
Μείον: Ποσά που αποτελούν χρηματοοικονομικά έξοδα	323	0
Τρέχουσα αξία ελάχιστων μισθωμάτων	3.214	3.214

7.13. Άυλα Περιουσιακά Στοιχεία

Δεν συνέτρεξε περίπτωση απομείωσης της αξίας των Άυλων Παγίων.

ΟΜΙΛΟΣ

Άυλα περιουσιακά στοιχεία

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	153	13.144	13.297
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-11.119	-11.271
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	1	2.025	2.026
Προσθήκες	-	325	325
Αποσβέσεις περιόδου	-	-397	-397
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	153	13.469	13.622
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-11.516	-11.668
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	1	1.953	1.954

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	153	13.469	13.622
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-11.516	-11.668
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	1	1.953	1.954
Προσθήκες	-	387	387
Αποσβέσεις περιόδου	-	-412	-412
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	153	13.856	14.009
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-11.928	-12.080
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	1	1.928	1.929

ΜΗΤΡΙΚΗ
Αύλα περιουσιακά στοιχεία

	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2016	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-152	-177	-329
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2016	1	4	5
Προσθήκες	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-1	-2	-3
Συσσωρευμένες αποσβέσεις θυγατρικής	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2016	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-179	-332
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2016	0	2	2
	Εμπορικά Σήματα	Λογισμικά Προγράμματα	Σύνολα
Λογιστική Αξία την 1/1/2017	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-179	-332
Καθαρή Λογιστική Αξία την 1/1/2017	0	2	2
Προσθήκες	-	-	-
Αποσβέσεις περιόδου	-	-1	-1
Συσσωρευμένες αποσβέσεις θυγατρικής	-	-	-
Λογιστική Αξία την 31/12/2017	153	181	334
Συσσωρευμένες Αποσβέσεις	-153	-180	-333
Καθαρή Λογιστική Αξία την 31/12/2017	0	1	1

Στα άυλα πάγια του Ομίλου συμπεριλαμβάνονται:

α) Τα σήματα, τα οποία αφορούν το κόστος μελετών και το κόστος καταχώρησης στην Ελλάδα και στο εξωτερικό των σημάτων της μητρικής εταιρείας ATTICA A.E. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ καθώς και των σημάτων της SUPERFAST FERRIES και της BLUE STAR FERRIES.

β) Τα λογισμικά προγράμματα, στα οποία συμπεριλαμβάνεται το κόστος ανάπτυξης των συστημάτων κρατήσεων εισιτηρίων, καθώς και το κόστος της αγοράς και ανάπτυξης του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος του Ομίλου.

7.14. Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

	ΕΤΑΙΡΕΙΑ
σε Αξία Κόστους κατά την 01.01.2016	540.789
Αγορές / Αυξήσεις Μ.Κ. Θυγατρικών	11.602
Πωλήσεις / Μειώσεις Μ.Κ. Θυγατρικών	-22.553
Αναπροσαρμογές-Απομειώσεις που καταχωρήθηκαν στη καθαρή θέση	-21.946
Αναπροσαρμογές-Απομειώσεις που καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα	-77
Αξία κατά την 31.12.2016	507.814
σε Αξία Κόστους κατά την 01.01.2017	507.814
Αγορές / Αυξήσεις Μ.Κ. Θυγατρικών	7.403
Πωλήσεις / Μειώσεις Μ.Κ. Θυγατρικών	-7.400
Αναπροσαρμογές-Απομειώσεις που καταχωρήθηκαν στη καθαρή θέση	376
Αναπροσαρμογές-Απομειώσεις που καταχωρήθηκαν στα αποτελέσματα	-
Αξία κατά την 31.12.2017	508.193

Η 100% θυγατρική εταιρία BLUE STAR FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε. επέστρεψε στη μητρική εταιρία με μείωση μετοχικού της κεφαλαίου το ποσό ύψους Ευρώ 7.400 χιλ.

Η μητρική εταιρία συμμετείχε στην αύξηση των μετοχικών κεφαλαίων των 100% θυγατρικών εταιριών SUPERFAST ONE INC, SUPERFAST TWO INC, SUPERFAST ENDEKA INC και NOPNTIA N.E. και BLUE STAR FERRIES N.A.E. με τα ποσά Ευρώ 1.400 χιλ., Ευρώ 1.900 χιλ., Ευρώ 2.900 χιλ., Ευρώ 1.200 χιλ. και 2 χιλ. αντίστοιχα.

Κατωτέρω εμφανίζεται αναλυτικός πίνακας συμμετοχών σε θυγατρικές εταιρείες.

Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες

Η μητρική εταιρεία συμμετέχει σε όλες τις θυγατρικές εταιρείες του Ομίλου κατά 100%. Το είδος συμμετοχής είναι «Άμεση Συμμετοχή» με εξαίρεση την Κοινοπραξία Σούπερφαστ Δώδεκα (Ελλάς) INK & ΣΙΑ, την Κοινοπραξία Blue Star Ferries και την Κοινοπραξία Blue Star Ferries NAE & ΣΙΑ όπου το είδος συμμετοχής είναι «Υπο Ενιαία Διεύθυνση».

Όλες οι εταιρείες ενοποιοούνται με την μέθοδο της ολικής ενσωμάτωσης.

Επωνυμία Θυγατρικής	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	31/12/2017		
			Χώρα εγκατάστασης	Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις*	Ελεγμένες φορολογικές χρήσεις**
NOPNTIA N.E.	0	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-
SUPERFAST FERRIES S.A.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2017	-
SUPERFAST ENDEKA INC.***	33.544	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011/2017	2011-2016
BLUE STAR FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	217.763	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010 / 2017	2011-2016
SUPERFAST ONE INC***	56.867	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2017	2012-2016
SUPERFAST TWO INC***	58.759	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2017	2012-2016
ΑΤΤΙΚΑ ΦΕΡΡΙΣ Ν.Ε.	46.249	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES NAE & ΣΙΑ		0,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2009-2016	-
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	34.453	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-
ΑΤΤΙΚΑ FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	57.534	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2017	2011-2016
Αδρανείς Εταιρείες					
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΠΤΑ Ν.Ε.	48	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ Ν.Ε.	30	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΝΝΕΑ Ν.Ε.	15	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ Ν.Ε.	47	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-
MARIN N.E.	2.283	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-
ΑΤΤΙΚΑ CHALLENGE LTD	0	100,00%	ΜΑΛΤΑ	-	-
ΑΤΤΙΚΑ SHIELD LTD	2	100,00%	ΜΑΛΤΑ	-	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΩΔΕΚΑ (ΕΛΛΑΣ) INK & ΣΙΑ		0,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2009-2017	-
SUPERFAST PENTE INC.***	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2017	2012-2013
SUPERFAST EXI INC.***	470	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2017	2012-2013
SUPERFAST DODEKA INC.***	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2017	2012-2013
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES		0,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2009-2017	-
BLUE STAR FERRIES S.A.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2014	-
WATERFRONT NAVIGATION COMPANY	1	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	-	-
THELMO MARINE S.A.	77	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	-	-
BLUE ISLAND SHIPPING INC.	29	100,00%	ΠΑΝΑΜΑΣ	-	-
STRINTZIS LINES SHIPPING LTD.	22	100,00%	ΚΥΠΡΟΣ	-	-
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΦΕΡΡΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	0	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2017	-

* Από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές. Σημειώνεται ότι, την 31/12/2017 παραγράφηκαν οι χρήσεις έως την 31/12/2011 σύμφωνα με τις διατάξεις της παρ.1 άρθρου 36 Ν.4174/2013.

** Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης από τους νόμιμους ελεγκτές.

*** Οι λιβεριανές εταιρείες οι οποίες έχουν υποκατάστημα στην Ελλάδα και ο φορολογικός έλεγχος αφορά τα υποκαταστήματα.

Αναφορικά με τις εταιρείες του Ομίλου που ελέγχονται φορολογικά από το νόμιμο ελεγκτή, ο φορολογικός έλεγχος για τη χρήση 2017 βρίσκεται σε εξέλιξη και τα σχετικά φορολογικά πιστοποιητικά προβλέπεται να χορηγηθούν μετά τη δημοσίευση των Οικονομικών Καταστάσεων της χρήσης 2017. Αν μέχρι την ολοκλήρωση του φορολογικού ελέγχου προκύψουν πρόσθετες φορολογικές υποχρεώσεις εκτιμάται ότι αυτές δεν θα έχουν ουσιώδη επίδραση στις Οικονομικές Καταστάσεις του Ομίλου.

Η 100% θυγατρική εταιρεία ΑΤΤΙΚΑ PREMIUM Α.Ε. εκκαθαρίστηκε στο 2017 χωρίς να επηρεάσει τα αποτελέσματα του Ομίλου για τη χρήση 2017.

31/12/2016

Επωνυμία θυγατρικής	Αξία Συμμετοχής	% άμεσης συμμετοχής	Χώρα εγκατάστασης	Ανέλεγκτες φορολογικές χρήσεις*	Ελεγμένες φορολογικές χρήσεις**
NORNTIA N.E.	42	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-
SUPERFAST FERRIES S.A.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2016	-
SUPERFAST ENDEKA INC.	29.077	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011	2012-2015
SUPERFAST DODEKA INC.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2016	2012-2013
BLUE STAR FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	244.952	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010	2011-2015
SUPERFAST ONE INC	49.758	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011	2012-2015
SUPERFAST TWO INC	52.418	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011	2012-2015
ΑΤΤΙΚΑ ΦΕΡΡΙΣ Ν.Ε.	27.923	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES ΝΑΕ & ΣΙΑ	0	0,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2009-2016	-
ΑΤΤΙΚΑ FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	66.168	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	-	2011-2015
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	34.453	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-
Αδρανείς Εταιρείες					
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΠΤΑ Ν.Ε.	48	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ Ν.Ε.	30	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΝΝΕΑ Ν.Ε.	15	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ Ν.Ε.	47	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-
MARIN N.E.	2.282	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-
ΑΤΤΙΚΑ CHALLENGE LTD	0	100,00%	ΜΑΛΤΑ	-	-
ΑΤΤΙΚΑ SHIELD LTD	2	100,00%	ΜΑΛΤΑ	-	-
ΑΤΤΙΚΑ PREMIUM Α.Ε.	0	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2011-2016	-
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΩΔΕΚΑ (ΕΛΛΑΣ) INK & ΣΙΑ		0,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2009-2016	-
SUPERFAST RENTE INC.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2016	2012-2013
SUPERFAST EXI INC.	470	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2011 / 2014-2016	2012-2013
ΚΟΙΝΟΠΡΑΞΙΑ BLUE STAR FERRIES		0,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2009-2016	-
BLUE STAR FERRIES S.A.	0	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	2010-2014	-
WATERFRONT NAVIGATION COMPANY	1	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	-	-
THELMO MARINE S.A.	77	100,00%	ΛΙΒΕΡΙΑ	-	-
BLUE ISLAND SHIPPING INC.	29	100,00%	ΠΑΝΑΜΑΣ	-	-
STRINTZIS LINES SHIPPING LTD.	22	100,00%	ΚΥΠΡΟΣ	-	-
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΦΕΡΡΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	0	100,00%	ΕΛΛΑΔΑ	2010-2016	-

* Από τις αρμόδιες φορολογικές αρχές.

** Έκθεση Φορολογικής Συμμόρφωσης από τους νόμιμους ελεγκτές.

Η μητρική εταιρεία όπως αναφέρεται και στη σημείωση (2.2.2) αποτιμά τις συμμετοχές της στην εύλογη αξία (βλ. σημ.4.2).

Κατωτέρω παρουσιάζεται πίνακας μεταβολής των εύλογων αξιών των συμμετοχών την 31/12/2017 και την 31/12/2016 ανά εταιρεία.

Εταιρεία	31-12-17	31-12-16
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΠΤΑ Ν.Ε.	48	48
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΟΚΤΩ Ν.Ε.	30	30
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΕΝΝΕΑ Ν.Ε.	15	15
ΣΟΥΠΕΡΦΑΣΤ ΔΕΚΑ Ν.Ε.	47	47
NORNTIA N.E.	0	42
MARIN N.E.	2.283	2.282
ΑΤΤΙΚΑ SHIELD LTD	2	2
SUPERFAST EXI INC.	470	470
SUPERFAST ENDEKA INC.	33.544	29.077
BLUE STAR FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	217.763	244.952
WATERFRONT NAVIGATION COMPANY	1	1
THELMO MARINE S.A.	77	77
BLUE ISLAND SHIPPING INC.	29	29
STRINTZIS LINES SHIPPING LTD.	22	22
SUPERFAST ONE INC	56.867	49.758
SUPERFAST TWO INC	58.759	52.418
ΑΤΤΙΚΑ ΦΕΡΡΙΣ Ν.Ε.	46.249	27.923
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	34.453	34.453
ΜΠΛΟΥ ΣΤΑΡ ΦΕΡΡΙΣ ΝΑΥΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ	0	
ΑΤΤΙΚΑ FERRIES ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε.	57.534	66.168

7.15. Επενδύσεις σε συγγενείς και κοινοπραξίες

Ο Όμιλος Attica, μέσω της 100% θυγατρικής του NORNTIA N.E. την 28/10/2016 προέβη στην απόκτηση ποσοστού 49 % της εταιρείας «AFRICA MOROCCO LINKS» (AML) με έδρα στη Ταγγέρη του Μαρόκου, αντί τιμήματος € 45 χιλ.

Επίσης, εντός του Α' εξαμήνου 2017 πραγματοποιήθηκαν αυξήσεις μετοχικού κεφαλαίου στην συγγενή εταιρεία Africa Morocco Links συνολικού ύψους Ευρώ 11.947 χιλ. εκ των οποίων ο Όμιλος ΑΤΤΙΚΑ συμμετείχε με το ποσό Ευρώ 5.854 χιλ. (ποσό Ευρώ 1 εκατ. καταβλήθηκε με μετρητά ενώ ποσό Ευρώ 4.854 χιλ. με κεφαλαιοποίηση απαιτήσεων). Η εν λόγω επένδυση ενοποιείται στον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης.

Η ΑΜΛ δραστηριοποιείται στην επιβατηγό ναυτιλία με εκτέλεση δρομολογίων στις γραμμές Μαρόκου – Ισπανίας.

Η εν λόγω επένδυση ταξινομείται ως Κοινοπραξία και ενοποιείται στον Όμιλο με βάση τη μέθοδο της καθαρής θέσης. Στα αποτελέσματα του Ομίλου για την παρούσα χρήση και συγκεκριμένα στο κονδύλι «Κέρδη / (ζημίες) από επιχειρήσεις ενοποιούμενες με τη μέθοδο της καθαρής θέσης», έχει συμπεριληφθεί το μερίδιο του Ομίλου στα αποτελέσματα της ΑΜΛ, το οποίο ανέρχεται σε ζημιά ποσού Ευρώ 7.520 χιλ.

Το ποσό της ζημιάς Ευρώ 7.520 χιλ. που προέκυψε, απομείωσε την αρχική επένδυση ενώ το υπόλοιπο ποσό υποχρέωσης εμφανίζεται συμψηφισμένο στα λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού με απαιτήσεις που έχει ο Όμιλος έναντι της ΑΜΛ.

7.16. Επενδυτικό Χαρτοφυλάκιο

Το στοιχείο «Χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού διαθέσιμα προς πώληση» περιλαμβάνει την αγορά μετοχών της εταιρείας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

7.17. Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία του ενεργητικού

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Εγγυήσεις	340	698	8	58
Λοιπές μακροπρόθεσμες απαιτήσεις	8.224	7.541	-	-
Καθαρή Λογιστική Αξία	8.564	8.239	8	58

Τα Λοιπά μη κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού αφορούν:

α) Ο Όμιλος έχει εντάξει το επενδυτικό σχέδιό του, σχετικά με την παροχή καινοτομικών ηλεκτρονικών επικοινωνιακών και ευρυζωνικών υπηρεσιών ευρείας κλίμακος στο νομό Αττικής συνολικής δαπάνης Ευρώ 3.600 χιλ., σε πρόγραμμα επιχορήγησης των ανωτέρω δαπανών, από το Υπουργείο Οικονομικών.

Για το παραπάνω επενδυτικό σχέδιο ο Όμιλος έχει λάβει έγκριση για επιχορήγηση δαπανών ύψους Ευρώ 1.080 χιλ. δηλαδή ποσοστό 30%.

Η επιχορήγηση αυτή εγκρίθηκε από το Υπουργείο Οικονομικών την 29/06/2007 με αρ. πρωτ. 28347/ΥΠΕ/4/1195/Ε/Ν3299/2000 και πληρεί όλες τις προϋποθέσεις που προβλέπονται από Δ.Λ.Π. 20 «Λογιστική των κρατικών επιχορηγήσεων και γνωστοποίηση της κρατικής υποστήριξης». Ο Όμιλος έχει μέχρι σήμερα εισπράξει το ποσό των Ευρώ 540 χιλ. Ο έλεγχος από τις αρμόδιες αρχές για την εισπράξη του υπόλοιπου ποσού βρίσκεται σε εξέλιξη.

β) Εγγυήσεις ενοικίων γραφείων και εγγυήσεις προς Δημόσιους Οργανισμούς όπως Δ.Ε.Η., Ο.Τ.Ε., κ.λ.π.

γ) Προκαταβολή για την απόκτηση χρηματοοικονομικών μέσων.

7.18. Αναβαλλόμενες φορολογικές απαιτήσεις

Οι αναβαλλόμενοι φόροι εισοδήματος προκύπτουν από τις προσωρινές διαφορές μεταξύ της λογιστικής βάσης και των φορολογικών βάσεων των στοιχείων του ενεργητικού και των υποχρεώσεων για τα μη ναυτικά εισοδήματα.

ΟΜΙΛΟΣ			
	Υπόλοιπο την 1/1/2017	(Χρέωση)/Πίστωση στα αποτελέσματα	Υπόλοιπο την 31/12/2017
Αναβαλλόμενη Φορολογική Απαιτηση / (Υποχρέωση)			
Ενσώματα Πάγια	-1.029	319	-710
Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία του ενεργητικού	-7	7	0
Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις	42	17	59
Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού	-331	295	-36
Λοιπά αποθεματικά	-15		-15
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	51	16	67
Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	1.245	-314	931
Σύνολο	-44	340	296

7.19. Αποθέματα

Ο λογαριασμός «Αποθέματα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

ΟΜΙΛΟΣ

	31/12/2017	31/12/2016
Εμπορεύματα	25	26
Πρώτες Ύλες και λοιπά αναλώσιμα	811	826
Καύσιμα και λιπαντικά	2.470	2.690
Καθαρή Λογιστική Αξία	3.306	3.542

Για τα παραπάνω αποθέματα δεν συνέτρεξε περίπτωση απομείωσης.

7.20. Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις

Ο λογαριασμός «Πελάτες και λοιπές εμπορικές απαιτήσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Εμπορικές Απαιτήσεις από τρίτους	47.019	44.098	-	59
Εμπορικές Απαιτήσεις από συνδεδεμένα μέρη	3.739	3.066	-	-
Επιταγές Εισπρακτέες	13.897	12.196	-	-
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-19.183	-18.906	-	-
Καθαρές Εμπορικές Απαιτήσεις	45.472	40.454	-	59
Προκαταβολές σε προμηθευτές	1.806	1.408	2	-
Σύνολο	47.278	41.862	2	59

Ο Όμιλος αναγνώρισε κατά την περίοδο 1/1-31/12/2017 ζημία Ευρώ 355 χιλ. για πρόβλεψη επισφαλειών. Η ζημία έχει συμπεριληφθεί στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων της παρούσας περιόδου.

Προβλέψεις απομείωσης

	ΟΜΙΛΟΣ	
	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2016</u>
Υπόλοιπο ανοίγματος	-18.906	-18.001
Πρόσθετες προβλέψεις	-355	-1.003
Μειώσεις		
Εισπραχθείσες επισφάλειες	78	98
Υπόλοιπο κλεισίματος	-19.183	-18.906

Η πιστωτική πολιτική του Ομίλου όσον αφορά τις απαιτήσεις από πελάτες έχει ως εξής:

Ελληνική Ακτοπλοΐα

- α) Τα εισιτήρια επιβατών, Ι.Χ. οχημάτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από την ημερομηνία έκδοσης των παραστατικών (τελευταία ημερομηνία κάθε μήνα).
 β) Τα εισιτήρια που αφορούν φορτηγά αυτοκίνητα εξοφλούνται από 2 έως 4 μήνες από την ημέρα έκδοσης των παραστατικών (τελευταία ημερομηνία κάθε μήνα).

Αδριατική

- α) Τα εισιτήρια επιβατών και Ι.Χ. οχημάτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από τους πράκτορες του εξωτερικού και εντός 3 μηνών από τους πράκτορες του εσωτερικού
 β) Τα εισιτήρια φορτηγών αυτοκινήτων εξοφλούνται εντός 2 μηνών από τους πράκτορες του εξωτερικού και εντός 4 μηνών από τους πράκτορες του εσωτερικού από την ημερομηνία έκδοσης των παραστατικών.

Για τις βραχυπρόθεσμες απαιτήσεις δεν απαιτείται προεξόφληση κατά την λήξη της περιόδου. Ο Όμιλος έχει μεγάλο αριθμό πελατών τόσο στο εσωτερικό όσο και στο εξωτερικό και για το λόγο αυτό ο πιστωτικός κίνδυνος είναι πολύ μικρός.

Οι διαδικασίες για την αντιμετώπιση του πιστωτικού κινδύνου αναφέρονται στην παράγραφο 3.1.2.

7.21. Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού

Ο λογαριασμός «Λοιπά κυκλοφορούντα στοιχεία ενεργητικού» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες:

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2016</u>	<u>31/12/2017</u>	<u>31/12/2016</u>
Χρεώστες Διάφοροι	20.765	11.233	1.114	6
Απαιτήσεις Από Δημόσιες Αρχές	784	853	6	
Προκαταβολές και δάνεια στο προσωπικό	386	325		-
Έσοδα χρήσεως εισπρακτέα	0	8		-
Προπληρωθέντα έξοδα	11.788	17.522	26	22
Απαιτήσεις από ασφαλιστές	1.782	1.363		-
Λοιπές Απαιτήσεις	124	170		4
Δεσμευμένες καταθέσεις	1.537	1.646		-
Επιταγές σε τράπεζα	208	314		-
Σύνολα	37.374	33.434	1.146	32
Μείον: Προβλέψεις απομείωσης	-	-	-	-
Καθαρές απαιτήσεις Χρεωστών	37.374	33.434	1.146	32

Το στοιχείο «Χρεώστες Διάφοροι» στον Όμιλο περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο την απαίτηση που έχει ο Όμιλος από την συγγενή εταιρεία AFRICA MOROCCO LINKS SA οι οποίες ενοποιείται με την μέθοδο της καθαρής θέσης. Το στοιχείο «Χρεώστες Διάφοροι» στην μητρική εταιρία αφορά κατά κύριο λόγο απαίτηση μερίσματος από την 100% θυγατρική εταιρεία ATTICA FERRIES N.A.E. ύψους Ευρώ 1.110 χιλ. Το στοιχείο «Προπληρωθέντα έξοδα» περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο τα έξοδα δεξαμενισμού των πλοίων του Ομίλου.

7.22. Παράγωγα χρηματοοικονομικά στοιχεία

Ο Όμιλος έχει προβεί σε πράξεις αντιστάθμισης μέρους του κινδύνου μεταβολής της τιμής καυσίμου. Στο εν λόγω στοιχείο η αποτίμηση απεικονίζεται σε εύλογη αξία.

7.23. Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα

Ο λογαριασμός «Ταμειακά Διαθέσιμα και Ταμειακά Ισοδύναμα» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Μετρητά στο ταμείο	5.308	6.565	26	5
Ταμειακά διαθέσιμα στην τράπεζα	38.791	42.155	2.156	1.220
Βραχυπρόθεσμες προθεσμιακές τραπεζικές καταθέσεις	-	2.500	-	-
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	44.099	51.220	2.182	1.225
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε €	43.770	50.845	2.182	1.225
Ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα	329	375	-	-
Σύνολο Ταμειακών διαθεσίμων και ισοδύναμα	44.099	51.220	2.182	1.225

Ο Όμιλος κατέβαλε το ποσό Ευρώ 24.557 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του, Ευρώ 1.080 χιλ. για την χρηματοοικονομική μίσθωση του πλοίου Blue Galaxy και Ευρώ 5.000 χιλ. για την αγορά 1.250.000 μετοχές της Εταιρείας ΧΕΛΜΕΝΙΚ ΣΗΓΟΥΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ.

Για τους κινδύνους που αφορούν τα ταμειακά διαθέσιμα και ισοδύναμα σε ξένο νόμισμα τα οποία είναι ασήμαντα βλ. παρ. 3.1.1.

Για την ανάλυση του κινδύνου ρευστότητας βλ. παρ. 3.1.3.

7.24. Μετοχικό Κεφάλαιο – Αποθεματικά
α) Μετοχικό Κεφάλαιο

Το μετοχικό κεφάλαιο ανέρχεται σε Ευρώ 57.498 χιλ. διαιρούμενο σε 191.660.320 κοινές ονομαστικές μετοχές, ονομαστικής αξίας Ευρώ 0,30 η κάθε μία.

ΟΜΙΛΟΣ	Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία	Αξία κοινών μετοχών	Υπερ Το Άρτιο
Υπόλοιπα την 1/1/2016	191.660.320	0,30	57.498	290.256
Έκδοση Νέων Μετοχών				
-Κοινές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31/12/2016	191.660.320	0,30	57.498	290.256
Έκδοση Νέων Μετοχών				
-Κοινές	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31/12/2017	191.660.320	0,30	57.498	290.256
ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Αριθμός μετοχών	Ονομαστική αξία	Αξία κοινών μετοχών	Υπερ Το Άρτιο
Υπόλοιπα την 1/1/2016	191.660.320	0,30	57.498	290.256
Έκδοση Νέων Μετοχών				
-Κοινές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31/12/2016	191.660.320	0,30	57.498	290.256
Έκδοση Νέων Μετοχών				
-Κοινές	-	-	-	-
Λοιπές μεταβολές	-	-	-	-
Υπόλοιπα την 31/12/2017	191.660.320	0,30	57.498	290.256

β) Αποθεματικά Εύλογης Αξίας

ΟΜΙΛΟΣ	Αποθεματικά εύλογης αξίας		
	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Αντισταθμίσεις ταμειακών ροών	Σύνολο
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	-	-1.073	-1.073
Αντιστάθμιση Ταμιακών ροών	-	5.127	5.127
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2016	-	4.054	4.054
Αντιστάθμιση Ταμιακών ροών	-	204	204
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	-	4.258	4.258

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Αποθεματικά εύλογης αξίας		
	Αποθεματικά εύλογης αξίας	Αποτίμηση χρηματοοικονομικών μέσων	Σύνολο
Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	143.820	-	143.820
Κέρδη /(Ζημιές) Αποτίμησης μεταφερόμενη απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια	-21.946	-	-21.946
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2016	121.874	-	121.874
Κέρδη /(Ζημιές) Αποτίμησης μεταφερόμενη απ' ευθείας στα ίδια κεφάλαια	376	-	376
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	122.250	-	122.250

γ) Λοιπά αποθεματικά

ΟΜΙΛΟΣ	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
	Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	16.959	8.128	1.467	90.062	-58
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2016	16.959	8.128	1.467	90.062	-58	116.558

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
	Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	16.959	8.128	1.467	90.062	-58
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	560	-	-	2.229	-	2.789
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση ονομαστικής αξίας	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	17.519	8.128	1.467	92.291	-58	119.347

ΟΜΙΛΟΣ	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
	Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2016	13.341	5.388	1.065	9.246	-
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	-	-	-	-	-	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση ονομαστικής αξίας	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2016	13.341	5.388	1.065	9.246	0	29.040

ΕΤΑΙΡΕΙΑ	Τακτικό αποθεματικό	Ειδικά αποθεματικά	Αφορολόγητα αποθεματικά	Λοιπά αποθεματικά	Αποθεματικά Μετατροπής Ισολογισμού	Σύνολα
	Υπόλοιπο ανοίγματος την 1/1/2017	13.341	5.388	1.065	9.246	0
Μεταφορά μεταξύ αποθ/κών και αποτελεσμάτων εις νέον	-	-	-	-	-	-
Μείωση μετοχικού κεφαλαίου με μείωση ονομαστικής αξίας	-	-	-	-	-	-
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	13.341	5.388	1.065	9.246	0	29.040

7.25. Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Αφορούν προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Ο Όμιλος έχει την νομική υποχρέωση για την καταβολή στο προσωπικό εφ' άπαξ αποζημίωσης κατά την ημερομηνία εξόδου κάθε εργαζομένου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδότησης.

Η ανωτέρω υποχρέωση είναι πρόγραμμα καθορισμένων παροχών σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. 19.

Οι παραδοχές οι οποίες χρησιμοποιήθηκαν για την πρόβλεψη παροχών προσωπικού είναι οι ακόλουθες:

	2017	2016
Επιτόκιο προεξόφλησης	1,80%	1,90%
Πληθωρισμός	1,50%	1,50%
Αναμενόμενο ποσοστό μισθολογικών αυξήσεων	2,00%	2,00%

Η ανάλυση της υποχρέωσης αυτής έχει ως εξής :

ΟΜΙΛΟΣ

Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	31/12/2017	31/12/2016
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	2.425	2.168
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	-	-
Σύνολο	2.425	2.168

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	2.168	1.736
Τρέχον κόστος απασχόλησης	107	377
Έξοδο τόκων	33	38
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) στην υποχρέωση	125	17
Παροχές πληρωθείσες	-20	-
Κόστος προϋπηρεσίας	12	-
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	2.425	2.168

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων είναι :

	31/12/2017	31/12/2016
Προγράμματα καθορισμένων παροχών	107	377
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	107	377
Κόστος προϋπηρεσίας	12	-
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	33	38
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	152	415

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2017	31/12/2016
Προγράμματα καθορισμένων παροχών (Μη χρηματοδοτούμενα)	-32	-11
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	-32	-11
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές λόγω εμπειρίας	-93	-6
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	-125	-17

Η επίδραση των μεταβολών σε σημαντικές αναλογιστικές παραδοχές είναι :

	Προεξοφλητικό επιτόκιο	
	0,5%	0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	-142	-107
	Μελλοντικές αυξήσεις μισθών	
	0,5%	0,5%
Αύξηση / (μείωση) στην υποχρέωση καθορισμένων παροχών	186	207

ΜΗΤΡΙΚΗ
Υποχρεώσεις παροχών προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

	31/12/2017	31/12/2016
Μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	59	55
Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις συνταξιοδότησης	-	-
Σύνολο	59	55

Η μεταβολή στην παρούσα αξία της υποχρέωσης για τα καθορισμένα προγράμματα παροχών έχει ως εξής:

	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 1η Ιανουαρίου	55	45
Τρέχον κόστος απασχόλησης	-	9
Έξοδο τόκων	1	1
Αναλογιστικές ζημιές /(κέρδη) στην υποχρέωση	3	-
Παροχές πληρωθείσες	-	-
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
Υποχρέωση καθορισμένων παροχών την 31η Δεκεμβρίου	59	55

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στην κατάσταση αποτελεσμάτων είναι :

	31/12/2017	31/12/2016
Κόστος τρέχουσας απασχόλησης	-	9
Κόστος προϋπηρεσίας	-	-
Καθαρός τόκος πάνω στην υποχρέωση παροχών	1	1
Συνολικά έξοδα αναγνωρισμένα στην Κατάσταση Αποτελεσμάτων	1	10

Τα ποσά που αναγνωρίζονται στα λοιπά συνολικά έσοδα της Κατάστασης Λοιπών Συνολικών Εσόδων είναι:

	31/12/2017	31/12/2016
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές σε χρηματοοικονομικές παραδοχές	1	1
Αναλογιστικά κέρδη /(ζημιές) από μεταβολές λόγω εμπειρίας	2	-1
Συνολικά έσοδα /(έξοδα) αναγνωρισμένα στα λοιπά συνολικά έσοδα	3	0

7.26. Μακροπρόθεσμες Προβλέψεις

Ο Όμιλος έχει σχηματίσει πρόβλεψη ύψους Ευρώ 1.218 χιλ., η οποία αφορά κατά κύριο λόγο προβλέψεις για ενδεχόμενες αποζημιώσεις ναυτικών, οι οποίοι εργάζονταν στα πλοία του Ομίλου.

	Επίδικη Υπόθεση αποζημιώσεων ναυτικών	Λοιπές Προβλέψεις	Σύνολα
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2016	1.218	0	1.218
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	0
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	-	0
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2016	1.218	0	1.218
Υπόλοιπο αρχής την 1/1/2017	1.218	0	1.218
Πρόσθετες προβλέψεις	-	-	0
Χρησιμοποιημένες προβλέψεις	-	-	0
Υπόλοιπο κλεισίματος την 31/12/2017	1.218	0	1.218

7.27. Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός «Προμηθευτές και λοιπές υποχρεώσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Προμηθευτές	18.165	16.370	129	20
Προκαταβολές πελατών	1.408	1.106	-	-
Εμπορικές υποχρεώσεις προς συνδεδεμένα μέρη	67	175	-	-
Λοιπές υποχρεώσεις	658	406	-	-
Σύνολο	20.298	18.057	129	20

7.28. Φόροι εισοδήματος πληρωτέοι

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Φόρος εισοδήματος	621	355	-	-
Πρόβλεψη για έξοδο φόρου από ανέλεγκτες χρήσεις	148	148	20	20
Διαφορές Φορολογικού Ελέγχου	-	-	-	-
Σύνολο	769	503	20	20

7.29. Μακροπρόθεσμες και Βραχυπρόθεσμες Δανειακές υποχρεώσεις.

Ανάλυση υπολοίπων δανειακών υποχρεώσεων.

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31/12/2017	31/12/2016
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	3.214	4.294
Δάνεια με εξασφαλίσεις	69.014	86.399
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	90.077	95.536
Μετατρέψιμα Ομολογιακά δάνεια	76.428	69.214
Μείον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	-24.303	-25.637
Σύνολο μακροπρόθεσμων δανείων	214.430	229.806
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	31/12/2017	31/12/2016
Δάνεια με εξασφαλίσεις	-	-
Τραπεζικός δανεισμός	-	-
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	-	-
Πλέον: Μακροπρόθεσμα δάνεια πληρωτέα την επόμενη χρήση	24.303	25.637
Σύνολο βραχυπρόθεσμων δανείων	24.303	25.637

Ληκτότητα των δανειακών υποχρεώσεων την 31/12/2017	Μεταξύ			Σύνολο
	Εως 1 έτους	1 έτους και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.168	2.046	0	3.214
Δάνεια με εξασφαλίσεις	12.295	42.847	13.872	69.014
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	10.840	79.237	0	90.077
Μετατρέψιμα Ομολογιακά δάνεια	0	76.428		76.428
Δανειακές Υποχρεώσεις	24.303	200.558	13.872	238.733

Ληκτότητα των δανειακών υποχρεώσεων την 31/12/2016	Μεταξύ			Σύνολο
	Εως 1 έτους	1 έτους και 5 ετών	Άνω των 5 ετών	
Υποχρεώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης	1.080	3.214	-	4.294
Δάνεια με εξασφαλίσεις	17.485	49.353	19.561	86.399
Ομολογιακά δάνεια με εξασφαλίσεις	7.072	63.622	24.842	95.536
Μετατρέψιμα Ομολογιακά δάνεια	-	69.214	-	69.214
Δανειακές Υποχρεώσεις	25.637	185.403	44.403	255.443

31/12/2017

€

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

6,88%

-

31/12/2016

€

Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις
Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις

6,63%

-

Οι μεταβολές στις υποχρεώσεις του Ομίλου οι οποίες προέρχονται από χρηματοδοτικές δραστηριότητες έχουν κατηγοριοποιηθεί ως ακολούθως:

	Μακροπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Βραχυπρόθεσμες Δανειακές Υποχρεώσεις	Σύνολο
31/12/2016	229.806	25.637	255.443
Ταμειακές ροές:			
Αποπληρωμές	-	-25.637	-25.637
Μη ταμειακές μεταβολές:			
Μεταβολές στην εύλογη αξία	8.927	-	8.927
Αναταξινόμησης	-24.303	24.303	0
Λοιπές μεταβολές	-	-	0
31/12/2017	214.430	24.303	238.733

Ο Όμιλος κατέβαλε εντός του 2017 το ποσό Ευρώ 24.557 χιλ. για την εξόφληση των δόσεων των μακροπρόθεσμων δανείων του και Ευρώ 1.080 χιλ. για την χρηματοοικονομική μίσθωση του πλοίου Blue Galaxy.

Στο υπολοίπο του μετατρέψιμου ομολογιακού δανείου συμπεριλαμβάνεται και το κόστος επιμέτρησης του στην εύλογη αξία (βλ. παρ. 2.20).

Ο συνολικός δανεισμός του Ομίλου κατά την 31/12/2017 ανήλθε σε Ευρώ 238.733 χιλ.

7.30. Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

Ο λογαριασμός «Λοιπές βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις» περιλαμβάνει τις παρακάτω κατηγορίες.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Ποσά οφειλόμενα σε συνδεδεμένα μέρη	-	-	-	-
Έσοδα επόμενης περιόδου - Επιχορηγήσεις	1.845	2.061	-	-
Ασφαλιστικοί οργανισμοί	1.067	1.649	52	6
Λοιπές υποχρεώσεις από φόρους	6.324	7.105	33	37
Μερίσματα πληρωτέα	-	-		
Υποχρεώσεις προς το προσωπικό	1.520	1.428		-
Δεδουλευμένα έξοδα *	1.908	2.582	17	17
Λοιπές υποχρεώσεις	330	189	84	89
Σύνολο	12.994	15.014	186	149

* Το στοιχείο «Δεδουλευμένα έξοδα» περιλαμβάνει κατά κύριο λόγο προβλέψεις εξόδων εκμετάλλευσης των πλοίων.

8. Ενδεχόμενες απαιτήσεις και υποχρεώσεις

α) Εμπράγματα βάρη

Όπως αναφέρεται και στη παράγραφο 7.12 επί των πλοίων του Ομίλου έχουν εγγραφεί υποθήκες αξίας Ευρώ 685.273 χιλ. για εξασφάλιση των ενυπόθηκων δανείων.

β) Επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές του Ομίλου και της Εταιρείας

Στις 31 Δεκεμβρίου 2017 εκκρεμούν αγωγές έναντι τόσο του Ομίλου όσο και της μητρικής λόγω της απορρόφησης της BLUE STAR NAYΤΙΛΙΑΚΗ Α.Ε. που αφορούν εργατικά, αστικά, ναυτιλιακά θέματα τα οποία αναμένεται ότι δεν θα έχουν σημαντική επίδραση στον Όμιλο αφενώς διότι η πλειοψηφία των υποθέσεων αυτών καλύπτεται από ασφαλιστικές εταιρίες αφετέρου έχουν γίνει οι αντίστοιχες προβλέψεις.

γ) Ανέλεγκτες Φορολογικές χρήσεις

(βλ. παρ. 7.10 «Φόρος Εισοδήματος» και παρ. 7.14 «Επενδύσεις σε θυγατρικές εταιρείες»).

δ) Δοθείσες Εγγυήσεις

Οι εγγυητικές επιστολές που δόθηκαν ως εξασφάλιση για υποχρεώσεις του Ομίλου και της Εταιρείας οι οποίες ήταν σε ισχύ στις 31/12/2017 και στις 31/12/2016 έχουν ως εξής:

	31/12/2017	31/12/2016
Εγγυήσεις		
Εγγυήσεις καλής εκτέλεσης δημόσιων υπηρεσιών	1.200	1.097
Εγγυήσεις για την αποπληρωμή υποχρεώσεων	151	24
Εγγυήσεις για την συμμετοχή σε διάφορους διαγωνισμούς	161	500
Σύνολο εγγυήσεων	1.512	1.621

Η μητρική εταιρεία έχει δώσει εγγυήσεις για την αποπληρωμή δανείων των πλοίων ύψους Ευρώ 222.637 χιλ.

ε) Δεσμεύσεις

Παρακάτω παρουσιάζεται η ανάλυση των δεσμεύσεων του Ομίλου.

	ΟΜΙΛΟΣ		ΕΤΑΙΡΕΙΑ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Δεσμεύσεις από χρηματοδοτικές μισθώσεις				
Εντός 1 έτους	1.168	1.080	-	-
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	2.046	3.214	-	-
Άνω των 5 ετών		-	-	-
Δεσμεύσεις από λειτουργικές μισθώσεις				
Εντός 1 έτους	384	384	47	47
Μεταξύ 1 έτους και 5 ετών	1.945	1.937	235	235
Άνω των 5 ετών	752	1.145	91	139

9. Σημαντικά Γεγονότα

Στις 11.08.2017 το Διοικητικό Συμβούλιο της Attica A.E. Συμμετοχών (η «Attica Group»), θυγατρικής εταιρίας του Ομίλου Marfin Investment Group (MIG), ανακοίνωσε ότι επήλθε καταρχήν συμφωνία με την Τράπεζα Πειραιώς και άλλους μετόχους μειοψηφίας για την απόκτηση από την Attica Group συνολικά 39.039.833 μετοχών της εταιρίας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «HSW»), ήτοι ποσοστού 50,30% του μετοχικού κεφαλαίου της HSW.

Στο πλαίσιο της ως άνω συναλλαγής, η Attica Group θα καταβάλλει Ευρώ 30,61 εκατ. τοις μετρητοίς και θα διαθέσει 24.145.523 νέες κοινές ονομαστικές μετοχές της, οι οποίες θα προέλθουν από αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου.

Η αγορά των 1.250.000 μετοχών εκ του ανωτέρω πλειοψηφικού πακέτου μετοχών της HSW, έχει ήδη ολοκληρωθεί, δια καταβολής τοις μετρητοίς, ενώ οι υπόλοιπες μετοχές θα αποκτηθούν βάσει συμφωνίας, η οποία τελεί υπό την έγκριση των αρμοδίων κανονιστικών και λοιπών αρχών.

Στις 30.08.2017 το πλοίο BLUE STAR PATMOS προσάραξε σε αβαθή κατά την είσοδο του στο λιμένα της Ίου. Τα δρομολόγια του πλοίου εκτελέστηκαν κανονικά από άλλα πλοία του Ομίλου.

- Το γεγονός καλύπτεται πλήρως από τις υφιστάμενες ασφαλιστικές καλύψεις του πλοίου BLUE STAR PATMOS για αστική ευθύνη έναντι τρίτων (Protection & Indemnity) και για κινδύνους σκάφους και μηχανής (Hull & Machinery) από διεθνώς αναγνωρισμένους ασφαλιστικούς οίκους.

Στις 26.10.2017 ο Όμιλος ανακοίνωσε ότι σύναψε συμφωνία με τις Μινωικές Γραμμές Α.Ν.Ε. («Minoan Lines») για: (i) την εξαγορά (εφεξής η «Εξαγορά») από την Attica Group 37.667.504 μετοχών της εταιρίας ΧΕΛΛΗΝΙΚ ΣΗΓΟΥΕΙΣ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΝΑΥΤΙΛΙΑΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (εφεξής «HSW»), ήτοι ποσοστού 48,53% του μετοχικού της κεφαλαίου, έναντι τιμήματος τοις μετρητοίς Ευρώ 78,5 εκατ. και (ii) την πώληση του πλοίου SUPERFAST XII σε εταιρία του Ομίλου Grimaldi έναντι τιμήματος τοις μετρητοίς Ευρώ 74,5 εκατ. και (iii) την πώληση του πλοίου HIGHSPEED 7 στην Minoan Lines έναντι τιμήματος τοις μετρητοίς Ευρώ 25 εκατ., μετά την ολοκλήρωση της Εξαγοράς και τη λήψη των σχετικών εταιρικών και άλλων εγκρίσεων.

Η ολοκλήρωση της συμφωνίας με την Minoan Lines τελεί υπό συνήθεις αναβλητικές αιρέσεις στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και εγκρίσεις από αρμόδιες Αρχές, όπου αυτό απαιτείται.

Με την ολοκλήρωση της Εξαγοράς και της απόκτησης του 50,30% του μετοχικού κεφαλαίου της HSW κατά τα διαλαμβανόμενα στην από 11.8.2017 ανακοίνωσή της, η Attica Group θα κατέχει συνολικά ποσοστό 98,83% του μετοχικού κεφαλαίου της HSW.

10. Μεταγενέστερα του Ισολογισμού Γεγονότα

Στις 08.02.2018 το επιβατηγό – οχηματαγωγό πλοίο BLUE STAR PATMOS επαναδρομολογήθηκε στις γραμμές της Ακτοπλοΐας.

Η Επιτροπή Ανταγωνισμού με την απόφασή της της 25/4/2018 ενέκρινε την απόκτηση αποκλειστικού ελέγχου επί της Hellenic Seaways (HSW) από την ΑΤΤΙΚΑ GROUP (η «Εταιρία»). Η έγκριση της Επιτροπής Ανταγωνισμού έγινε μετά την ανάληψη δεσμεύσεων από την Εταιρία, οι οποίες κατά την κρίση της Επιτροπής είναι κατάλληλες, επαρκείς και ανάλογες για να διασφαλίσουν συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού στην Ελληνική Ακτοπλοΐα. Οι δεσμεύσεις περιγράφονται αναλυτικά στο Δελτίο Τύπου που εξέδωσε η Επιτροπή Ανταγωνισμού και έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Επιτροπής Ανταγωνισμού www.epant.gr.

Κατόπιν της εγκρίσεως, η Attica A.E. Συμμετοχών θα προχωρήσει άμεσα στην ολοκλήρωση των απαιτούμενων συμβατικών ενεργειών για την απόκτηση του 98,83% του μετοχικού κεφαλαίου της HSW.

11. Μη διανομή μερίσματος

Η εταιρεία δεν θα διανείμει μέρισμα για τη χρήση 2017.

Αθήνα, 27 Απριλίου, 2018

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΤΟ ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΟ
ΜΕΛΟΣ

Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΥΡΙΑΚΟΣ Δ. ΜΑΓΕΙΡΑΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 109642

ΣΠΥΡΟΣ Χ. ΠΑΣΧΑΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΒ 215327

ΗΡΑΚΛΗΣ Ι. ΣΙΜΙΤΣΙΔΕΛΛΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΜ 140292

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΤΑΠΙΡΗΣ
Α.Δ.Τ. ΑΚ 087031

Α.Μ. Ο.Ε.Ε. 32210 Α΄ΤΑΞΗΣ

ΑΤΤΙΚΑ ΑΝΩΝΥΜΟΣ ΕΤΑΙΡΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ

ΑΡ.Μ.Α.Ε. 7702/06/Β/86/128

ΑΡ.Γ.Ε.ΜΗ: 5780001000

Λυσικράτους 1-7 & Ευριπίδου, 17674, Καλλιθέα

ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΑΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΧΡΗΣΗΣ από 1 Ιανουαρίου 2017 έως 31 Δεκεμβρίου 2017

(δημοσιευμένα βάσει του κ.ν.2190/20, άρθρο 135 για επιχειρήσεις που συντάσσουν ετήσιες οικονομικές καταστάσεις, ενοποιημένες και μη, κατά τα Δ.Π.Χ.Α)

Το παρόντα στοιχεία και πληροφορίες, που προκύπτουν από τις οικονομικές καταστάσεις, σταθμίζονται με μια γενική εκτίμηση για την οικονομική κατάσταση και τα αποτελέσματα της ΑΤΤΙΚΑ Α.Ε. ΣΥΜΜΕΤΟΧΩΝ και του Ομίλου. Συνιστάται, επομένως στον επενδυτή, πριν προβεί σε επενδύσεις όπως επιβεβαιώσει επίσκεψη ή άλλα στοιχεία για την εταιρεία και τον Όμιλο, να αναζητήσει στη διεύθυνση του διαδικτύου της, όπου αναρτώνται οι ενοποιημένες και απομεικνωμένες οικονομικές καταστάσεις καθώς και ο βέλτεστος δείκτης του νέφους (leverage).

(Ποσό εκφρασμένο σε χιλιάδες Ευρώ)

Περιγραφή	ΕΤΕΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΕΣΤΙΑΣΜΟΣ		ΕΤΕΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		ΕΣΤΙΑΣΜΟΣ	
	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016	31/12/2017	31/12/2016
Αναμειβόμενα στοιχεία	527.079	547.969	4.136	4.136	2.046	2.046	2.046	2.046
Επιταγές σε ομόλογα	1.628	1.094	1	1	1	1	1	1
Απομεικνωμένα στοιχεία	13.960	8.239	506.201	507.872	3.072	3.072	3.072	3.072
Απομεικνωμένα στοιχεία	3.306	3.542	-	-	-	-	-	-
Απομεικνωμένα στοιχεία	47.279	47.282	2	2	2	2	2	2
Απομεικνωμένα στοιχεία	85.206	80.531	3.328	3.297	1.267	1.267	1.267	1.267
ΣΥΝΟΛΟ ΕΤΕΡΟΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	676.198	689.127	514.168	516.312	892.307	892.307	892.307	892.307

1. Οι εταιρείες του Ομίλου με τις οποίες συνδέονται οι οικονομικές καταστάσεις...

2. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

3. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

4. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

5. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

6. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

7. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

8. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

9. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

10. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

11. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

12. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

13. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

14. Τα στοιχεία της ενοποιημένης οικονομικής καταστάσεως...

ΟΡΓΑΝΩΣΗ	Ο ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ	Ο ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ	Ο ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΥΡΙΑΚΟΣ Δ. ΜΑΥΡΑΖΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΦ 59964	ΣΤΡΑΤΩΝ Χ. ΠΑΝΔΑΡΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΦ 21937	ΗΡΑΝΚΗΣ Ι. ΣΜΙΤΙΔΑΜΑΧΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΦ 14939	ΝΙΚΟΛΑΟΣ Ι. ΤΑΥΤΗΣ Α.Δ.Τ. ΑΦ 69761 Α.Ν. Ο.Ε. 5232/Α-1782